

Tellijä: **Rahandusministeerium**
Konsultant: **PRAXISe Konsortium**
(Konsortium: PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON,
GEOMEDIA)

Riigihanke nr 034118
Riikliku Integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine

ARUANNE

RIIKLIKU PROGRAMMI „INTEGRATSIOON EESTI ÜHISKONNAS 2000-2007” DOKUMENTIDE ANALÜÜS

Kooskõlastatud

Koostanud: Maiu Uus, Laidi Surva, Ain Aaviksoo
(Poliitikauuringute Keskus PRAXIS)

20.veebbruar 2008

Sisukord

1. Lühikokkuvõte	3
2. Strateegia ja tegevuskava koostamine ning kasutamine	4
2.1. Riikliku integratsiooniprogrammi strateegia ja rakendusplaani koostamine.....	4
2.2. Strateegia ja rakendusplaani kasutamine	5
2.3. Programmi juhtimine	5
3. Riikliku integratsiooniprogrammi ülesehitus.....	8
3.1. Integratsiooniprogrammi struktuur	8
3.2. Rakenduskavade ülesehitus	9
3.3. RIP rakendamise iga-aastaste aruannete struktuur.....	10
4. Programmi rakendusplaanide tugevuste ja nõrkuste kaardistamine.....	12
5. Kokkuvõte. Olulisemad järeldused ja ettepanekud	13
5.1. Strateegia ülesehitus	13
5.2. Strateegilised eesmärgid	13
5.3. Aastaruande koostamine ja funktsionaalsus.....	14
5.4. Rakendusplaani funktsionaalsus	16
5.5. Tulemuste täitmise hindamine.....	18
5.6. Teostatud uuringud kui sisend integratsiooniprogrammi arendamisesse.....	19
5.7. Strateegia, rakenduskava ja aastaruannete kasutamine juhtimisel.....	20
5.8. Otsuste põhjendamine	21
5.9. Koostöö RIP rakendajate ning rahastajate vahel.....	24
LISA 1 – Analüüsis kasutatud dokumentide loetelu.....	25
LISA 2 – Programmi rakendusplaanide tugevuste ja nõrkuste kaardistamisel kasutatud analüüsimaatriks	27
I Alamprogramm „Haridus”	27
II Alamprogramm „Etniliste vähemuste haridus ja kultuur”	63
III Alamprogramm “Täiskasvanute eesti keele õpe”	67
IV Alamprogramm “Ühiskonnapädevus”	73
V alamprogramm „Riikliku programmi juhtimine, hindamine ja asutuste tegevusvõime tõstmine”	80
LISA 3 – Riikliku Integratsiooniprogrammi „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007” eesmärkide puu.....	84

1. Lühikokkuvõte

Lähteülesanne

Olemasoleva Riikliku Integratsiooniprogrammi 2000-2007 (edaspidi *RIP*) dokumentide analüüsi eesmärgiks on Lähtearuandest tulenevalt senise programmi strateegia ja rakendusplaanide 2000-2003 ja 2004-2007 kui programmi juhtimisvahendite tugevuste ja nõrkuste kaardistamine. Analüüsis on lähtutud vahetult *RIP* 2000-2007 dokumentatsioonist ning iga dokumenti on hinnatud selle esialgse kasutamise hetkest lähtudes.

Analüüs on sisendiks Eesti Lõimumiskava 2008-2013 (edaspidi *lõimumiskava*) ning rakendusplaani lõpliku formaadi väljatöötamisele.

Aruande ülesehitus

Aruanne koosneb viiest peatükist ja kolmest lisast.

Strateegia ja tegevuskavade koostamine ja kasutamine – Tuginedes riikliku integratsiooniprogrammi rakendamise iga-aastastele aruannetele antakse ülevaade *RIP* koostamise protsessist. Samuti antakse ülevaade programmi rakendamise ajal kesksete dokumentide kasutamisest programmi rakendamisel, juhtimisel, hindamisel.

Riikliku integratsiooniprogrammi ülesehitus - Tuginedes riikliku integratsiooniprogrammi rakendamise iga-aastastele aruannetele antakse ülevaade integratsiooniprogrammi, sealhulgas strateegia, rakenduskavade ning aasta-aruanne ülesehitusest. Analüüsitakse vastuolusid ning muutusi ajas.

Programmi rakendusplaanide tugevuste ja nõrkuste kaardistamine – Analüüsi käigus on kõrvutatud strateegias ja rakenduskavades esitatud programmi üldised eesmärgid, alaeesmärgid, meetmed ning tegevused. Programmi tugevusi ja nõrkusi hinnatakse läbi *RIP* 2000-2007 töödokumentide kasutamise. Tulemusena käsitletakse seda, kas seatud missiooni/meetmega 2000-2006.a. reaalselt tegeleti. Selleks analüüsiks kasutatakse maatriksi, mis näitab programmi täitmise dünaamikat.

Kokkuvõte, olulisemad tähelepanekud ettepanekud – Peatükis esitatakse analüüsimaatriksile tuginedes ettepanekud selle osas, mida uue lõimumiskava koostamisel ning kasutamisel silmas pidada.

Kasutatud lühendite selgitus:

HTM – Haridus- ja Teadusministeerium

RIP – Riiklik integratsiooniprogramm

RMB – Rahvastikuministri büroo

2. Strateegia ja tegevuskava koostamine ning kasutamine

2.1. Riikliku integratsiooniprogrammi strateegia ja rakendusplaani koostamine

Etniliste vähemuste Eesti ühiskonda integreerumise küsimustega tegelev asjatundjate komisjon (edaspidi asjatundjate komisjon) minister Katrin Saksa juhtimisel koostas riikliku integratsiooniprogrammi ajavahemikul juuni 1999 - veebruar 2000 koostöös ministeeriumite, maavalitsuste, kohalike omavalitsuste, valitsusväliste organisatsioonide ja teiste osapooltega. Riikliku integratsiooniprogrammi eelnõu erinevad tööversioonid läbisid avaliku arutelu, kokkuvõttena laekus asjatundjate komisjonile üle 100 kirjaliku ettepaneku, sh riigiasutustelt, kohalikelt omavalitsustelt, Presidendi Ümarlaualt ja teistelt etniliste vähemuste esindusorganisatsioonidelt jt. Oluline osa nendest ettepanekutest võeti arvesse ka riikliku integratsiooniprogrammi lõppvariandis. Vabariigi Valitsus kiitis riikliku integratsiooniprogrammi eelnõu heaks 14.märtsil 2000.a. (RIP rakendamise 2000.a. aruanne)

Rahvastikuministrid programmi jooksul olid: Katrin Saks (1999-2002), Eldar Efendijev (2002-2003), Paul-Eerik Rummo (2003-2007), Urve Palo (2007-k.a.).

„27.02.2001 kiitis Vabariigi Valitsus heaks riikliku integratsiooniprogrammi alamprogrammide tegevus- ja eelarvekavad aastateks 2000-2003, mille ajavahemikul märts 2000-veebruar 2001 töötasid minister Katrin Saksa juhtimisel välja Haridus-, Kultuuri-, Sise- ja Sotsiaalministeerium ning Integratsiooni Sihtasutus.

Tegevus- ja eelarvekavad hõlmavad aastaid 2000-2003 riikliku integratsiooniprogrammi alamprogrammide (I. "Haridus", II. "Etniliste vähemuste haridus ja kultuur", III. "Täiskasvanute eesti keele õpe" ning IV. "Ühiskonnapädevus") raames. Tegevus- ja eelarvekavad planeeriti ülevaate andmiseks vastutavate ministeeriumite ja teiste partnerite plaanidest programmi elluviimise aastate kohta. Kirjelduse kohaselt Need pidid „[andma] infot rahade kasutamise konkreetsete tulemuste kohta tegevuste edukust ja efektiivsust silmas pidades ning [tooma] välja nii juba olemasolevad kui veel vajatavad vahendid, mis [annaks] aluse konkreetseteks rahastamistaotlusteks tulevikus riigieelarvest ja välisdoonoritelt.”

Tegevusi rahastati Haridus-, Kaitse-, Kultuuri-, Põllumajandus-, Sise-, ja Sotsiaalministeeriumi ning Integratsiooni Sihtasutuse riigieelarvelistest vahenditest. Samuti hõlmas kava välisabist saadud vahendeid ning mitmete tegevuste puhul ka Vabariigi Presidendi rahvusvähemuste ümarlaua, kohalike omavalitsuste ja kõrgkoolide vahendeid. Kavandatud 176 eelarverida hõlmavad tegevusi 4 aasta jooksul kogumaksumuses ca 225 mln krooni, sellest ca 115 mln krooni riigieelarvelistest ja ca 110 mln krooni välisabi vahenditest. Ühtlasi tegi Vabariigi Valitsus ülesandeks oma 14. novembri 2000. a korraldusega nr 912-k moodustatud riikliku integratsiooniprogrammi juhtkomiteel muuta ja täiendada nimetatud tegevuskavasid vastavalt vajadusele. (RIP rakendamine 2000.aastal; 2001:80)

Riiklik integratsiooniprogramm kujutas endast strateegilist raamkava konkreetsetele projektidele, programmidele ja teistele rahastamisallikatele, mille kasutamist juhiti kas projektide-programmide juhtkomiteede või siis ministeeriumite-asutuste kaudu. Haridus-, Sotsiaal- ning Kultuuriministeeriumis jäid oma vahendite koordineerimiseks loodud vastavad töörühmad; Siseministeeriumis tegeles antud valdkonnaga välismaalaste osakond.

Esimese tegevusaasta lõpuks reorganiseeriti riiklikku integratsiooniprogrammi väljatöötanud asjatundjate komisjon ümber riikliku integratsiooniprogrammi juhtkomiteeks. 14.11.2000 lõpetati Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 911-k asjatundjate komisjoni töö ning korraldusega nr 912-k moodustati riikliku integratsiooniprogrammi juhtimiseks **10-liikmeline juhtkomitee asjatundjate komisjoni ülesannetes**. Juhtkomitee esimeheks oli rahvastikuminister Katrin Saks ning selle liikmeteks on esindajad Haridus-, Kultuuri-, Sise-, Sotsiaal-, Põllumajandus-, Kaitse- ja Rahandusministeeriumist, Integratsiooni Sihtasutusest ning Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituudist.

„Vastavalt Vabariigi Valitsuse korraldusele on juhtkomitee ülesandeks juhtida riiklikku integratsiooniprogrammi, jälgida selle elluviimise eesmärgipärasust ja tulemuslikkust ning seda vastavalt vajadusele korrigeerida. Juhtkomitee esimees esitab Vabariigi Valitsusele iga aasta 31. märtsiks aruande riikliku integratsiooniprogrammi läbiviimise käigust eelneval aastal. Oma ülesannete täitmiseks on juhtkomiteel õigus saada riigi- ja omavalitsusasutustelt oma tööks vajalikke dokumente ja asjakohast informatsiooni, moodustada ekspertkomisjone ja töörühmi, teha ettepanekuid asjasse puutuvatele valitsusasutustele riikliku integratsiooniprogrammi tegevuste ja nende finantseerimise kohta”. (RIP rakendamine 2000.aastal; 2001:80-81)

2.2. Strateegia ja rakendusplaani kasutamine

Pärast riikliku integratsiooniprogrammi vastuvõtmist Vabariigi Valitsuse poolt 14.03.00 alustasid vastutavad ministeeriumid, Integratsiooni Sihtasutus ja teised osapooled selle rakendamist. Osalt toimus see juba olemasolevate projektide-programmide jätkamine riikliku integratsiooniprogrammi raames, osad projektid ja tegevused aga käivitati 2000.aasta jooksul. (RIP rakendamine 2000.aastal; 2001:76)

Käesoleva analüüsi teostamisel olid kättesaadavad vaid 6 Juhtkomitee koosoleku protokolle (2 aastast 2006, 4 aastast 2007) ning 4 Ekspertkomisjoni koosolekute protokolle (aastast 2006). Nendest aga ei piisa strateegia ja rakendusplaani kasutamise praktikatest piisava ülevaate saamiseks. Käesoleva analüüsi peatükis 5.5. tõstatatud probleemid ning ettepanekud vajavad võimalusel täiendavat infokogumist integratsiooniprogrammi juhtimisel osalenud inimeste intervjuerimise teel ning seejärel senise analüüsi täiendamist.

2.3. Programmi juhtimine

Programmi juhtimiseks kogunes kord kvartalis **juhtkomitee**, mis peaks erinevate valitsusasutuste esindajaid koondades tagama programmi ühtse elluviimise.

Kuna analüüsi teostamise jooksul olid kättesaadavad väga vähesed Juhtkomitee koosolekute protokollid, on hinnangu andmisel lisaks riikliku integratsiooniprogrammi aruannetele kasutatud Ernst & Youngi poolt 2005.a läbi viidud vahehindamise tulemusi. Ernst & Youngi hinnangul oli juhtkomitee mõju väike, domineeris funktsionaalne valitsemine ministeeriumite kaudu ning otsesemalt nelja ministeeriumi puudutav programm ei moodustanud prioriteediks tõstetud tervikut. Haridus- ja Teadusministeeriumilt oodatakse palju, ent poliitilist tuge tähelepanu ja eraldatud ressursside näol pole üleminek kakskeelsele haridusele endiselt saanud. Programmis välja toodud teised ministeeriumid ei tunneta enda rolli ja vastutust integratsiooniprotsessis. Üldise integratsioonipoliitika stabiilsuse ohuks on samuti olnud iga valitsusvahetus, millega kaasnes kogu rahvastikuminiistri büroo uuesti komplekteerimine.

Samal ajal oli MEIS jäetud lisaks rakendusametuse ülesannetele ka tulemuste tõlgendamise, uute suundumuste väljatöötamise ja valitsusasutuste liitmise kohustus. (Ernst & Young, 2005:7-8) Integratsiooni Sihtasutus esitas iga aasta algul eelmise aasta tulemused vahearuannekena riikliku programmi juhtkomiteele. Vastavalt aruannetele oli juhtkomitee ülesandeks vajadusel riikliku programmi suunamine ja muutmine.

Riikliku programmi efektiivsuse ja edukuse hindamine planeeriti jooksvalt ning programmi lõppedes peamiselt kahel viisil:

1. Sihtrühmadele ja meediale suunatud üldmonitooringute ja meediamonitooringute alusel – nende eest vastutab Integratsiooni sihtasutus. RIP 2000-2007 rakendamise perioodil on läbi viidud 3 üldmonitooringut „Integratsioon Eesti ühiskonnas” (2000, 2002, 2005) ning 4 meediamonitooringut (2000, 2001, 2004-2005, 2006¹).
2. Riikliku programmi juhtimise ning tegevuste edukuse ja efektiivsuse alaste perioodiliste uuringute alusel.

Hindamisel võeti aluseks integratsioonistrateegia põhieesmärkides (3. osa) toodud kirjeldused, alamprogrammide (6. osa) juures toodud alameesmärkide kirjeldused ning vastavate alamprogrammide ülesannete ja tegevuste tulemuslikkuse hindamise kriteeriumid ning alamprogrammide 2000-2007.a detailsed tegevuskavad ja iga-aastased tegevus- ja finantsaruanded. (RIP 2000-2007, 2000:74)

Integratsioonistrateegia 2000-2007 elluviimisele anti 2005.a avaldatud aruandes hinnang kahes aspektis.² Planeeritud tegevuste eesmärgipärasest rakendamist ning kasusaajate positiivset tagasiside tegevustele hinnati kõige paremini. Kriitilisem hinnang anti strateegia elluviimisele ja edukusele tervikuna, arvestades oluliste eesmärkide – täiskasvanud muukeelse rahvastiku eesti keele oskus, eesti- ja venekeelse infovälja ühisosa suurendamine ning piisav hulk kompetentseid õpetajaid kõikidel tasemetel – soovitud nõrgemat tulemuslikkust. Aruandes nimetati valdkondi, milles tehti edusamme, ent samas tõsteti esile olulisi aspekte, mis vajavad jätkuvalt tähelepanu. Neljast alamprogrammist hinnati üksnes etniliste vähemuste haridusele ja kultuurile suunatud meetmete elluviimist hindega

¹ Allikas: MEIS veebileheküljel, <http://www.meis.ee/est/raamatukogu/?k=monitooring&a=&t=&y=&view=search>

² Riikliku integratsiooniprogrammi “Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000–2007” – vahehindamise aruanne, 2005.

“hea”. Ülejäänud alamprogrammid – “Haridus”, „Täiskasvanute keeleõpe” ning „Ühiskonnapädevus” – samuti nagu programm tervikuna said hindeks „rahuldav”.

Saavutustena tõsteti esile keelekümbelprogrammi, samuti õppekava väliste keeleõppeprogrammide (keeleõppelised ühisprojektid) väljatöötamist ja rakendamist. Olulisemate vajakajäämistena ning sellest lähtuvate soovitusena uue arengukava koostamisel loetleti kvaliteetsete keeleõpetajate ettevalmistamist, tegevuste jätkusuutlikumat korraldamist, vajadust kaasata eesti keelt emakeelena mittekõnelejad enam kodanikuühiskonna tegevustesse ning ühise infovälja loomist. Edukaid algatusi soovitati laiendada, seades prioriteete ja tehes vajalikke otsuseid strateegilisel tasandil.

Senise strateegia hindamisel esitati ka rida soovitusi juhtimistasandi tõhusamaks ja tulemuslikumaks muutmiseks. Juhiti tähelepanu strateegiliste, sh ministeeriumidevaheliste otsuste ja tegevuste analüüsi ning koordineerimise olulisusele. Haldusloogikast lähtudes soovitati eristada ülesanded rakendustasandi (näit Integratsiooni Sihtasutus) ning strateegilistele juhtorganite (näit juhtkomitee) vahel. Viimase rolli RIP 2000-2007 elluviimisel on hinnatud väikeseks võrreldes funktsionaalse valitsemisega ministeeriumide kaudu, mistõttu strateegia ei moodusta prioriteediks tõstetud tervikut. **Riskide maandamisega** on Ernst & Youngi hinnangul hästi tegeletud MEIS-i üksikprojektide koordineerimise tasandil. Juhtkomitee tasandil aga ei ole teadvustatud ega tõsiselt arutatud ühiskonnas valitsevaid riske integratsiooniprotsessile, mis tulenevad eestivenelaste intelligentsi lahkumisest, Eesti-Vene suhete halvenemisest ja kahjuliku propaganda võimalikust mõjulepääsemisest (3.7 lk 102). (Ernst & Young, 2005:7) RIP 2000-2007 elluviimisel on oskuslikult kasutatud välisabi vahendeid lisaks riigieelarvele mitmete oluliste meetmete – nagu näiteks keelekümbel – arendamisel. Samal ajal on kohati realiseerunud liigsest vahendite killustatusest johtuv risk ning kõige olulisemate eesmärkide sihikindlaks saavutamiseks pole suunatud piisavalt ressursse.

Oluline muutus riiklike tegevuste üldises planeerimises toimus 2003.-2004. aastal. Lisaks taoliste dokumentide vormistamise ja koostamise nõuete muutumisele hakkas Rahandusministeerium valdkondlikke arengukavasid käsitlema selliselt, et need ei saa teha ettekirjutusi ministeeriumitele ehk neis sisalduvad ministeeriumite plaanidesse kirjutatud tegevused. Sellega loodi selge hierarhia riiklike arengukavade jaoks – Põhiseadusele järgnesid riigi keskstrateegiad: julgeoleku, konkurentsivõime tõstmise, säästva arengu strateegiad ning koalitsioonileping, millega kõik ülejäänud pidid olema kooskõlas. 2005. aasta lõpus kinnitas Valitsus Strateegiliste arengukavade liigid ning nende koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse korra³, milles loetletakse rida momente, mis peavad kajastuma arengukavades. Mitteametlikult oli vastavad põhimõtted soovituslikuks järgmiseks kõikide uute arengukavade koostamisel juba alates 2003. aastast. Analüüsitud dokumentatsioonist ei selgu, kas juhtimise või planeerimise osas sellest tulenevalt ümberkorraldusi viidi läbi.

³ <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=968099>

3. Riikliku integratsiooniprogrammi ülesehitus

Siinkohal ei ole eesmärgiks kirjeldada riikliku programmi „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007” sisukorda ning peatükkide järgnevust. Järgnevalt antakse ülevaade strateegiadokumendi ning selle rakendamist toetavate rakendusplaani ning RIP rakendamise iga-aastaste aruannete kõige olulisema komponendi – strateegiliste eesmärkide täitmine – struktureeritusest, hinnatakse selle tugevusi ja nõrkusi.

3.1. Integratsiooniprogrammi struktuur

Riiklik programm „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007” määrab kindlaks integratsiooni põhieesmärgid kolmes valdkonnas:

- “Keelelis-kommunikatiivne”
- “Õiguslik-poliitiline”
- “Sotsiaal-majanduslik”

Põhieesmärkide kirjeldused on toodud riikliku programmi osas “3. Põhieesmärgid”. Integratsiooniprotsesside pikkust arvestades on riikliku programmi põhieesmärgid pikaajalised, st 2007. aastast hiljem saavutatavad. Osas “6. Alamprogrammid” toodud riikliku programmi alameesmärgid on lühiajalised, st aastaks 2007 saavutatavad. (Riiklik Integratsiooniprogramm „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007”, 1999:21) Alameesmärkidele vastavad järgmised neli alamprogrammi:

I Alamprogramm “Haridus” – sisaldab alameesmärke A “Põhikooli lõpetanu on ühiskonnapädev ja valdab eesti keelt kesktasemel” ja B “Keskkhariduse omandanud noored valdavad olme- ja tööalaseks suhtluseks vajalikul määral keelt, suudavad õppida eesti keeles”

II Alamprogramm “Etniliste vähemuste haridus ja kultuur” – alameesmärgiga “Etnilistel vähemustel on võimalused emakeelse hariduse saamiseks ja oma kultuuri säilitamiseks”

III Alamprogramm “Täiskasvanute eesti keele õpe” – alameesmärgiga “Täiskasvanud mitte-eestlastele on loodud võimalused eesti keele oskuse parandamiseks ja sotsio-kultuurilise pädevuse tõstmiseks”

IV Alamprogramm “Ühiskonnapädevus” – sisaldab alameesmärke “Eesti elanikkond on ühiskonnapädev”, mis jaguneb alameesmärkideks A “Eesti elanikud osalevad aktiivselt kodanikuühiskonna arendamisel sõltumata nende rahvusest ja emakeelest”, B “Eestlaste ja mitte-eestlaste hoiakud on riikliku programmi põhieesmärkide saavutamist soodustavad” ja C “Tõsiste sotsiaalsete erivajadustega elanikkonna gruppide olukorra paranemine”.

Lisaks loetletud alamprogrammidele sisaldab RIP 2000-2007 programmi juhtimisega seotud eesmärgid, mis rakendusplaanides on nimetatud V alamprogrammiks „Juhtimine”. Riikliku integratsiooniprogrammis 2000-2007 on juhtimisalased eesmärgid esitatud osas „7. Programmi efektiivsuse ja edukuse hindamine” ning osas „8. Institutsioonide tegevusvõime tõstmine”.

Riikliku programmi osas „6. Alamprogrammid” on kindlaks määratud iga alamprogrammi peamised ülesanded, nende täitmiseks planeeritud meetmed, soovitud tulemused ning tulemuslikkuse hindamise kriteeriumid. Need on aluseks iga alamprogrammi detailsele tegevuskavale, mille töötavad välja vastavate alamprogrammide eest vastutavad institutsioonid. Detailsed tegevuskavad sisaldavad alamprogrammide meetmete üksikasjalikku kava koos meetmete vastuvõtmise ajagraafiku ja vastutajatega. Iga alamprogrammi kohta on kirjeldatud sihtgrupid ning finantseerimisvahendid. (Riiklik Integratsiooniprogramm „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007”, 1999:21)

Riikliku programmi põhiohk on Keelelis-kommunikatiivse integratsiooni soodustamisel ühiskonnas.

Õiguslik-poliitilise integratsiooni valdkonnas ei ole ette nähtud seadusandluse alast tegevuskava, kuna riiklik programm täidesaatva võimu dokumendina ühelt poolt lähtub olemasolevatest Eesti Vabariigi kehtivatest seadustest ja muudest õigusaktidest ning teisalt on suunatud täitmiseks peamiselt valitsusasutustele ja nende allasutustele, kohalikele omavalitsustele ning kolmanda sektori organisatsioonidele. Samas on õigus- ja normatiivaktide alane arendustegevus väga oluline tingimus põhi- ja alameesmärkide saavutamiseks.

Sotsiaal-majandusliku integratsiooni alaseid ülesandeid ja meetmeid riiklik programm laialtulatult ette ei näe, kuna:

- (a) keelelis-kommunikatiivsete ülesannete ja meetmete maht on riiklikus programmis suur ning sotsiaal-majanduslike meetmete lisamine muudaks kogu programmi juhtimise ja läbiviimise liiga keerukaks;
- (b) sotsiaal-majanduslikus valdkonnas on juba ette valmistatud või ettevalmistamisel arengukavad, mis on loetletud käesoleva programmi osas „2. Taust”. Riikliku programmi juhtkomitee ja alamprogrammide eest vastutajad kooskõlastavad oma tegevuse riikliku programmi ettevalmistamisel ja läbiviimisel nende institutsioonidega, mis vastutavad osas „2. Taust” loetletud arengukavade ja strateegiade eest.

3.2. Rakenduskavade ülesehitus

Riiklikus integratsiooniprogrammis sätestatu on olnud aluseks iga alamprogrammi detailsele tegevuskavale, mille töötasid 2000. aastal välja vastavate alamprogrammide eest vastutavad institutsioonid. Tegevuskavade koostamise eesmärkideks oli: saada ülevaade vastutavate ministeeriumite ja nende partnerite koostööst integratsiooniprogrammi raames; saada informatsiooni rahaliste vahendite kasutamise kohta, mis omakorda annab infot programmi täitmise ja edukuse kohta ning saada ülevaade hetkel olemasolevatest ja edaspidi vajaminevatest vahenditest, mis oleks aluseks konkreetsete rahastamistaotluste esitamiseks riigile ja välisdoonoritele. Tegevuskavad on töötatud välja kaheks perioodiks (2000-2003 ning 2004-2007)

2000. – 2003. aastate tegevuskavade struktuuris on toodud missioon, tegevused, teostajad, sihtrühmad, tegevuse toimumise aeg, eelarve, tegevuse tulemuse näitajad, kohustused (planeeritud) ja saavutused (tegelik). Rakenduskava koosneb kokku viiest tabelist 5 alaprogrammi lõikes.

2004. – 2007. aastate tegevuskavade struktuuri moodustavad: meetmed, tegevused, teostajad, sihtrühmad, tegevuse toimumise aeg ja eelarve. Esimese perioodi rakendusplaaniga võrreldes on välja jäetud tegevuse tulemuse näitajad, kohustused (planeeritud) ja saavutused (tegelik).

RIP rakendamise 2004.aasta aruandes on lisaks esitatud vajadus uute prioriteetsete tegevuste määratlemiseks, mis väljenduvad aastate 2004-2007 tegevuskavades. Prioriteetide seadmisel olid eesmärgiks järgnevad põhimõtted:

- a) tegevused, mis on oma efektiivsust tõestanud (nt keelekümbelus), peaksid omandama võimalikult laia kasutusala ja sellega seoses ka suuremahulisema finantseerimise;
- b) tuleb senisest tunduvalt intensiivsemalt pöörata tähelepanu nende probleemide lahendamisele, mis on teatud valdkondades pidurdanud integratsiooniprotsessi edukat kulgemist (nt eesti keele õpetamise tase muukeelsetes koolides);
- c) tuleb tuua tegevuskavadesse uusi (sh välisabiprojektidena läbiviidavaid) tegevusi, milledega toetada naturalisatsiooniprotsessi, parandada muukeelse elanikkonna konkurentsivõimet tööturul ja vähendada muukeelse elanikkonna osakaalu riskirühmades. (RIP rakendamine 2004.aastal; 2005:71).

Rakenduskava sisaldub ühes mahukas tabelis, mis on loogiliselt üles ehitatud alaprogrammide ning meetmete järgnevust jälgides. Esimese perioodi rakendusplaanilt teise perioodi rakendusplaanile üle minnes muudeti tegevuste ja meetmete numeratsiooni, mistõttu oli kahe dokumendi võrdlemine ja eriti järjepidevuse jälgimine keeruline.

3.3. RIP rakendamise iga-aastaste aruannete struktuur

Riiklikus integratsiooniprogrammis 2000-2007 osas „7. Programmi efektiivsuse ja edukuse hindamine. Aruandlus.” on hindamise alusena muuhulgas nimetatud alamprogrammide 2000-2007.a iga-aastased tegevus- ja finantsaruanded. Integratsiooni sihtasutusele on pandud ülesandeks riikliku programmi käigus igal aastal esitada eelmise aasta tulemused vahearuannekena riikliku programmi juhtkomiteele, kes saadud informatsiooni alusel vajadusel muudab riiklikku programmi. Iga-aastaste aruannete funktsiooniks on järgida strateegia elluviimist ning toetada juhtimist läbi analüüsi, mis annab ülevaate integratsiooni hetkeolukorrast, tegevuste läbiviimisest ning strateegia elluviimise tulemuslikkusest.

Aruannetes sisalduv informatsioon on esitatud riikliku integratsiooniprogrammi alamprogrammide kaupa. Igas peatükis käsitletakse järgmisi alamprogrammi tegevustega seonduvad aspekte:

Hoiakud - hoiakud integratsiooni erinevate probleemide suhtes rahvusrühmade seas ning eesti- ja venekeelses massimeedias Eestis. Põhineb informatsioonil, mis sisaldub 2000. aastal läbiviidud erinevate rahvusrühmade küsitluse (edaspidi *üldmonitooring*) ja ajakirjanduse sisuanalüüsis

(edaspidi *meediamonitoring*) ning mis on koondatud väljaannetesse "Integratsioon Eesti ühiskonnas: monitoring 2000"⁴ ja "Integratsiooniprotsesside kajastumine Eesti ajakirjanduses aastal 2000"⁵.

Olulisemad arengud - ühe või teise integratsioonialase tegevusega seotud laiemad strateegilised perspektiivid ja toimunud muutused Eesti ühiskonnas.

Vastuvõetud õigusaktid - integratsiooni ühe või teise aspektiga seotud õigusaktid, sh seadused, korraldused, määrused jt.

Tegevuste statistika missioonide kaupa - tegevuste ülevaade, sisaldades nii kvantitatiivseid kui kvalitatiivseid näitajaid ning vastavat eelarvet. Põhineb informatsioonil, mis sisaldub Vabariigi Valitsuse poolt 27.02.01 vastuvõetud riikliku integratsiooniprogrammi alamprogrammide tegevus- ja eelarvekavades aastateks 2000-2003.

Lisaks sisaldavad 2000-2004. aastate RIP rakendamise aruanded aruande lühikokkuvõtet. 2005.aasta aruandes lisandub riikliku programmi juhtimist, hindamist ja asutuste tegevusvõimet kajastav peatükk. 2006. aasta aruande muudetud vormis peamine erinevus eelnevatest aastaaruannetest seisnes selles, et alamprogrammide rakendamise peatükkides on esitatud vaid *Hoiakud* ja *Olulisemad arengud*. Eelnevatel aastatel dokumenti koormanud alapeatükid *Vastuvõetud õigusaktid* ja *Tegevuste statistika* on tõstetud aruande lisadeks.

⁴ *Integratsioon Eesti ühiskonnas: monitoring 2000*. RASI. Tallinn, 2000. Internet: http://www.meis.ee/trykised/eesti_yhiskonna_integratsioon.htm

⁵ *Integratsiooniprotsesside kajastumine Eesti ajakirjanduses aastal 2000*. BAMR, 2001. Internet: <http://www.meis.ee/trykised/aruanne2000.zip>

4. Programmi rakendusplaanide tugevuste ja nõrkuste kaardistamine

Programmi rakendusplaanide tugevuste ja nõrkuste analüüsi aluseks kasutati LISAna 2 esitatud maatriksit. Maatriksis on aastate kaupa ja meetmete lõikes esitatud informatsioon tegevuste kohta. Maatriksi koostamisel on peamiseks aluseks iga-aastased MEISi ja Rahvastikuministri büroo poolt koostatud RIP rakendamise aruanded. Aruannetest omakorda on keskendunud peamiselt alapeatükkidele „Tegevuste statistika missioonide kaupa” – vaadates aastaaruannete ülesehitust peaks just need peatükid sisaldama teostatud tegevuste osas kõige adekvaatsemat informatsiooni. Informatsioon 2006. aasta kohta analüüsimaatriksis on mõnevõrra hõredam, kuna aastaaruandes on tegevuste statistika esitatud teises formaadis. Varasemate aastaaruannetega paralleelide tõmbamise teeb see keerulisemaks, mida maatriks ka hästi esile tõstab. Analüüsi peamised järeldused ning ettepanekud edasiseks on esitatud järgmises peatükis (5) punktide 5.4., 5.7. ja 5.8 all.

5. Kokkuvõte. Olulisemad järeldused ja ettepanekud

5.1. Strateegia ülesehitus

Käesolevas analüüsis kasutati võrdlusena 2005. aastal Vabariigi Valitsuse poolt määrusega kinnitatud Strateegiliste arengukavade liikide ja nende koostamise juhendmaterjali (vt viide ka lk 8), mille põhimõtted olid mitteametlikult soovituslikuks järgimiseks kõikide uute arengukavade koostamisel juba alates 2003. aastast. RIP 2000-2007 dokumentides oli mõne määruse punkti osas infot puudulikult. Samas on arusaadav, et integratsioonistrateegia vastuvõtmisel 2000. aastal ei olnud valdkondlike arengukavade koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse tsentraalset korda.

Ettepanekud:

- Rahandusministeeriumi 2005. aasta korralduse alusel 2008-2013 integratsioonistrateegiasse lisatav arengukava koostamise peatükk võiks sisaldada järgmist:
 - Ülevaade strateegia väljatöötamise protsessist
 - Strateegia koostamisse kaasatud ministeeriumid, huvitatud isikud, komisjonid, komiteed, grupid – anda ülevaade sellest, kui suur hulk erineva taustaga inimesi on panustanud programmi koostamisse.
 - Programmi rahastamise ja maksumuse prognoosi
- Alaeesmärgid ja meetmed valdkonniti esitada ülevaatlikumalt.

5.2. Strateegilised eesmärgid

Programmi vahehindamisaruandes järeldati, et integratsiooniprogrammi ülesehitus pärineb aastast 1999 ja vajab kaasajastamist. Programmi struktuur ei ole üheselt arusaadav, alamprogrammid ei tulene otseselt üldeesmärkidest. Kogu integratsiooniprogrammi **üldeesmärgi ja selle üksikute osade puudulik ühildumine** raskendab programmist arusaamist, konkreetsete tulemuseesmärkide püstitamist, selle ühtset elluviimist (3.3 lk 82) ja jälgimist. (Ernst & Young, 2005:6) Käesoleva aruande LISAs 3 on esitatud integratsioonistrateegia „eesmärgipuu”. Graafilisel skeemil esitatud eesmärgid on hea vahend saamaks selgust selles, kuid võrd eesmärgid erinevatel tasanditel omavahel seotud on ning kuhu ja kuidas integratsiooniprogramm jõuda tahab.

Ettepanek:

- Strateegias esitada ja selgelt eristada eesmärgid neljal tasandil: Integratsiooni kui protsessi üldeesmärk (vaade kaugemasse tulevikku, 50 aasta pärast), strateegia rakendusperioodi viimase aasta visioon, erinevate valdkondade eesmärgid, valdkondade alaeesmärgid.

- 2008-2013 lõimumiskavasse lisatav strateegiliste eesmärkide peatükk võiks sisaldada eesmärgipuud või muus vormis erineval tasandil strateegiliste eesmärkide omavaheliste seoste joonist. Seotud eesmärkide esitamine skeemina võimaldab kontrollida, et eesmärgid erinevatel tasanditel seatud eesmärgid on üksteisega loogilises seoses. Samuti aitab „eesmärgipuu” saada piltliku selguse sellest, kuhu ja kuidas integratsiooniprogramm jõuda tahab.

5.3. Aastaruande koostamine ja funktsionaalsus

Aruannete funktsioon on ebaselge. 2005. aastal teostatud programmi vahehindamisaruandes on varasemate aastate aruannete puhul esile tõstetud tugevusena tegevusülevaadete detailsust, kuid puudusena rõhutatakse mõjuindikaatorite sisuliste arengute jälgimise ning ka läbiviidud monitooringute põhjalikuma analüüsi puudumist (Ernst & Young, 2005:8). 2006. aasta RIP rakendamise aruande ülesehitus on paremini läbi mõeldud. Samas on programmi finantsaruandluse järgmine muudetud keerulisemaks. Aastaruanded ning rakendusplaanid sisaldavad vasturääkivat informatsiooni nii tegevuste kui summade osas. Analüüsides alamprogrammi tegevuste teostamist ja võttes seejuures aluseks nii aastaruannete tegevuste täitmise statistika kui kahe perioodi rakendusplaanid, ilmned selged erinevused kõigi nende dokumentide vahel.

Puudub informatsioon Juhtkomitee poolt tehtud otsustest ning põhjendustest sellisele muudatusele 2006. aastal. Muudatust võib pidada positiivseks arenduseks selles osas, et statistiline ülevaade nii tegevustest kui kulutatud eelarvevahenditest ei koorma alamprogrammide olulisemate arengu ülevaadet. Samas on tegevuste statistika 2006.a. aruandes esitatud segasemalt kui 2000-2005 aastate aruannetes ehk keeruline on tõmmata tegevustevahelisi paralleele nii rakendusplaaniga kui eelmise aastaruandega. Kui käsitleda RIP rakendamise aastaruandeid eelkõige kui otsusetegijatele suunatud dokumente, mis annavad sisendit otsuste tegemiseks, siis otsustegijatel on 2006. aasta aruandest raskem informatsiooni leida jätkutegevuste ning uute arengute osas.

Ühed ja samad projektikonkursid on aastaruannetes kajastatud kohati erinevate tegevusriidade või ka meetmete juures. Näiteks alamprogrammi "Etniliste vähemuste haridus ja kultuur" missiooni/meetme II.2. analüüsimaatriksis toob erinevaid aastaruandeid kõrvutades esile, et samasisulised ettevõtmised on erinevatel aastatel kajastatud erinevatel „tegevusriidadel”. Sama probleemi illustreerib ka järgmine näide: 2002. aasta RIP rakendamise aruandes on alamprogrammi „Ühiskonnapädevused” all tegevus *aktiivsete tööturumeetmete rakendamine muukeelsete noorte lõimimiseks tööturule* missiooni IV.6. all (toetada mitte-eestlaste õiguslik-poliitilist integratsiooni). 2003 ning 2004 tegevus aastaruannetes ei väljendu, kuid 2005. aasta aruandes kajastatakse uuesti, aga seekord meede IV.7. all (Parandada muukeelsete töötute ja töötajate esialast eesti keele oskust kombineerituna riigikeele valdamisega, mis võimaldab neil edukalt integreeruda tööturule). Probleem võib viidata sellele, et konkreetsete konkursside dokumentatsioonis ei sätestata selgelt, millise meetme raames projektikonkursi ning edaspidi konkreetset projektilepingut rahastatakse. Samuti ei ole selge, kas eelarvesummad on seljuhul samuti arvestatud topelt. Laiemalt puudutab probleem neid tegevusi, mis oma iseloomult on panustavad korruga mitme alamprogrammi eesmärkide saavutamisse.

Leida aasta-aruanetes tegevustest ülevaate andmiseks sobiv detailsuse aste. Analüüsitud RIP rakendamise iga-aastastes aruanetes antakse tegevuste kohta igal aastal erinevat informatsiooni. Kohati on esitatud vaid tegevuse üldnimetus, mis vastab rakendusplaanile, järgmisel aastal aga on sama tegevuse nimetuse all loetletud hulgaliselt alam-tegevusi. Lisaks varieerub alam-tegevuste info detailsuse aste. Iga alamprogrammi missioon/meede jaguneb omakorda alam-missioonideks/ alam-meetmeteks (on nimetatud ka kategooriateks), mis omakorda rakendusplaanides jagunevad tegevusteks ja aastaaruanetes lisaks alam-tegevusteks. Kui see keeruline süsteem kasutusele võtta, siis tuleks seda ühtlaselt ning igal aastal sarnaselt ka rakendada. Näiteks „Hariduse” alamprogrammi puhul RIP rakendamise 2000. ja 2002. aruanetes ei ole erinevalt teiste aastate aruanetest esitatud alam-missioone (tegevuste kategooriaid), mis alamprogrammi aruanete omavahelise võrdluse keerulisemaks.

Sotsiaalprobleemide liigitusi on palju, nende omavahelised põhjus-tagajärg seosed on vastuolulised ja segased. Strateegias on selgitatud⁶, et „Ühiskonnapädevuse” alamprogrammi raames läbiviidavad tegevused on suunatud nendele elanikkonna gruppidele, kelle integreerumine Eesti ühiskonnas on tõsiste sotsiaalprobleemide tõttu takistatud. Peamiste sotsiaalprobleemidena loetletakse töökohtade puudumine, vaesus, oskuste puudumine (sotsiaalsed), professionaalide vähesus (eriti vene keelt kõnelevate professionaalide /nõustajad, psühholoogid/ vähesus), infopuudus (keeleprobleem), alkoholi ja narkootikumide kuritarvitamine, eluasemeprobleem, puude olemasolu. Sealsamas esitatud alamprogrammi tegevused puudutavad aga vaid kolme sotsiaalprobleemi esitatud loetelust. Võrreldes IV alamprogrammi rakendamist igal aastal 2000-2007 võib jõuda järelduseni, et programmi koostamise ajal puudus selge arusaam tema hoobade ulatusest. Sotsiaalprobleemide lahendamisele suunatud eesmärkide ning meetmete puhul tuleb edaspidi eristada konkreetsemad alateemad koos selgituse/viitega, millised programmi meetmed probleemiga tegelevad ning millises ulatuses. Sellest tulenevalt on soovitatav ka iga-aastastes aruanetes teha vahet nendel muutustel, mida saab otseselt programmiga seostada ning neil, mis on kaudsed, meta- ja makrotasandi muutused.

Ettepanekud:

- Aruanded peaks omama suuremat rolli sisendina otsustele iga meetme ja alamprogrammi osas. Arendada RIP rakendamise aastaaruande ülesehitust ja sisu selliselt, et see kujuneks praktiliseks vahendiks juhtimisprotsessis otsuste tegemisel nii Juhtkomiteele kui ekspertkomisjonile.
- Kõik dokumendid peaksid sisaldama selgitust, mil moel on esitatud info seotud teiste dokumentidega (millele ja kuidas sisendiks, mille väljund vms.).
- Kaaluda konkursside dokumentatsiooni täiendamist/arendamist (alustades taotlusest ja lõpetades projektiaruandega) ning dokumentide arhiveerimist selliselt, et tekiks otsene seos projekti – tegevuse – rakendusplaanide tegevusrea – meetme – alamprogrammi vahel.
- Keskenduda integratsiooniprogrammi meetmete ning tegevuste osas relevantsetele muutustele. Aruanetes kasutatavate allikate puhul tuleb kriitiliselt hinnata, kui võrdnad sisu poolest

⁶ Lk. 72

integratsiooniprogrammi puutuvad (kohati liiga üldine info) ning konkreetsele aastale hinnangu andmisesse puutuvad (juba esitatud uuringute andmete kogumise aja poolest).

- Lõimumiskava rakendamise aastaaruannetele lisada ülevaade juhtkomitee tegevusest. Riikliku Integratsiooniprogrammi 2000-2007 aastaaruannetes puuduvad juhtkomitee tööd vaid V alamprogrammi „Juhtimine” all vastuvõetud õigusaktide peatükis esitatud korraldused: kes määrati juhtkomiteest välja ja kes uuteks liikmeteks.
- Aastaaruannetes valdkondlikele peatükkidele lisada eraldi alalõik „Muudatused” – seal kajastada koos põhjendustega otsused, mille alusel meede või tegevus on käsitletaval aastal ära jäänud (sh. eelarve välisvahendeid puudutavad otsused). Lisada ka lühikommentaar, kas ärajäänud tegevusega/meetmega järgnevatel aastatel tegeletakse või mitte. (vt. lisaks allolevaid tähelepanekuid rakendusplaani funktsionaalsuse osas)
- Aruanne täidab oma funktsiooni juhtimisdokumentina paremini, kui temas kajastub arengukavas sätestatu ning on järgitud rakendusplaani struktuuri (sh ka selle muutused). Teiste alusdokumentide kõrval oleks aruande otstarbekaimaks funktsiooniks analüüsida valdkonniti rakendatud meetmete ja tegevuste tulemuslikkust. Analüüs annaks vajalikku informatsiooni alaeesmärkide, meetmete ja tegevuste indikaatorite baastasemetest ning sihttasemetest järgnevaks rakendusaastaks/-perioodiks. Kui analüüs viitab vajadusele planeeritult muuta, siis tuleks see aastaaruandes ära märkida.
- Selgitades aastaaruannete funktsiooni arengukava juhtimisel, leida ka tegevustest ülevaate andmise optimaalseim detailsuse aste aastaaruannetes.

5.4. Rakendusplaani funktsionaalsus

Analüüsiks esitatud perioodi 2004-2007 rakenduskava kõige viimane versioon on seisuga 7.september 2006. Kuigi on arusaadav, et 2000. aasta lõpus ning kogu 2007. aastal on enamus energiat läinud RIP 2008-2013 strateegia ning rakendusplaani koostamisele, ilmneb siiski trend, et juhtimisinstrumendina rakendusplaani kasutamine levinud ei ole. Kindlasti on see informatsioon MEISis olemas, mis rakendusplaani lisada, küsimus on aga juhtimise poole pealt selle informatsiooni kokku kogumise koordineerimine.

Positiivse arenguna võib esile tõsta seda, et kui 2000-2003. aasta rakenduskavad on alamprogrammide kaupa eraldi failides/tabelites, siis teiseks eelarveperioodiks 2004-2007 on kogu integratsiooniprogrammi eelarved kokku ühte faili tõstetud. See tehniline muudatus parandab info kättesaadavust ning kasutamise mugavust.

Esimese (2000-2003) ja järgneva perioodi (2004-2007) rakendusplaanis kasutati erinevat jaotust ja numeratsiooni. Selliselt on perioodide meetmeid ja tegevusi keeruline omavahel seostada.

Selgusetuks jääb kes ja millal peab RIP juhtimise protsessis tegema otsuse, mida peale hakata „surnud ridadega”, s.o. meetmete või tegevustega, millele ei planeerita vahendeid, kuid mida pole ka formaalselt lõpetatuks või mittevajalikeks loetud. On mõned projektid, mida on mingil aastal

rahastatud, märkusena juures, et see teostub järgmisel aastal. Järgmise aasta aruandes aga ei paista neid olevat. Jääb selgusetuks, kas need jäid lihtsalt aastaaruandesse ülestähendamata või sootuks teostamata. Alamprogrammi „Ühiskonnapädevus“ missioon IV.1. sisaldab esimese perioodi rakendusplaanis tegevust *mittetulundusühingute integratsioonilase tegevuse rahastamise printsiipide analüüs ja täiendamine*, mille tarvis aga juba selleski rakenduskavas ei ole vahendeid planeeritud ning mis edaspidi üheski aastaaruandes ei kajastu. Jääb selgusetuks, kust tulenes vajadus tegevus selliselt programmi lisada ning millistel põhjustel teda rakendusplaanist välja ei võetud, kui eelarve järgi tegevust mitte ükski organisatsioon ei rahasta. Näiteks tekib küsimus, kas ei ole tegemist MEIS põhitegevusega või programmi juhtimise tegevusega?

Rakenduskava muutmisel ainult tabeli vormis on väga keeruline mõista muudatuste põhjuseid ja põhjendusi (uus teadmine, valitsusvahetusest tingitud prioriteetide muutus, rahaliste vahendite kasv või kontsentreerimine vms). Juhtkomitee jt protokollide põhjal on võimalik kaudselt tuletada, kuid arvestades rakendusplaani iga-aastast uuendamise tsükli, aitaks selgitava teksti lisamine paremini mõista muudatuste argumente. See on oluline strateegia järjepidevuse tagamiseks ning tulemuste hindamisel.

Ettepanekud:

- Esimese perioodi rakendusplaanilt (2008-2010) teise perioodi rakendusplaanile (2011-2013) kasutada võimalusel samasugust jaotust ning numeratsiooni, erinevuste korral lisada konkreetne põhjendus ja selgitus, kuidas erinevad perioodid omavahel seostuvad.
- Mitte kirjutada rakenduskavasse tegevusi, mille osas pole kindel, kes ja kuidas tegevust rahastab ning ellu viib.
- Lisada rakendusplaanile kommentaaride veerg, kuhu koos kuupäeva ning kommentaari kirjutaja nimega sisestada jooksvalt infot antud tegevusreaga seotud viimaste otsuste osas. Kui tegevust ei jätkata, siis peaks sellest dokumentides maha jääma jälg koos põhjendustega, miks planeeritud tegevust ei jätkata, soovitatav tuleks see vormistada juhtkomitee tasemel. Kui tegevusi ühendatakse, siis nii kirjutadagi. Programmi rakendamisele hinnangu andmise seisukohast on takistuseks see, kui tegevused kaovad „õhku“.
- Selgitada juhtkomitee töökorralduse kirjelduses, kes, millal ja kuidas teeb RIP juhtimise protsessis otsuse uute meetmete ja tegevuste lisamiseks või mitteoluliseks osutunud meetmete ja tegevuste välja võtmiseks. Integratsiooni Sihtasutuse roll oleks uuringu- või ekspertteadmisele tuginedes esitada Juhtkomiteele argumenteeritud ettepanek tegevus välja jätta (või uus lisada). Seejärel võtab Juhtkomitee ettepaneku osas seisukoha. Need otsused on soovitatav kajastada RIP rakendamise iga-aastases aruandes.
- Luua Juhtkomitee koosolekute protokollide süstemaatiline arhiveerimise süsteem, et programmi kestvuse perioodi piires oleks vajadusel võimalik tagasi vaadata Juhtkomitee otsused leida.
- Rakendusplaanile tuleks kaaluda nn seletuskirja lisamist, kus lühidalt selgitatakse näiteks rakendusplaani vastava aasta prioriteete, toimunud muudatusi võrreldes eelmisega.

5.5. Tulemuste täitmise hindamine

Rakenduskava 2000-2003 sisaldavad tulemuste näitajate tabelit, milles on igaks aastaks planeeritud tulemuse määra kohustus ning saavutus. Läbivalt kõigi alamprogrammide rakenduskavades on märgitud vaid 2000.aasta saavutused näitajate osas. Seejuures on huvitav tähele panna, et rakenduskava 2000-2003 on kinnitatud 2001. aastal ehk 2000. aasta andmed on tagasivaatavad. 2004-2007 rakendusplaanis on loobutud sellisel kujul tulemuste näitajate osas järje pidamisest. Jääb selgusetuks, millest see muudatus tuleneb, kuna:

- Ernst & Youngi 2005. aasta vahehindamisaruandes on ühe nõrkusena esitatud sisuliste arengute jälgimiseks tarvilike mõjuindikaatorite puudulikkus.
- Indikaatorid koos sihttasemega ei kajastu perioodil 2004-2007 teistes dokumentides. Aastaruannetes antakse küll suure hulga erinevate näitajate alusel ülevaade hoiakutest, olulisematest muutustest ning tegevuste statistikas, kuid näitajad ei ole selgelt süstematiseeritud ning nende kasutamist ei argumenteerita.

RIP rakendamise esimesele perioodile hinnangut andvas vahehindamisaruandes rõhutati **vajadust mõõdetavamate eesmärkide järele** koos nende eesmärkide saavutamist ning tegevuste mõju paremini mõõtvate indikaatoritega. Paremad mõjuindikaatorid ning neid järgides programmi arengute jälgimine aitaks ka uuringuid paremini sihistada, tõstaks nende väärtust sisendina integratsiooniprogrammi arendamisse, aitaks välja töötada programmi tegevuste sisulisi arenguid edastava ning analüüsiva RIP rakendamise aruande vormi väljatöötamisel (vt. pt. 5.8).

Tähelepanu tuleks edaspidi pöörata juba programmi vahearuandes esile tõstetud probleemile: mitmes valdkonnas on probleemiks tegevuste jätkusuutlikkus (Ernst & Young, 2005:7). Korraldatakse küll laagreid ja täiskasvanute keelekursusi, antakse välja trükiseid ja organiseeritakse mitmesuguseid üritusi, kuid need jätkavad tegevused ei ole tihti määratud (3.5 lk 90). Iga projekti heakskiitmise vältimatuks tingimuseks võiks olla jätkutegevuste äranäitamine konkreetsete kasusaajate jaoks (*Ibid.*, 117) ning selle teabe kasutamine integratsiooniprogrammi valdkondade edasisel arendamisel. Pidevalt vajalike ning soovitud tulemustega tegevuste osas tuleks projektipõhine lähenemine asendada püsitoetustega.

Ettepanek:

- Lõimumiskava 2008-2013 strateegiliste eesmärkide seadmisel määratleda nende saavutamise mõõtmiseks või hindamiseks kasutatavad indikaatorid. Kui indikaatorid aja jooksul täpsustuvad või muutuvad (seoses muudatustega meetmetes, programmi prioriteetides või andmekogudes), siis indikaatorite muutmine koos viitega põhjustele talletada juhtimisdokumentides (näiteks rakendusplaanis tegevusreal kommentaarina, Juhtkomitee koosoleku protokollis otsusena ja arengukava rakendamise aastaaruandes tegevusanalüüsi järeldusena).
- Programmi rakendamisel tegeleda jooksvalt mõjuindikaatorite parendamisega.

- Integratsiooni üldmonitooringu metoodika ning küsimustik viia võimalusel suuremasse kooskõlla integratsiooniprogrammi strateegiliste üld- ja alameesmärkidega ühelt poolt nende tulemuslikkuse mõõtmiseks ning teisalt ühiskonna lisavajaduste ning paremate mõõdikute/mõjuindikaatorite täpsustamiseks.
- Suurendada analüüsidele ning uuringutele planeeritud eelarvevahendite mahtu integratsiooniprogrammi kõigis valdkondades.

5.6. Teostatud uuringud kui sisend integratsiooniprogrammi arendamisesse

Kuigi kohati sisaldavad aruanded integratsiooniprogrammi otseselt mittepuutuvat taustainformatsiooni Eesti ühiskonna arengutest, on hoiakute ning olulisemate arengute peatükkides esile tõstetud olulisi probleeme. Analüüsitud integratsiooniprogrammi 2000-2006. aasta rakendamise dokumentides ei väljendu seos kriitilisi trende väljendavate uuringutulemuste ning alamprogrammides meetmete ja tegevuste tasandil toimunud muudatuste vahel.

Näiteks 2006. aasta aruandes RIP rakendamisest on täheldatud: „*Täiskasvanud mitte-eestlaste eesti keele eksami sooritamise edukuses ei saavutatud positiivset edasiminekut, vaid vastupidi eksami sooritamise edukus on langenud. Vaatamata sellele, et täiskasvanute keeleõppes ei ole saavutatud soovitud edu, jätkati erinevas vormis keeleõppe toetamist.*” (RIP rakendamine 2006. aastal; 2007:37)

Eesti keele eksami sooritamise edukuse langustrendi on esile tõstetud ka varasemates aastaaruannetes. On positiivne, et aruannetes probleemil silma peal hoitakse. Samuti selgub tegevuste teostatuse analüüsi käigus, et aastatel 2000-2005 on probleemiga läbivalt tegeletud. 2006.a. aruandes aga meetmete III.1, III.3, III raames teostatud tegevuste osas aru ei anta (kuna rakendus 100% tagasimakse süsteem, kuni 6000 EEK kodakondsuse taotlejatele). III alamprogrammi „Täiskasvanute eesti keele õpe” meetme III.3. raames on toimunud sotsiaalreklaami kampaaniad (sh. „Interest”) keelelis-kommunikatiivse integratsiooni soodustamiseks. Missiooni ja meetme III.2. raames on läbivalt doteeritud sotsiaalselt prioriteetsete rühmade (meedikud, politsei, päästeteenistus) keeleõpet, läbi EL Phare eesti keele õppe programmi käivitatud „Interest” tagasimaksesüsteemi teostatud laiaulatuslikku keeleõppe toetamist; aastatel 2000-2004 toimis tööjõuvahetusprogramm. Samas kui nendele ja teistele tegevustele III alamprogrammis vaatamata ei ole täiskasvanute keeleõppes soovitud edu saavutatud, siis ei saa sellest järeldada, et tulevatel aastatel neidsamu tegevusi samal viisil jätkata.

RIP 2000-2007 rakendamise jooksul on mitmed tegevused teostatud läbivalt alates 2000. aastast, näiteks INTEREST, õppeväline muuseumiprogramm, tööjõuvahetusprogramm, õpetajate koolitus. Samas ei saa iga-aastastes aruannetes esitatud ülevaadete alusel mitmete tegevuste puhul öelda, et tegemist oleks üdini edukate ning, mis olulisem, jätkusuutlike ettevõtmistega. Jääb selgusetuks, kas ja kuidas uuringute analüüsides ning monitooringutest tulenevat teavet on arvestatud poliitika muutmiseks.

Ettepanek:

- Teostatud uuringute tulemusi ja neist tehtavaid järeldusi kasutada meetmete edasiarendamisel olulise sisendina. Juhtimisotsuste argumentatsioonialusena anda neile selgem roll. Juba vahehindamisaruandes on tehtud ettepanek: suurendada tagasisidestatud tulemuspõhist programmi juhtimist ehk viia rohkem eelnevate tulemusnäitajate järgi sisse korrekture järgnevate aastate tegevusse (Ernst & Young, 2005, lk.118).

5.7. Strateegia, rakenduskava ja aastaaruannete kasutamine juhtimisel

RIP 2000-2007 koostati 1999. ja 2000. aastal, kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt 2000. aastal 14. märtsil. Perioodi 2000-2003 rakendusplaani aga koostati 2000. aastal ning sai valitsuselt kinnituse 2001.a. Peale strateegia kinnitamist ning rakendusplaani koostamise ajal selgus mitmete meetmete puhul, et planeeritud tegevused realselt ei sisaldu realselt ministriumite eelarvetes ning organisatsiooni tegevusplaanides. Täpsem informatsioon integratsiooniga seotud planeeritud tegevustest ministriumites saadi 2000. aastal peale strateegia kinnitamist. Uus teave jõudis perioodi 2000-2003 rakendusplaani ning selle põhjal muudeti missioone. Kuigi juba tollal oli selge, et strateegia ning rakendusplaani oluliselt erinevad, ei peetud vajalikuks vaid aasta hiljem strateegia taaskordset esitamist valitsusele kinnitamiseks.

Strateegia ning rakendusplaani erineval ajal koostamisest tulenevalt on nende vahel sisu osas suuri erinevusi, alustades alamprogrammidesisesest meetmete kogust ja lõpetades eesmärkide/meetmete/tegevuste sõnastusega. Sellest kogemusest tulenevalt võiks soovitada strateegia ning rakendusplaani koostamist ning esitamist Valitsusele kinnitamiseks ühekorraga. RIP rakendamise eest vastutavates organisatsioonides on jõutud samale järeldusele ning lõimumiskava 2008-2013 puhul esitatakse valitsusele kinnitamiseks korraga nii strateegia kui ka rakenduskava. Kui muuta strateegilisi eesmärke rakenduskavas, aga mitte strateegias, siis võib juhtuda, et perioodi lõppedes tuleb anda strateegia alusel programmile hinnang, et eesmärke ei ole täidetud – strateegias seatud eesmärgid on lihtsalt erinevad nendest eesmärkidest, mille järgi realselt programmi juhti (rakenduskavas).

Dokumentide analüüsi käigus püüti kirjeldatud vastuoludele strateegia ning rakendusplaani vahel leida vastuseid ning selgitusi Juhtkomitee protokollidest. Kättesaadavad olid 6 koosoleku protokollid (2 aastast 2006, 4 aastast 2007). Need viitasid sellele, et kõik otsused ei ole jälgitavad. Samuti ei selgu kes, kuidas ning mil määral on rakenduskava integratsiooniprogrammi juhtimisel kasutanud. Edasist analüüsi planeerides aitaks siinkohal küsimustele vastuseid leida intervjuud perioodil 2000-2007.a. RIP rakendamise asutuse juhtidega, Juhtkomitee liikmetega ning endiste Rahvastikuministritega.

Tähelepanu väärib ka asjaolu, et analüüsiks esitatud perioodi 2004-2007 rakenduskava kõige viimane versioon on seisuga 7.september 2006. On arusaadav, et 2000. aasta lõpus ning kogu 2007. aastal on enamus energiat läinud lõimumiskava 2008-2013 strateegia ning rakendusplaani koostamisele. Samas tekitab see üksainuski tähelepanek küsimusi selle osas, kuivõrd rakendusplaani kasutamine integratsiooniprogrammi juhtimisinstrumendina levinud on. Sellele ning siit tulenevatele küsimustele võib saada vastuseid programmi juhtide käest, dokumentides vajalikud vastused aga ei avaldu.

Ettepanekud:

- Strateegia ja rakenduskava koostamisel tuleb arvestada nende edasise muutmise võimalustega. Vajadusel, s.o. selgete argumentide korral, tuleks strateegiat täiendada ka valitsuse tasandil, mitte piirduda tegevuskava muutmisega.
- Strateegilised eesmärgid ja meetmed tuleks sõnastada piisava üldistustasemega, mis võimaldaks konkreetseid tegevusi kavandada iga-aastaselt nii, et need ei läheks vastuollu strateegiaga.
- Parandada Juhtkomitee protokollide kaudu otsuste jälgitavust. Muuhulgas: protokollis viidatud lisad salvestada protokolliga ühes tükis, ühe failina; võimalusel leida seotud institutsioonidele sobiv vorm protokollide talletamiseks kogu arengukava rakendamise perioodil või vähemalt programmi järgmise hindamiseni.

5.8. Otsuste põhjendamine

Analüüsitud dokumentatsiooni põhjal selgub, et prioriteetide osas valitseb ebaselgus ning toimunud muutuste läbiviimise argumentatsioon on puudulik. Allpool on toodud selle kohta paar näidet.

NÄIDE 1: Alljärgnevas tabelis on võrreldud RIP IV alamprogrammi „Ühiskonnapädevus” strateegias sätestatud alaeesmärke rakendusplaanis 2004-2007 esitatud eesmärkidega. Nagu tabelist näha, on rakendusplaani teiseks perioodiks RIP prioriteetid nimetatud alamprogrammis muutunud.

Alaeesmärgid strateegias ja rakendusplaanis aastatel 2000-2003:	Rakendusplaanis 2004-2007 esitatud RIP eesmärgid:	Analüüsi tähelepanek:
A – Eesti elanikud osalevad aktiivselt kodanikuühiskonna arendamisel sõltumata nende rahvusest ja emakeelest.		2004-2007 rakendusplaanist ning RIP rakendamise aastaaruannetest on küll näha, et alaeesmärk A suunal tegevused 2004-(2006) jätkuvad, kuid perioodiks seatud viie olulisema eesmärgiga selget seost ei ole.

<p>B – Eestlaste ja mitte-eestlaste hoiakud on riikliku programmi põhieesmärkide saavutamist soodustavad.</p>		<p>Alaeesmärk B puhul on selgelt näha, et eestlaste ja mitte-eestlaste integratsiooniprogrammi põhieesmärkide saavutamise suhtes soodsad hoiakud planeeritakse alates 2004.aastast kujundada läbi õiguslik-poliitilise integratsiooni, mitte enam läbi meediaruumi, mida rõhutasid strateegias aastateks 2000-2003 seatud kolm alaeesmärki.</p>
<p>1. Eesti meedia⁷ mõjuvälja suurenemine mitte-eestlaste seas.</p>	<p>1. Luua võimalused naturalisatsiooniprotsessi kiirendamiseks, viies läbi kodakondsuseta isikutele suunatud teavituskampaaniad Eesti kodakondsuse omandamise võimaluste tutvustamiseks..</p>	
<p>2. Eesti meedia aktiivsem osalemine riikliku programmi eesmärkide saavutamisel ja sellealase omavahelise koostöö tugevdamine.</p>	<p>2. Saavutada naturalisatsioonitempo, mille käigus lisandub igal aastal läbi naturaliseerumisprotsessi vähemalt 6000 uut kodanikku</p>	
<p>3. Eesti ühiskonna informeerituse tõus riikliku programmi eesmärkidest ja integratsiooniprotsessis toimuvast.</p>		
<p>C – Tõsiste sotsiaalsete erivajadustega elanikkonna gruppide olukorra paranemine.</p>		<p>Alaeesmärk C puhul on samuti rõhuasetused muutunud, kuid drastilisemalt, kui alaeesmärgi B puhul. Esimesed vastuolud seatud eesmärkides ilmnevad juba 2000. aastal vastu võetud strateegiadokumendi ning samal aastal koostatud 2000-2003 rakendusplaani vahel⁸. RIP⁹ loetletud peamistest sotsiaalprobleemidest puudutab 2000-2003 rakendusplaan vaid Eluasemeprobleemi, puude olemasolu, pädevuste ja oskuste parandamine. Rakendusplaanis 2004-2007 esitatud eesmärgid aga erinevad rõhuasetustelt ning</p>
	<p>3. Korraldada muukeelsete sotsiaalsete riskirühmade (töötud, töötotsijad) erialalist ümberõpet ja riigikeele õpet ning jätkata Eesti-sisest tööjõuvahetust keelepraktika eesmärgil</p>	
	<p>4. Luua muukeelsetele noortele ja täiskasvanutele nende sotsiaalset, etnilist ja keelelist eripära arvestavad võimalused, mis vähendavad nende osalust sotsiaalsetes riskirühmades, sh narkomaania, HIV/AIDS,</p>	

⁷ So. eesti- ja muukeelne meedia.

⁸ Strateegias esitatud tegevussuundadel „Hoolduse ja soodsas kasvukeskkonnas viibimise tagamine mitte-eestlastest järelevalveta lastele; perede re-sotsialiseerimine” ja „Repatrieeruvate eestlaste toetamine” ei ole vastavat Missiooni rakenduskavas 2000-2003.

⁹ lk.72

	kuritegevus, tööpuudus	puudutavad strateegias loetletud sotsiaalprobleemidest alkoholi ja narkootikumide kuritarvitamist ning üha prioriteetsemana probleeme tööturul. Oleks mõistetav, kui muudatuste taga on otsus ühel perioodil keskenduda ühtedele ning järgmisel teistele probleemide ringile, kuid sellist otsust ning põhjendust analüüsitud dokumentides ei leidu. Seetõttu jääb seegi muudatus rõhuasetustes arusaamatuks.
	5.Vähendada mitte-eestlastest töötute protsenti töövõimelisest elanikkonnast aastaks 2007 7%-ni.	

Rakendusplaan on olnud kasutusel Excel formaadis, mis tabelite esitamise seisukohast on väga mugav. Samas ei sobi see formaat kõige paremini eesmärkide ja prioriteetide esitamiseks. Täpsustatud eesmärkide lisamine 2004-2007 rakendusplaani ilma selgitusteta ning võrdluseta strateegias seatud eesmärkidega, tekitab mõnevõrra segadust. Dokumentide analüüsi jõuti arusaamale, et rakendusplaani tabelid ning iga-aastased strateegia rakendamise aruanded vajavad funktsionaalset „ühenduslüli”, mis seostaks tegevusaruannete tulemused-järeldused rakendusplaanis kavandatud eelarvejaotustega ning planeeritud tegevustega, sh programmi muutunud eesmärkide ja prioriteetidega. (vt pt 5.4.)

2004. aasta RIP rakendamise aruandes jõutakse järeldusele, et "integratsiooni eri valdkonnad on omavahel tihedalt seotud, mõjutades teineteist vastavalt kas integratsiooni edenemise või pidurdumise suunas (!). Eri valdkondade tihedat seotust tuleks senisest enam arvestada ka integratsiooniprojektide kavandamisel." Tähelepanek on äärmiselt asjakohane, kuid käesoleva analüüsi käigus ei õnnestunud tuvastada, kas tegemist on vaid ühekordse tõdemusega või järgnesid sellele tähelepanekule ka konkreetseid tegevusi.

Tähelepanu erinevatele missioonidele on aastate lõikes kõikuv, aga kusagil pole ära seletatud, miks ühel aastal mingi tegevus katkeb ja siis aasta pärast uuesti tegevuste hulka ilmub; millest tulenevad prioriteetide muutused.

Sarnaseid tähelepanekuid esitati ka programmi vahehindamise aruandes: „*Riiklikul tasandil tegemata jäetud strateegilised otsused ning sellest tulenev täpsete tegevuskavade puudumine, samuti ka protsessi korralduslik külg on põhjusteks, mis on toonud kaasa ebaedu eesti keele õppe korraldamisel ja üleminekul kakskeelsele õppele ning ühise teabevälja tekke poole liikumisel venekeelsetes koolides.*” (Ernst & Young, 2005:4)

Ettepanekud:

- Vastu võetud otsused, mis muudavad strateegilisi eesmärke ning prioriteete, kajastada dokumentatsioonis koos põhjendustega.

- Suurendada asjakohastel uuringutel tugineva põhjendamise osakaalu (s.t. otsesed viited analüüsidele, analüüside tellimisel sõnastada vastav vajadus).

5.9. Koostöö RIP rakendajate ning rahastajate vahel

I alamprogrammi rakendumise dünaamika paistab perioodil 2000-2006 aastaaruandeid analüüsides väga raskesti jälgitav.

Alamprogrammi „Ühiskonnapädevus” missioon IV.4. sisaldab ka tegevusi: *Koostöös kõrgkoolidega elektroonilise meedia ajakirjanike diplomiõppe süsteemi väljatöötamine ja rakendamine ja Stimuleeriva eeltöö tegemine koolides, sh artiklitekonkursid, noorte koostatud eksemplarid päevalehtedes.* Nende teostajaks on märgitud HTM, eelarvesse pole vahendeid planeeritud, aastaaruannetes ei kajastu. Tekib küsimus, kas HTM siiski tegeles nende ettevõtmistega ning informatsioon selle osas ei jõudnud integratsiooniprogrammi aruandlusse, või tegevused jäid sootuks teostamata.

Ettepanek:

- MEISI ja vastutavate organisatsioonide (ministeeriumite ja allasutuste) vahel luua kõigile osapooltele sobiv ning toimiv koostöövorm, milles kõikide roll ja vastutus on selgemini kirjeldatud.

LISA 1 – Analüüsis kasutatud dokumentide loetelu

Strateegia ja rakendusplaan:

- Riiklik programm „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007” (CD-R: Integreeruv eesti © 2001)
- alamprogrammide tegevuskavad 2000-2003 (CD-R: Integreeruv eesti © 2001;... © 2002)
- alamprogrammide tegevuskavad 2004-2007 (CD-R)

Protokollid:

- Rahvastikuministri büroo Juhtkomitee 7 protokollid (2005-2007)

Aruanded:

- Riikliku integratsiooniprogrammi 2000.a. aruanne (CD-R: Integreeruv eesti © 2001;... © 2002)
- Riikliku integratsiooniprogrammi 2001.a. aruanne (CD-R: Integreeruv eesti © 2002)
- Riikliku integratsiooniprogrammi 2002.a. aruanne (CD-R)
- Riikliku integratsiooniprogrammi 2003.a. aruanne (CD-R)
- Riikliku integratsiooniprogrammi 2004.a. aruanne (CD-R)
- Riikliku integratsiooniprogrammi 2005.a. aruanne (CD-R)
- Riikliku integratsiooniprogrammi 2006.a. aruanne
- Riikliku programmi „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007” vahehindamisaruanne (Ernst & Young, 2006)

Monitooringud:

- Integratsioon Eesti ühiskonnas. Monitooring 2000. (CD-R: Integreeruv eesti © 2001)
- Integratsioon Eesti ühiskonnas. Monitooring 2002.
- Integratsiooni monitooring 2005.

Välis hinnangud:

- “Minority Protection in Estonia: An Assessment of the Programme Integration in Estonian Society 2000–2007” (Open Society Institute, 2002; http://www.eumap.org/reports/2002/minority/international/sections/estonia/2002_m_estonia.pdf)
- Eesti teine aruanne Euroopa Nõukogu Rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni täitmise kohta (juuni 2004; http://www.coe.int/t/e/human_rights/minorities/2_framework_convention%28monitoring)

[%29/2. monitoring mechanism/3. state reports and unmik kosovo report/2. second cycle/PDF 2nd SR Estonia Estonian.pdf](#)

- Advisory Committee on the framework convention for the protection of national minorities: Opinion on Estonia (september 2001; [http://www.coe.int/t/e/human rights/minorities/2. framework convention %28monitoring %29/2. monitoring mechanism/4. opinions of the advisory committee/1. country specific opinions/1. first cycle/PDF 1st OP Estonia.pdf](http://www.coe.int/t/e/human_rights/minorities/2. framework convention %28monitoring %29/2. monitoring mechanism/4. opinions of the advisory committee/1. country specific opinions/1. first cycle/PDF 1st OP Estonia.pdf))
- Rassismi ja sallimatuse vastu võitlemise Euroopa komisjoni (ECRI) kolmas aruanne Eesti kohta (juuni 2005; [http://www.coe.int/t/e/human rights/ecri/1%2Decri/2%2Dcountry%2Dby%2Dcountry_approach/estonia/Estonia%20third%20report%20-%20cri06-1%20estonian.pdf/](http://www.coe.int/t/e/human_rights/ecri/1%2Decri/2%2Dcountry%2Dby%2Dcountry_approach/estonia/Estonia%20third%20report%20-%20cri06-1%20estonian.pdf/))

LISA 2 – Programmi rakendusplaanide tugevuste ja nõrkuste kaardistamisel kasutatud analüüsimaatriks

I Alamprogramm „Haridus”

2000 ¹⁰	2001 ¹¹	2002 ¹²	2003	2004	2005	2006 ¹³
Missioon/ Meede I.1						
<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aastaaruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse teiste aastate tegevuste asetumise järgi.</i>	1A. Keeledidaktika arendamine, keeleõppe meetodikate, õppekavade ja õppevara väljatöötamine, koolitajate koolitus	<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aastaaruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse teiste aastate tegevuste asetumise järgi.</i>	1A. Keeledidaktika arendamine, keeleõppe meetodikate, õppekavade ja õppevara väljatöötamine, koolitajate koolitus	1A. Keeledidaktika arendamine, keeleõppe meetodikate, õppekavade ja õppevara väljatöötamine, koolitajate koolitus	1A. Koolieelses vanuses lastele eesti keele kui teise keele õpetamine <i>Eesmärkide ja tegevuste esitamist on muudetud</i>	1A. Koolieelses vanuses lastele eesti keele kui teise keele õpetamine Keeledidaktika arendamine, keeleõppe meetodikate, õppekavade ja õppevara väljatöötamine, koolitajate koolitus
1. Keelete koosmõju arvestavate keeleõppe meetodikate väljatöötamine ja rakendamine - Anti välja trükiseid	1. Keeledidaktika programmi väljatöötamine koolieelsetele lasteasutustele - alushariduse keelekümblusprojekti ettevalmistamine aastaks 2002–2004 <i>Kordub tegevus 3 all.</i>	1. Keeledidaktika programmi väljatöötamine koolieelsetele lasteasutustele - Käivitus keelekümblusprogramm; Alustati koolieelses lasteasutuses eesti keele kui teise keele õppe programmi väljatöötamist; uuring eesti keele kui teise keele õppe olukorrast;	1. Eesti keele kui teise keele õpetamise programmi väljatöötamine koolieelsetele lasteasutustele ja selle rakendamine – TÜ NK ja MTÜ Hea Algus 2 koolitusmoodulit; uurimus „Eesti keele kui teise keele õpetamine lasteaias 2002. aastal“; Eesti Keele Kui Teise Keele Õpetajate Liidu (EKTKÕL) juures alustas tööd alushariduse töörühm	1. Eesti keele kui teise keele õpetamise programmi väljatöötamine koolieelsetele lasteasutustele ja selle rakendamine – koolitajatele viidi läbi kolm koolitusmoodulit; TÜ Narva Kolledži'ga sõlmiti leping, et korraldada täienduskoolitust (4 AP) lasteaeade eesti keele kui teise keele õpetajatele	1. Keeledidaktika arendamine, keeleõppe meetodikate, õppekavade ja õppevara väljatöötamine, koolitajate koolitus <i>Varem oli see 1A kategooria sõnastus. Millest see muutus keset rakendusplaaniperioodi?</i>	1. Muukeelsetele koolieelses vanuses lastele eesti keele kui teise keele õppe süsteemi väljatöötamine ja selle arendamine, eesti keele kui teise keele õppe laste õppematerjalide koostamine, väljaandmine, eesti keele kui teise keele õpetajate täienduskoolitus <i>Tegevuse sõnastust pikendatud.</i> - avatati lasteaeade eesti keele kui teise keele õpetajate meetodikakeskus; HPK toetas infopäevade, koolituste, töötubade läbiviimist; EKTKÕL tegevussuuna

¹⁰ RIP rakendamise aastaaruandes 2000 on hariduse alamprogrammi tegevused esitatud missioonide kaupa. Järgnevatel aastatel on tegevused grupeeritud kategooriatesse, mi vastavad rakendusplaanis 2000-2003 esitatud struktuurile.

¹¹ Üldiselt 2002.a. aruande kohta: Uus jaotussüsteem, tegevused on paremini organiseeritud; Tegevused kohati lohisevalt sõnastatud; Tegevused kohati toodud rahastajate, mitte teemade kaupa; Ühed ja samad tegevused korduvad, esitatud erinevates kohtades.

¹² RIP rakendamise aastaaruandes 2002 on sarnaselt 2000.aastaga hariduse alamprogrammi tegevused esitatud vaid missioonide kaupa, täpsustamata seejuures alakategooriat. Jääb selgusetuks, miks peale rakendusplaanis 2000-2003 vastuvõtmist 2001.aastal sealse struktuuri kasutamine 2002.a aruandes lakkab, järgnevatel aga taas kasutusele võetakse.

¹³ RIP rakendamise 2006.aasta aruandes on tegevuste statistika esitatud võrreldes eelmise aruande vormiga väga segaselt. Raske on leida erinevate tegevuste osas paralleele, kuna kohati on esitatud tegevuste (ja eelmiste aastate nn alam-tegevuste) asemel projektid ning rahastajad. Antud maatriksi 2006.a. veeru täitmisel oli sellest tulenevalt palju probleeme.

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

						„Keeleõpetus lasteaia-“ suvekool; - TÜ Narva Kolledži'ga koostöös õppematerjalid; Töölehtede trükkimise hankekonkurss; Projektikonkurss „Muukeelse lapse eesti keele õpe koolieelses lasteaasutuses“
<p>2. Keeleõppe keskkonna kujundamist soodustavate vahendite soetamine ja õppematerjalide väljatöötamine – 2 multimeediakeelekabinetti Tallinnas ja Narvas; 180 vene koolile esmatähtsad täiendavad õppevahendid; Koostati täielik nimistu aastatel 1990-2000 ilmunud eesti keele õppematerjalidest</p> <p><i>Jääb arusaamatuks, mille poolest need 2 tegevust erinevad. Tundub, et järgmistel aastatel ongi koondatud, mis on positiivne ilming.</i></p>	<p>2. Eesti keele kui teise keele õppevara mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keele õppe lisamaterjali (CD-ROMi) loomine 7.–9. klassi õpilastele - Eesti keele õppekomplekt „Avatud ukсед“ 	<p>2. Eesti keele kui teise keele õppevara mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jätkati 2000. aastal alustatud CD-ROMi loomist. lõpeb 2003.a. - Valmistati ette konkurss, et luua interaktiivne keeleõppekeskkond, veebikeskkond valmib 2003.a 	<p>2. Eesti keele kui teise keele õppevara mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jätkati 2000. aastal alustatud eesti keele õppe CD-ROMi loomist Seoses projekti tehnilise keerukusega lükkus selle lõpetamine 2005. aastasse. - Loodi eFant – interaktiivne keeleõppekeskkond venekeelsete koolide 7.–12. klassi õpilastele, saavad kasutada ka täiskasvanud. - Veebipõhine keskkond sisaldab 60 testi ja 600 harjutust 	<p>2. Eesti keele kui teise keele õppevara mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jätkati eesti keele õppe CD-ROMi loomist 7.–9. klassi õpilastele. - Interaktiivne õppevahend „Kaunis külaline“ valmib 2005. aasta I poolel. <p><i>Mitmekesistamine 1.-3.klassile on toodud teise tegevuse juures uuesti</i></p>	<p>2. Eesti keele kui teise keele õppematerjalide mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaasaegne õpitarkvara „Kaunis külaline“, mida saavad eesti keele õppimiseks kasutada 7.-12. klassi õpilased ning täiskasvanud keeleõppijad. Komplektid kõigile vene koolidele. 	
			<p>3. Keeledidaktika programmi väljatöötamine koolieelsetele lasteaasutustele - keelekümblusprogrammi rakendamine 9 pilootlasteaia</p>	<p>3. Keeledidaktika programmi väljatöötamine koolieelsetele lasteaasutustele - Keelekümblusprogrammiga liitus 3 lasteaada; toimusid koolitused lasteaadade õpetajatele, juhatajatele, ülikoolide esindajatele, meetodikutele ja lastevanematele; uuringu programmi rakendamise kohta</p>	<p>3. Eesti keele oskuse arendamine lasteaadades - TÜ Narva Kolledži täiendus-koolituse kursus (153 lasteaadade eesti keele kui teise keele õpetajat); mitmed õppematerjalid; - 2003. aastal sõlmitud riigihankeleping TÜ Narva Kolledžiga: koostati erinevaid materjale - Trükihange mitmete materjalide kujundamiseks, trükkimiseks. Materjalid valmivad 2006a, jagatakse sihtrühmadele tasuta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valmisid eesti keele 	

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

					<p>õppeks sobivate lisamaterjalide annotatsioonid. Materjale täiendatakse edaspidi vähemalt üks kord aastas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projektikonkurss „Muukeelse lapse eesti keele õpe koolieelses lasteasutuses. - Seminarid, infopäevad - Valdkonna kordusuuring „Eesti keele kui teise keele õpetamine lasteaias“ <p><i>Uuring järgmisel aastal eraldi tegevuseks.</i></p>	<p>2. Valdkonna uuring</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kordusuuring „Eesti keele kui teise keele õpetamine lasteaias“: saada ülevaade lasteaegade eesti keele kui teise keele õpetajate haridusliikust taustast ja kaardistada nende täienduskoolituse vajadus (lasteasutustes puudub süsteemne õppematerjal, mida õpetajad võiksid oma töös aluseks võtta)
<p>3. Eesti keele kui teise keele õppematerjalide mitmekesistamine - Alustati põhikooli õpilastele suunatud CD-ROM-i loomist; Ilmus 21 nimetust uut eesti keele õppematerjali ja 5 õpikut üldhariduskooli erinevatele klassidele</p>	<p>3. Keeledidaktika programmi väljatöötamine koolieelsetele lasteasutustele, keelte koosmõju arvestavate keeleõppemetoodikate väljatöötamine ja rakendamine; keeleõppekeskkonna kujundamist soodustavate vahendite soetamine ja õppevara väljatöötamine; koolieelsete lasteasutuste kui piirkondliku laste keeleõppekeskuse väljaarendamine - olukorra uuringu ettevalmistused</p> <p><i>Ei ole sobiv (tegevuse?) koondnimetus, sisaldab liiga palju erinevat informatsiooni. Kui on tegemist uuringuteemaga, siis pigem eritatagi uuringuna ja uuringu valdkonna selgitus täiendavalt.</i></p>		<p>4. Keeleõppe keskkonna kujundamist soodustavate vahendite soetamine ja õppematerjalide väljatöötamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - valmis 12 pildiraamatust koosnev komplekt, mõeldud ühislugemiseks ja piltide kirjeldamiseks - Lasteaegade eesti keele õpetajaid koolitati raamatute kasutamise osas. - Lasteaiaid said tasuta komplekti 			
-	<p>1B. Keelekümbus-programmi väljatöötamine, arendamine ja</p>	-	<p>1B. Keelekümbus-programmi väljatöötamine, arendamine ja</p>	<p>1B. Keelekümbus-programmi väljatöötamine, arendamine ja</p>	<p>1B. Keelekümbus-programmi väljatöötamine, arendamine ja</p>	<p>1B. Keelekümbus-programmi rakendamine ja arendamine</p>

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	rakendamine		rakendamine	rakendamine <i>Rakendusplaanis 2004-2007 oleks võinud kategooria nimetust muuta ning „väljatöötamise” ära jätta. Ilmneks kiiremini eelmise perioodi tulemus (programm on juba välja töötatud) ning erinevus kahe rakendusperioodi vahel.</i>	rakendamine	
4. Keelekümbuskeskuse (KKE) loomine, selle tegevuse arendamine, keelekümbusprogrammi rakendamine (s.h riigikooli moodustamine) - Keskus juhib projekti “Keelekümbus kui integratsiooni võti”	1. Keelekümbuskeskuse loomine ja tema tegevuse arendamine, keelekümbusprogrammi rakendamine - riikliku keelekümbusprogrammi koordineerimine - programm prakendus veel 3 koolis - keelekümbusprogrammi avalik aastaaruanne - keelekümbust tutvustavad materjalid - R/v konverents „Keelekümbus Eestis – pilk tulevikku”	3. Keelekümbusprogrammi rakendamine ja arendamine - rakendab 7 vene õppekeele kooli üle Eesti - Toetus koolidele: metoodika, koolitus, tehnika, eestikeelsed raamatud - Alustati tööd hiliskeelekümbusprogrammiga - Valmis Keelekümbuskeskuse veebilehekülg http://www.kke.ee - keelekümbust tutvustavad materjalid - R/v konverents „Keelekümbus – meie kõigi teha” <i>Jääb selgusetuks, miks üksikud keelekümbusega seotud tegevused 1a all on, kui 1B on selgelt keelekümbuse kategooria. Tuleks hoida lisa- ja alaskaemid selgemad vähemalt teemade kaupa.</i>	1. Keelekümbusprogrammi rakendamine ja arendamine - Programmi rakendatakse 11 vene õppekeele koolis - KKE ¹⁴ metoodika- ja programmi rakendamise koolitus - Infopäev “Keelekümbus – samm tulevikku” - programmi tegevuste ülevaade “Keelekümbuskeskus: kolme aasta jagu saavutusi”.	1. Keelekümbusprogrammi rakendamine ja arendamine - Programmi on kaasatud 27 vene õppekeele kooli ja 9 lasteaeda - Programmi suvekool: hinnang programmi hetkeseisule ja sõnastada prioriteetsemad väljakutsed - programmi põhimõtetejärgimise ja saavutamise tunustamise külaskäigud koolides, lasteaedades. - Ülevaade HKK ¹⁵ juurutamise ja rakendamisega seotud asjaoludest.	1. Keelekümbusprogrammi rakendamine ja arendamine - Programmi on kaasatud 32 kooli ja 17 lasteaeda - Keelekümbuse hea kajastatus meedias, programmi tuntuse suurenemine avalikkuses - Phare raames rahastatud HKK programmi arendamise koordineerimine, keelekümbusprogrammi võrgustiku ja nõustamissüsteemi arendamine. - Tööd alustas 2004.a loodud Lastevanemate Liit. - külastatud kõiki programmiga liitunud lasteaedu ja koole - Koostöö ametnikega: seminarid KOVidele, infopäev maakondade haridusosakondade juhatajatele, regulaarsed arutelud HTMis - 2 keelekümbuskonverentsi keelekümbuskoolide ja lasteaedade esindajatele.	1. Keelekümbusprogrammi juhtimine ja arendamine - Programmiga liitus 4 haridusasutust. - arendamisse kaasatud KOV ja maakondade haridusametnikke. - Programmi juhib KKE, mille töötajad külastavad vähemalt korra aastas kõiki liitunud haridusasutusi.
5. 1.-4. klassile, keelekümbuse õppevara loomine ja		5. Keelekümbuse põhimõtete järgi õppekava koostamine 1.–				

¹⁴ KKE – Keelekümbuskeskus

¹⁵ HKK – hiliskeelekümbus

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
 PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<p>soetamine ning keeleõpet soodustavate vahendite soetamine keelekümbuluse koolidele - Töötati välja kümbulusklassi õppekava põhimõtted. - Anti välja koostatud ja mugandatud materjalid 1. klassi tegevuseks - Igale koolile eraldati õppevahenditoetuse eest ostetud materjalid.</p>		<p>4. klassile - Arendati edasi 1.-3.klassi õppekava, koostatakse õppekava varase keelekümbulusprogrammi 4.–6. klassile, lasteaedade õppekava ja hiliskeelekümbuluse õppekava 6. klassile</p>				
	<p>2. Keelekümbuluse õppevara loomine ja soetamine - kaks keelekümbulus-metoodikal põhinevat 1. klassi õpikut koos töövihikuga; koostati 2. klassi õpiku proovivariant</p>	<p>4. Keelekümbuluse õppevara loomine ja soetamine - kaks keelekümbulus-metoodikal põhinevat 2. klassi õpikut koos töövihikuga; koostati 3. klassi õpiku proovivariant</p>	<p>2. Eesti keele kui teise keele õppevara mitmekesistamine - 1.-3. klassi keelekümbulus-spetsiifilise õpikukomplekti koostamine - HKK-programmis loodud ja toimib õppevara koostav tööühm.</p>	<p>2. Eesti keele kui teise keele õppevara mitmekesistamine - VKK¹⁶ klasside jaoks on ilmunud 6 õpikut ja töövihikust koosnevat komplekti põhikooli I astmele. - Koolidele ja lasteaedadele on ostetud kirjandust lisalugemiseks, koostatud töölehti (saadaval www.kke.ee)</p>	<p>2. Haridustöötajate koolitusprogramm ja õppematerjalid keelekümbuluskoolides - 2004. aastal alustati VKK klasside jaoks ilmunud 6 õpikut ja töövihikust koosneva komplekti uuendamist kordustrukiks. 2005. aastal ilmusid I klassi õpiku ja töövihiku esimesed osad - Lasteaedade programmi jaoks on suurendatud suureformaadiliste raamatute hulka - Õppevahendite valmistamist suunatakse õpetajate metoodilistes koolitustes. - HKK koolide 7.–9. klassile on 2005. aastal keskuse suunamisel koostatud ja kujundatud 650 töölehte, ka CD-del. - On valminud põhikooli 6.–9. klassi töölehti tutvustav infoleht ja digiesitlus</p>	<p>2. Meetodi tutvustus ja reklaam - Kajastus: konverentsid, artiklid ajalehtedes, raadioprogrammid, tv - kokku on esinetud 11 seminaril ja 8 konverentsil, millest 5 on olnud rahvusvahelised.</p>

¹⁶ VKK – varase keelekümbuluse programm

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<p>6. Keelekümbluse põhimõtete järgi õppekava koostamine</p>	<p>3. Keelekümbluse põhimõtteid järgiva õppekava koostamine - Koostati integreeritud eestikeelne keelekümblusspetsiifiline õppekava, mida arendatakse pidevalt</p>		<p>3. Keelekümbluse põhimõtteid järgiva õppekava koostamine - loodi õpetaja näidistöökavad</p>	<p>3. Keelekümbluse põhimõtteid järgiva õppekava koostamine - Koostati õpetaja näidistöökava HKK 7. klassile, olemas on VKK õpetajate näidistöökava 1.–6. klassile ja HKK täiendused kooli õppekavasse 6.–7. klassi kohta -> <i>Kui need on juba olemas, siis loodi 2003.aastal, aga 2003.a. aruandes ei kajastu. Jääb mõneti segaseks. Tuleks leida aruannetes sobiv detailsuse aste tegevuste aruandluseks ning võimalusel seda ühte vormi jooksvalt kasutada, et info oleks ühtlasem.</i></p>	<p>3. Tehnika ja õpetamismaterjalide hankimine keelekümbluskoolidele - Hiliskeelekümblusprogrammiga liitunud koolidele hangiti raamatuid, teatmikke, tehnikat jm vahendeid</p>	<p>3. Liitunud haridusasutuste nõustamine - nõustamissüsteemi loomine: valiti välja nõustajakandidaadid, viidi läbi nende esialgne koolitus, koostati nõustamissüsteemi alusdokumendid, informeeriti liitunud haridusasutusi nõustamissüsteemist. <i>Nõustamissüsteemi kontseptsioon on heaks kiidetud 14. detsembril Keelekümbluskeskuse juhtkomitee koosolekul – otsuse tagamaa on lahti seletatud, mis on väga positiivne ning võiks sellisest aruandlusest edaspidi eeskuju võtta.</i></p>
<p>7. Keelekümbluse meetodika alane koolitus lasteasutuste ja koolide õpetajatele - Anti välja metoodiline juhendmaterjal. - 25 õpetajat läbisid koolituse</p>	<p>4. Lasteasutuste ja koolide õpetajate keelekümbluse meetodikaalane koolitus - Metoodikaalane koolitus katsekoolide keelekümblusõpetajaile, meeskonnatreening, arengukavakoolitus, õppealajuhatajatele pedagoogide juhendamise koolitus</p>	<p>6. Keelekümbluse meetodikaalane koolitus lasteasutuste ja koolide õpetajatele - Koolituste konspektid on süstematiseeritud ja koondatud kogumikuks</p>	<p>4. Lasteasutuste ja koolide õpetajate keelekümbluse meetodikaalane koolitus - Keelekümblusõpetajatele ning pilootkoolide juhtkondadele ning erinevate sihtrühmade esindajatele korraldati koolitused - Koolituste konspektid on süstematiseeritud ja koondatud kogumikuks.</p>	<p>4. Lasteasutuste ja koolide õpetajate keelekümbluse meetodika alane koolitus - Valmis keelekümblusprogrammi koolituspoliitika - Keelekümbluskeskuse läbiviidav või korraldatav koolitus on eelkõige suunatud programmi koolide juhtidele ja õpetajatele - Koolimeeskondade koolitamine: arengukavade uuendamine ja tõhusam kasutamine</p>	<p>4. Hiliskeelekümblus – koolide valik, nõustamine ja nõustamissüsteemi väljatöötamine, õpetajate, koolijuhtide, haridusametnike ja koolipidajate koolitus - Koolitustes osales 260 pedagoogi - 245 nõustamistundi (sh kõikide programmiga liitunud koolide ja lasteaegade visiidid) - Lasteaedade keelekümbluskoolitustel osales 98 õpetajat, 20 õpetaja abi; 19 juhatajat, KOVide esindajat ja metoodikut. - On käivitunud nõustamissüsteem. - Keskuses koostati õppekava õppealajuhatajatele "Toetav vahetu tagasiside. 5-minuti vaatluse meetod".</p>	<p>4. Liitunud haridusasutuste koolitamine - Koolitustel osalesid ka programmi arendamisel rolli mängivate partnerorganisatsioonide haridusametnikud. - Keelekümblusprogrammiga liitunud haridusasutuste koolitajatele on läbi viidud üleprogrammilised baaskoolitused - On koostatud koolitusplaanid järgneva 3 aastaks ning koolituskava 2007.aastaks. On tagatud keelekümblusprogrammi jätkusuutlikkus metoodika arendamisel, rakendamisel ning levitamisel.</p>

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

					<p>- Keskus on jätkuvalt koolitanud kõikide pilootkoolide ja – lasteaegade õpetajaid keelekümbusmetoodika ning õppetöö planeerimise teemadel.</p> <p>- Koolimeeskondade koolitamine: arengukavade uuendamine ja tõhusam kasutamine</p>	
	<p>7. Keeleõpet soodustavate vahendite soetamine keelekümbuskoolidele</p> <p>- Keelekümbuskeskuse katsekoolidele hangiti keeleõpet soodustavaid vahendeid</p>	<p>8. Keeleõpet soodustavate vahendite soetamine keelekümbuskoolidele</p> <p>- Hangiti raamatuid, teatmikku sporditarbeid, tehnikat jm vahendeid</p>		<p>6. Keeleõpet soodustavate vahendite soetamine keelekümbuskoolidele</p> <p>- HKK-programmiga liitunud koolidele raadmatu, teatmikud, tehnika jm vahendid</p>		<p>5. Õppevara arendus</p> <p>- Uuendati VKK 3.klassi õpikud</p> <p>- Koostati 405 VKK ja HKK töölehte, toimetati 763 töölehte.</p> <p>- Lasteaegade õppevara analüüs näitas, et on oluline suurendada programmile suunatud lugemisraamatute arvu. Seetõttu koostati töölehtede asemel 2 raamatut lugemaõppimise sarjast ning raamat "Joonista ja jutusta". Raamatud jaotati tasuta programmiga liitunud haridusasutustele.</p> <p><i>Positiivne areng: uuringu tulemuste põhjal on tegevusi muudetud ning seda aruandes rõhutatud. Seda võiks edaspidi laiemalt rakendada.</i></p>
	<p>6. Õpetajate ja koolijuhtide käsiraamatu koostamine</p> <p>- Käsiraamatu esialgne variant, mis käsitleb programmi rakendamist</p>					
<p>8. Teadusuuringud keelekümbuse edukuse kohta</p> <p>- Töötati välja uuringute tellimise põhimõtted ja küsimustikud.</p>	<p>5. Teadusuuringud keelekümbuse edukuse kohta</p> <p>- Uuringute tulemused esitati rahvusvahelisel konverentsil „Keelekümbus Eestis –</p>	<p>7. Keelekümbuse edukuse teadusuuringud</p> <p>- Kõiki keelekümbusklasside õpilasi testiti õppeaasta jooksul kolm korda. Lapsevanemaid küsitleti</p>	<p>5. Teadusuuringud keelekümbuse edukuse kohta</p> <p>- Kõiki varase keelekümbusklasside õpilasi testiti kolm korda õppeaasta jooksul.</p>	<p>5. Teadusuuringud keelekümbuse edukuse kohta</p> <p>- Kõiki VKK klasside õpilasi testiti kolm korda õppeaasta jooksul.</p> <p>- Alustati VKK</p>	<p>6. Keelekümbusalased teadusuuringud</p> <p><i>Võiks kasutada sama detailsusastet tegevusest aru andmiseks, kui eelnevatel aastatel.</i></p>	

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	pilk tulevikku" ning uuringute kokkuvõte on avaldatud Keelekümbuskeskuse aastaaruandes	kaks korda. - Uuringute tulemused esitati rahvusvahelisel konverentsil „Keelekümbus – meie kõigi teha“	Lapsevanemate hulgas korraldati kaks küsitlust. - Teadusuuringute tulemuste lühikokkuvõte on avaldatud Keelekümbuskeskuse avalikus aastaaruandes "Keelekümbus-keskus: kolme aasta jagu saavutusi". - Mitmeaastase koostöö tulemusena on kuues haridusasutuses avatud mari keele kümbusklassid või – rühmad.	jätkusutlikkuse uuringuga, mille eesmärk on määratleda keelekümbusprogrammi edufaktorid		
9. Keelekümbusklasside õpilaste õppetöövälised keeleõppelised tegevused - Korraldati 4 õppetöövälise keeleõppelise ürituse aastast (ühe klassi kohta)	8. Keelekümbusklasside õpilaste õppetöövälised keeleõppetegevused - Õpilaste ekskursioonid ja suvised keelelaagrid	9. Keelekümbusklasside õpilaste keeleõppetegevused - Toetati keelekümbusklasside õpilaste ekskursioonide ja suviste keelelaagrite korraldamist.				
-		10. Keelekümbusprogrammi kajastava filmi loomine Alustati 10osalise tõsielusarja „Keelekümblejad“ ettevalmistamist., valmib 2003.a.	6. Keelekümbusprogrammi kajastava filmi loomine Lõpetati 10-osalise dokumentaalsarja „Keelekümblejad“ loomine. ETV edastas sarja jaanuaris-märtsis 2004.a	7. Keelekümbusprogrammi kajastava filmi loomine 10-osalise dokumentaalsarja „Keelekümblejad“ materjali põhjal 30-minutilise dokumentaalfilm "Seitse kevadist hetke". (eetris 2005.a.)	5. Keelekümbusprogrammi tutvustamine, kakskeelse õppe reklaam <i>See tegevus on eelnevalt juba esitatud. Kas aps või kattubki erinevate kategooriatega?</i> Valmis 10-osaline film "Keelekümblejad". Valmis sama materjaliga lühifilm "Seitse kevadist hetke".	
<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aastaaruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse teiste aastate tegevuste asetumise järgi.</i>	1C. Õppetöövälised keeleõppemallid, keeleõpe laagrites ja peredes	<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aastaaruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse teiste aastate tegevuste asetumise järgi.</i>	1C. Õppetöövälised keeleõppemallid	1C. Õppetöövälised keeleõppemallid	1C. Õppetöövälised keeleõppemallid, keeleõpe laagrites ja peredes	1C. Õppetöövälised keeleõppemallid, keeleõpe laagrites ja peredes
10. Eesti keele laagri- ja pereõppe mudeli arendamine ja rakendamine,	1. Eesti keele laagri ja pereõppemudeli arendamine ning rakendamine,	11. Eesti keele laagri- ja pereõppe mudeli arendamine ning rakendamine, sellealane	1. Eesti keele laagri- ja pereõppemudeli arendamine ning rakendamine,	1. Eesti keele laagri- ja pereõppemudeli arendamine ning rakendamine, sellealane	1. Keelelaagrite ja pereõppe korraldamine, keelelaagri- ning pereõppemudeli koolitus	1. Keelelaagrite ja pereõppe korraldamine, keelelaagri- ning pereõppemudeli koolitus

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<p>sellealane koolitus - 3 avalikku ja 2 suunatud konkurssi - Arendusseminar laagrite- ning pereõppeprojektide korraldajatele, laagrite eesti keele õpetajatele. - Esimesed seminarid laagri- ja pereõppes osalenud noortele</p>	<p>sellealane koolitus - uurimus selgitamaks laagri mõjusid lapse eesti keele oskuse arengule. - Toetati 27 keelelaagriprojekti. - Keelelaagrite ja pereõppeprogrammi organiseerijate seminarid - Toetati kokku 507 muukeelse lapse keelepraktikat Eesti maaperedes</p>	<p>koolitus - 60 laagri- ja pereõppeprojekti, milles osales 2900 last - Tulemuste hindamiseks, vahetu kogemuse saamiseks ja laagritingimustega tutvumiseks tehti monitooring. - Koolitus laagrite eesti keele õpetajatele ja finantskoolitus projektijuhtidele, laagrisuve kokkuvõttev teabepäev - Koostamisel keelelaagri õpetaja metoodikajuhend, materjali valmimine kavandatud 2003.a. - Toetati keelelaagri- ja pereõppeprojekte. Toetuse sihtrühmaks Eestis elavad riskirühma noored.</p>	<p>sellealane koolitus - Välisabi projekt „Mitmekultuuriline Eesti“: toetati 30 eesti keele laagri- ja pereõppeprojekti (osales kokku 1517 last) - EL PHARE programm toetas 13 eesti keele laagri- ja pereõppeprojekti (osales kokku ligi 400 last) <i>Jäb selgusetuks, kui suures osas need toetatud laagri- ja pereõppe projektid kattusid ehk kui palju projektie kokku toetati (olenemata rahastajast). Informatsioon rahastajate kohta esitada selleks mõeldud kohas.</i> <i>Tegevuste aruandlus peaks sisaldama sisulisi tulemusi ning kirjeldama mõjuulatust.</i> - Keelelaagrite õpetajatele koostati keeleõppe metoodiline juhend - Alustati ettevalmistusi 2004. a. suviste keelelaagrite ja pereõppeprojektide korraldamiseks. - Neljandat aastat järjest korraldati endise NL territooriumil elavatele eesti päritolu lastele laagrid <i>Tekib küsimus, miks see eelmistes aastaruannete ei kajastu? Kas ja milliste tegevuste puhul all on see info esitatud? Millise tegevuse eelarveal kajastuvad kulud? Tegemist tegevuste aruandluse detailsuse astme probleemiga –</i></p>	<p>koolitus - 2004. aasta suvel osales eesti keele laagrites ja pereõppes 1084 last. - Välisabi projekt „Mitmekultuuriline Eesti“ toetas 15 eesti keele laagrit ja 7 pereõppeprojekti, kus osales kokku 850 last - Projektijuhtidele, raamatupidajatele ja õpetajatele korraldati infopäevad: tutvustada projektikonkurssi - Kõikides laagriprojektides viidi läbi monitooring. - Hakati koostama töölehtede komplekti metoodilise juhendi "Keeleõpetaja laagri raamat" juurde</p>	<p>õpetajatele/projektijuhtidele, õppematerjalide väljatöötamine ja kirjastamine - Valmis varase keelekümbuluse jätkusuutlikkuse uuring, mis võttis kokku nelja esimese keelekümbuluse programmi rakendamisel ja arendamisel. Uuringu aruandes välja toodud soovistest osa on sisse viidud Keelekümbulusekeskuse 2006. aasta tegevuskavas. <i>Väga hea kommentaar. Teostatud uuringute ja analüüside tulemuste rakendamisele viitavat aruandlust võiks rakendada laiemalt.</i> - keelekümbuluse õpitulemuste analüüs (TÜ) - Lapsevanemate hulgas korraldati kaks küsitlust. - HKK uuring (kestnud 2 aastat) - 2005. aastal osales koolivälises keeleõppe projektides 5036 last. - EL PHARE eesti keele õppe projekt toetas 27 keelelaagri, 6 pereõppe ja 28 noorte koolivälise keeleõppe projekti. - Koolivaheaegadel korraldati lastele erinevaid kooliväliseid keeleõppe projekte. - Koolitused keelelaagrite õpetajatele ja laagri- ja pereõppeprojektide organisatoritele. - 100 keelelaagri õpetajat ja 20 projektijuhti said haridusministri määruses nõutud projektlagari</p>	<p>õpetajatele/projektijuhtidele, õppematerjalide väljatöötamine ja kirjastamine - Suvistes koolivälises keeleõppe projektides osales 1613 last; toetati 22 keelelaagri, 8 pereõppe ja 10 noorte koolivälise keeleõppe projekti. - Projektide läbiviimise ja tulemuste hindamiseks monitooringud kõikides laagriprojektides ning enamikes pereõpet läbiviivates peredes.</p>
---	--	--	---	---	---	---

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

			<i>detailsus tuleks ühtlustada, et selliseid küsimusi ei tekiks.</i>		<p>kasvataja/laagrijuhi kvalifikatsioonikoolituse.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keelelaagrite õpetajate metoodiline abimaterjal keeleõppe paremaks teostamiseks. Töölehed täiendavad 2003.a „Keeleõpetaja laagriraamatut“. - Projektide läbiviimise ja tulemuste hindamiseks monitooringud kõikides laagriprojektides ning enamikes pereõpet läbiviivates peredes. 	
					<p>2. Eesti keele laagrid etnilistele eestlastele</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 laagriprojektis osales 58 välis-eesti noort. Mõlemas laagris viibisid ka kohalikest eestlastest tuginoored. - Koostöös endise NL territooriumil asuvate eesti seltsidega valiti lapsed ja noored suvistesse laagritesse. 	<p>2. Eesti keele laagrid etnilistele eestlastele</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 laagriprojektis osales 53 välis-eesti noort vanuses 11-17. Mõlemas laagris viibisid ka kohalikest eestlastest tuginoored. - 10 laagripäeva jooksul toimusid mitmed ekskursioonid mööda Eestit, külastati kontserte, matkati viidi läbi palju eestlaste tänapäeva elu tutvustavaid üritusi.
				<i>Rakendusplaani 2004-2007 lisandus uus kategooria 1D, rakendamist alustati 2005.a. 2004.a. sisaldusid osad samad tegevused järgmise meetme all.</i>	<p>1D. Eesti keele kui teise keele õpetajad</p>	<p>1D. Eesti keele kui teise keele õpetajad</p>
					<p>1. Eesti keele kui teise keele õpetajate täienduskoolitus ja teavitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti Keele kui teise Keele Õpetajate Liidu (EKTKÕL) toetamine - Valmis uus kodulehekülg www.eestikeelteisekeelena.ee. - EKTKÕLi ja vene lasteaedade eesti keele õpetajate 	<p>1. Eesti keele kui teise keele õpetajate täienduskoolitus ja teavitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - EKTKÕLi tegevuse toetamine - Loodi EKTKÕLi tegevussuuna „Keeleõpetus lasteaia“ töörühm (toetab eesti keele kui teise keele õpetamist lasteaia) - Eesti keele õpetajate

					<p>Ühiskoosolek (sh otsustati liidu tegevustesse kaasata lasteaiaõpetajad)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti keele kui teise keele õpetajate metoodikaalane suve- ja talvekool: - algas 2 uuringut: kordusuuring „Eesti keele kui teise keele õpetamine lasteaiaas“ ja „Eesti keele kui teise keele õpetamine koolis“. (tulemused märts 2006) - lugemisülesannetega tekstikogumik <i>Lugeda on lahe</i> (ülesannetega). - Erinevad koostisülesanded õpetajatele <p><i>2006.a. aruandes on see tegevus esitatud 5 eraldi tegevusena. Nii on üldiselt oleneb tegevuste aruandluse kokkulepitud detailsuse astmest.</i></p>	<p>suvekoolid.</p> <p>2. Uuringud/küsitlused</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valmis kordusuuring „Eesti keele kui teise keele õpetamine lasteaiaas“. Läbiviijaks on ETKKÕLi tegevussuuna „Keeleõpetus lasteaiaas“ töörühm <p><i>(vt ka l. 1. a.): Positiivne, et viidatakse teisele osale aruandes. Aruande lugejal on lihtsam erinevate tegevuste vahel seost näha</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - valmis „Eesti keele kui teise keele õpetamine koolis“: <p>3. ETKKÕLi 5. aastapäeva konverents</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konverentsi põhietekanne „Muukeelsete õpilaste kodukeel kui eesti keele omandamist toetav faktor“ - Anti ülevaade eesti keele õpetaja rollist Euroopa kontekstis. Samuti käsitleti eesti keele õpetamisega nii Eestis kui välismaal seotud teemasid. Sõnavõttudega esinesid nii lasteaia, keelekümblus-, üldhariduskoolide ja kutseõppeasutuste õpetajad. Konverentsist võttis osa 100 inimest. <p>4. Täienduskoolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suvekool: metoodika, projekti kirjutamine ja õpetaja enesejuhtimine alast <i>T1 all suvekool juba esitatud.</i> - Koolituspäevad: uute õppematerjalide
--	--	--	--	--	---	--

						<p>tutvustamine, „Õpetajalt õpetajale“, konkursi „Parim eesti keele õpetaja vene õppekeelega haridusasutuses“ tingimuste tutvustamine</p> <p>- Õppereisid: osales 20 õpetajat</p> <p>5. Internetipõhine keeleõppekeskkond eFant.ee</p> <p>- 30 lugemis- ja 30 kuulamistesti, mis on jaotatud kolme raskusastmesse. Harjutused on koostatud riigi keeleksamikomisjoni vastava taseme lugemis- ja kuulamistestide alusel. HPK toetab internetipõhise keeleõppekeskkonna eFant.ee toimimist 2006. – 2007. aastal.</p>
Mission / Meede I.2						
	2A. Õpetajate täiendusõpe		2A. Õpetajate täiendusõpe	2A. Õpetajate täiendusõpe	2A. Eesti keele kui emakeele õpetajate täienduskoolitus	<i>RIP rakendamise 2006.a. aruandes puuduv ülevaade antud meetme tegevustest</i>

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

						<i>sel aastal.</i>
<p>1. Eesti keele kui teise keele õpetajate piirkondliku täiendkoolituse toimiva võrgustiku väljaarendamine - 3 tugikeskust, 30 aktiivset spetsiaalse koolitajakoolituse saanud riigikeele- ja juhtivõpetajat</p>	<p>1. Eesti keele kui teise keele õpetajate piirkondliku täiendusõppevõrgustiku väljaarendamine ja toimimine - „Eesti keele kui teise keele õpetajate regionaalse täiendkoolituse võrgustik“: suvelaager, 3 tugikeskust, abi noortele õpetajatele, 5 seminari, materjalide kogumikud - www.diamond.ee/taiendkoolitus/ - Moodustati mittetulundusühing Eesti Keele kui Teise Keele Õpetajate Liit.</p>	<p>1. Eesti keele kui teise keele õpetajate piirkondliku täiendusvõrgustiku väljaarendamine - ETKÖL¹⁷ registreeriti MTÜ-na - Keskustes alustati piirkondlikke praktilisi koolitusi</p>	<p>1. Eesti keele kui teise keele õpetajate piirkondliku täiendusõppevõrgustiku väljaarendamine ja toimimine - Piirkondlikud keskused tegutsesid iseseisvate koolituskeskustena - Nõustamine eesti keele kui teise keele õpetamismetoodika vallas</p>	<p>1. Eesti keele kui teise keele õpetajate piirkondliku täiendusõppevõrgustiku väljaarendamine ja toimimine - Nõustamine: eesti keele kui teise keele õpetamismetoodika. - Keskused toetasid aineseksioonide tööd.</p>	<p>1. Täiendkoolitus hariduslike erivajadustega tavakoolis Eesti-Norra ühisprojekti kaasfinantseerimine - Norra-Eesti koostööprojekti raames viidi läbi täiendkoolitus ja nõustati koolide meeskondi toimetulekuks probleemse käitumisega õpilastega.</p>	
<p>2. Võrgustiku õpetajate seminaride läbiviimine - 4 arendusseminari ja koolitust</p>	<p>2. Riigikeeleõpetajate rakendamine</p>	<p>2. Võrgustiku õpetajate seminaride korraldamine - Korraldada võrgustiku liikmetele täienduskoolitust ja plaanida võrgustiku II poolaasta tegevust</p>	<p>2. Võrgustiku õpetajate seminarid, materjalide kogumikud õpetajatele, võrgustiku veebilehe haldamine ja elektroonilise teabepanga koostamine eesti keele kui teise keele õpetamisest, eesti keele kui teise keele õpetajate täiendkoolitamine - Viidi läbi kaks võrgustiku seminari ja eesti keele kui teise keele õpetajate suvekool. - Koolitati eesti keele kui teise keele õpetajaid õppematerjalide koostamise vallas - Koostati koolitusmaterjalid</p>	<p>2. Võrgustiku õpetajate seminarid, materjalide kogumikud õpetajatele, võrgustiku veebilehe haldamine ja elektroonilise teabepanga koostamine eesti keele kui teise keele õpetamisest, eesti keele kui teise keele õpetajate täiendkoolitamine - läbi eesti keele kui teise keele õpetajate talve- ja suvekool, mille tulemusena täiendasid õpetajad end metoodikaalaselt. - Piirkondlikes keskustes 4 erinevat koolitust - ETKÖL aastakoosolek: eesti keeles aineid õpetavate vene koolide õpetajate liitumine Liiduga ning keelekümblusõpetajate kaasamine Liidu tegevusse.</p>	<p><i>Rakendusplaaniga 2004-2007 lisandus uus kategooria 1D, mille rakendamist alustati 2005.a. Tegevus viidud 1.1D alla. (miks?)</i></p>	<p><i>Rakendusplaaniga 2004-2007 lisandus uus kategooria 1D, mille rakendamist alustati 2005.a. Tegevus viidud 1.1D alla. (miks?)</i></p>

¹⁷ ETKÖL – Eesti Keele Kui Teise Keele Õpetajate Liit

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

				<i>Tegevus alates 2005.aasta aruandest meetme I.1 kategooria D all: eesti keele kui teise keele õpetajad. Ei leidnud põhjendust selle meetme alakategooriast osade tegevust ümber tõstmiseks meede I.1. alla. Selline selgitus võiks aga aastaaruannetes edaspidi sisalduda.</i>		
3. Võrgustiku veebilehe haldamine ja elektroonilise teabepanga koostamine eesti keele kui teise keele õpetamisest - Alustati elektroonilise infopanga loomist.		3. Võrgustiku veebilehe haldamine ja elektroonilise teabepanga koostamine eesti keele kui teise keele õpetamise kohta www.eestikeelteisekeelena.ee , kust leiab infot EKTKÕLi piirkonnakeskuste ja korraldatavate koolituste kohta.	3. Toetus tugikeskustele oma piirkonna täiendkoolituse läbiviimiseks - Sõlmiti leping Eesti Keele Kui Teise Keele Õpetajate Liiduga õppematerjalide soetamiseks liidu piirkondlike keskuste arendamiseks ja koolituste läbiviimiseks.			
	2B. Eesti keele täiendusõpe teiste ainete õpetajatele jm koolitus		2B. Eesti keele täiendusõpe teiste ainete õpetajatele jm koolitus	2B. Eesti keele täiendusõpe teiste ainete õpetajatele jm koolitus	<i>Rakendusplaanis 2004-2007 meedet I.2B ei ole ning ka aasta-aruandes ei ole ülevaadet antud.</i>	<i>Rakendusplaanis 2004-2007 meedet I.2B ei ole ning ka aasta-aruandes ei ole ülevaadet antud.</i>
4. Eesti keele õpetamise materjalide kogumike väljaandmine õpetajatele - 2 artiklite kogumikku "Eesti keele kui teise keele õpetamine". - Koolitus kogumiku analüüsimiseks						
5. Eesti keele kui teise keele õpetajate täiendkoolitamine; eesti keele kui teise keele õpetajate konverents - 62 koolitst, osales 1050 pedagoogi	1. Kutseõppeasutuste eesti keele kui teise keele õpetajate täiendusõpe - Ettevalmistust õppekava väljatöötamisel	4. Eesti keele kui teise keele õpetajate täiendkoolitus - Koolitused noorte õpetajate metoodikakoolis	1. Täiendkoolitus teiste ainete õpetajatele - Korraldati koolitus eesti õppekeelega koolide õpetajatele, kelle klassides on vähese eesti keele oskusega muukeelseid õpilasi	1. Kutseõppeasutuste eesti keele kui teise keele õpetajate täiendusõpe - Kesk-Eesti Arenduskeskuse projektis teevad koostööd 6 eesti- ja 6 vene õppekeelega kutsekooli. - Kutsekoolide õpilaste tarbeks koostatakse sõnastikud kahel erialal – meditsiin ning		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<p>6. Toetus tugikeskustele oma piirkonnas täiendkoolituse läbiviimiseks - Alustati keele õppe- ja metoodiliste materjalide soetamist tugikeskustesse.</p> <p>7. Riigikeeleõpetajate rakendamine</p> <p>8. Õpikeskkonna parandamine - Renoveeriti 2 kooli</p> <p>9. Teiste ainete õpetajate eesti keele kui teise keele täiendkoolitus - Projekt "Üliõpilaste kultuurikümbus Tartus" - TÜ ja TPÜ keelekoolitused (60 õpetajat)</p>	<p>2. Koolitusprogrammide ja täiendusõppemudelite väljatöötamine ning rakendamine - Tehti uuring, et anda hinnang erinevatele koolitusmudelitele. Uuringu tulemusi tutvustati kahel seminaril</p> <p>3. Õpetajate koolitus - Täiendusõpe</p> <p>4. Koolieelsete lasteasutuste õpetajate eesti keele kui teise keele täiendusõpe</p>	<p>5. Toetus tugikeskustele oma piirkonnas täiendkoolituse korraldamiseks - Toetati ETKKÕLi piirkonnakeskuste korraldatud erinevaid tegevusi</p>		<p>turismiteenindus.</p> <p>2. Koolitusprogrammide ja täiendusõppemudelite väljatöötamine ning rakendamine - Uute koolitusmoodulite väljaarendamine põhikooli õpetajate taseme- ja täienduskoolituse õppeprogrammidesse. Koolitusmoodulid töötakse välja e-õppe formaadis koos veebipõhise toe ja õppematerjalidega</p> <p>3. Koolieelsete lasteasutuste õpetajate eesti keele kui teise keele õpetamise täiendkoolitus - Toimus lasteaedade eesti keele õpetajatele teine koolitusmoodul</p>		
<p>10. Kutseõppeasutuste eesti keele kui teise keele õpetajate täiendkoolitus - 52 õpetajat</p>		<p>6. Kutseõppeasutuste eesti keele kui teise keele õpetajate täiendkoolitus - Korraldada konkurss, mis hõlmab õpetajate ettevalmistust kutsealase eesti keele õppekava väljatöötamisel ja õppevara väljatöötamist. Konkursi tulemusel luuakse 2003. aastal 15 eriala õppekavad ja õppevara</p>	<p>2. Kutseõppeasutuste eesti keele kui teise keele õpetajate täiendusõpe - Uuring: õpetajate koolitusvajadused ning need kutsealad, kus keeleõpet kõige rohkem vajatakse. - Analüüsi tulemusena koolitati 22 kutsekoolist 42 eesti keele õpetajat - Koostatud materjalid trükiti ning jagati 31-le kutsekoolile.</p>			
<p>11. Koolitusprogrammide ja täiendusõppemudelite väljatöötamine - Muukeelsete pedagoogide eesti keele ja ühiskonnaalased koolitused - Monitooringut erinevatele</p>		<p>7. Koolitusprogrammide ja täiendusõppemudelite väljatöötamine - Korraldati konkurss, et arendada eesti keele kui teise keele õpetajate põhi- ja täienduskoolituse uuendatud õppekavu. Toetati 9 kõrgkooli ja täienduskoolitusasutuse</p>	<p>3. Koolitusprogrammide ja täiendusõppemudelite väljatöötamine ning rakendamine - Eesti keele kui teise keele õpetajate koolitus. Õppeprogrammide ja koolitusmaterjalide</p>			

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<p>koolitusmudelite tulemuslikkusele hinnangu andmiseks</p> <ul style="list-style-type: none"> - Narva kolledžis toimus eesti keele kui teise keele õpetajate täiendkoolitus alus- ja algastmele, töötati välja kodulooõpetaja (Estica) koolituskava <p>12. Koolijuhtkonna täiendkoolitus (teadlikkuse edendamine)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vene õppekeelega koolide koolijuhtide juhikoolituse lõpetas 47 koolijuhti 		projekti.	<p>väljatöötamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arvutikoolitus eesti keele õpetajatele - Käivitati uute koolitusmoodulite väljaarendamine õpetajate taseme- ja täienduskoolituse õppeprogrammidesse. 			
<p>13. Koolieelsete lasteasutuste õpetajate eesti keele kui teise keele õpetamise täiendkoolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kujundati eesti keele kui teise keele algõpetuse mudelit ja viidi läbi õpetajate koolitus 		<p>8. Koolieelsete lasteasutuste õpetajate eesti keele kui teise keele õpetamise täienduskoolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutvuti keeleõppemetoodikatega, õppevara ja erialainfo leidmise võimalustega, loodi kontakte ning vahetati kogemusi. 	<p>4. Koolieelsete lasteasutuste õpetajate eesti keele kui teise keele õpetamise täiendkoolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koolieelsete lasteasutuste eesti keele kui teise keele õpetajatele koolitusseminar - Toimus lasteaegade eesti keele õpetajatele üle Eesti esimene koolitusmoodul 			
	<p>2C. Õpetajate ümberõpe, töötavate õpetajate täiendusõpe</p>		<p>2C. Õpetajate ümberõpe, töötavate õpetajate täiendkoolitus</p>	<p>2C. Õpetajate ümberõpe, töötavate õpetajate täiendkoolitus</p>	<p><i>Rakendusplaanis 2004-2007 meedet 1.2C ei ole ning ka aasta-aruandes ei ole ülevaadet antud.</i></p>	<p><i>Rakendusplaanis 2004-2007 meedet 1.2C ei ole ning ka aasta-aruandes ei ole ülevaadet antud.</i></p>
<p>14. Muusika- ja kunstõpetuse õpetajate koolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ümberõpe vene õppekeelega koolide õpetajatele <p>15. Õppebaasi kujundamine (Narva Kolledž)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raha investeringuteks 	<p>1. Muukeelsete õppeasutuste muusikaõpetajate koolitus</p> <p>2. Täiendusõpe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Täiendusõppekava muukeelsete koolide aineõpetajatele. <p>3. Õpetajate ümberõpe,</p>	<p>9. Muusika- ja kunstõpetuse õpetajate koolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valmistati ette 2003. aastal toimuva suvelaagri programm. <p>10. Estica õpetajate koolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aineõpetajaile, kes ei ole saanud pedagoogi 	<p>1. Täienduskoolitus prioriteetsetel teemadel</p> <ul style="list-style-type: none"> - TÜ Narva Kolledžis viidi läbi kahe ainepunkti ulatuses koolitus teemal „Kuidas toimub pagulaste õpe üldhariduskoolis?“ - Eesti-Hollandi koostööprojekt „Võõrtöölise laste hariduskorraldus Eestis“: 	<p>1. Täienduskoolitus prioriteetsetel teemadel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sõlmiti leping TÜ Narva Kolledžiga õpetajate täiendkoolituse arendamiseks: eestikeelse aineõppe lisaeriala kursustel (40 AP) koolitatakse 50 õpetajat kahes õppesuunas: ajalugu ja ühiskonnaõpetus 		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	<p>töötavate õpetajate koolitus - Projektikonkurss „Eesti õppekeelega koolis teistest rahvustest õpilastega töötavate (eri)pedagoogide koolituse põhimõtete ja õppekavade väljatöötamine”</p>	<p>ettevalmistust Eesti kõrgkoolides.</p> <p>11. Eripedagoogide koolituse põhimõtete ja õppekavade väljatöötamine, eripedagoogide koolitamine - Valmisid täienduskoolituse õppekavad klassi- ja aineõpetajaile ning töötavatele (eri)pedagoogidele</p>	<p>hariduskorraldus ja õigusaktid - Toetati Eesti Ajalooõpetajate Seltsi korraldatud seminari „Becoming an Active European Citizen“ läbiviimist</p> <p>2. Eripedagoogide koolituse põhimõtete ja õppekavade väljatöötamine, eripedagoogide koolitamine - Piloatkoolituse materjalide alusel koostati ja kirjastati õpik kõrgkoolile ning muukeelsete õpilastega töötavale aine- ja klassiõpetajale</p>	<p>ning loodusõpetus ja geograafia.</p>		
					<p>1. Kakskeelsust ja kakskeelset õpet tutvustavate materjalide koostamine ja väljaandmine; kakskeelse õppe korraldamise käsiraamatu koostamine - Toetati Colin Bakeri raamatu „Kakskeelne laps” autoriõiguste omandamist ja tõlkimist. - Viidi läbi 2 infopäeva Tallinna ja Lõuna-Eesti koolijuhtidele, õpetajatele, haridusametnikele teemal „Muukeelne laps eesti koolis”</p>	
Mission/ Meede I.3						
	<p>3A. Meetmete kavandamine koolide arengukavades, ainekavad, koolitus</p>		<p>3A. Meetmete kavandamine koolide arengukavades, ainekavad, koolitus</p>	<p>3A. Meetmete kavandamine koolide arengukavades, ainekavad, koolitus</p>	<p>3A. Üleminek eestikeelsele õppele <i>Aruandes on tegevusi ühendatud. Selliseid muudatusi tuleks selgitada ning lisaviitega/-mõrkusega anda ühendamisest mõista, et oleks tagatud järjepidevus eelnevate</i></p>	<p>3A. Üleminek eestikeelsele õppele</p>

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<p>1. Eesti õppekeelele gümnaasiumides ja kutseõppeasutustes meetmete kavandamine mitte-eestlastest õpilaste õpetamiseks - 28 koolis õpetati enam kui kolme ainet eesti keeles.</p>	<p>1. Eesti õppekeelele ülemineku kavandamine muukeelsete gümnaasiumide ja kutseõppeasutuste arengukavades - Õppekavaarenduses nõustati kooli ja koolide töörühmi; töötati välja koolituskava.</p>	<p>1. Eesti õppekeelele ülemineku kavandamine muukeelsete gümnaasiumide, kutseõppeasutuste ja kõrgkoolide arengukavades - Valmistati ette konverentsi „Kooli pidaja valikud ja vastutus Eesti muukeelse kooli arendamisel aastatel 2003–2010”, mis peetakse 2003. aastal.</p>	<p>1. Eesti õppekeelele ülemineku kavandamine muukeelsete gümnaasiumide, kutseõppeasutuste ja kõrgkoolide arengukavades - HTMi ning OÜ "Geomedia" koostöös viidi läbi seminarnõupidamine "Kooli pidaja valikud ja vastutus Eesti muukeelse kooli arendamisel aastatel 2003 – 2010" - HTM on välja andnud ettekannete ja sõnavõtude kogumiku.</p>	<p>1. Eesti õppekeelele ülemineku kavandamine muukeelsete gümnaasiumide, kutseõppeasutuste ja kõrgkoolide arengukavades - Seminarid Tallinna venekeelsete koolide direktoritele ja õppealajuhatajatele - Üle-eestiline 3-päevane seminar vene koolis aineid õpetavatele õpetajatele - Viidi läbi kaks konkurssi „Muukeelne õpilane”, kus said osaleda nii üldharidus-, munitsipaal- kui kutsekoolid. Sõlmiti 22 projektilepingut - HTM ettepanekul koostati eesti keeles õpetamise kava. - Eestikeelsele õppele üleminekust teavitamine ja õpetajate/koolijuhtide täiendkoolitus</p>	<p><i>aastatega.</i></p>	
				<p>2. Eesti keele õppega integreeritud ainekavade koostamine koolides - Koostöös TÜ Narva Kolledžiga 20-le muukeelse kooli õpetajale 40AP mahus koolitus</p>		
<p>2. Stipendiumiprogramm eesti keele kui teise keele õpetajana tööleasujatele - Ida-Virumaal 11 uut eesti keele õpetajat - Uute õpetajate täiendkoolitus</p>	<p>2. Stipendiumiprogramm eesti keele kui teise keele õpetajana tööleasujatele - 2000/2001. õppeaastast Ida-Virumaal 11 uut eesti keele õpetajat - Programm jätkub kuni 2003. aasta kevadeni.</p>	<p><i>Stipendiumiprogrammi jätkumist ei ole kajastatud</i></p>	<p><i>Stipendiumiprogrammi jätkumist ei ole kajastatud</i></p>	<p>3. Stipendiumiprogramm eesti keele kui teise keele õpetajana tööleasujatele - Koostöös TÜ Narva Kolledžiga loodi Narva mitmekeelse kooli tugipunkt. Tugipunkti eesmärgiks on toetada eestikeelse aineõppe arendamist Narva ja Ida-Virumaa venekeelsetes koolides keelekümblusmetoodika ja teiste tunnustatud metoodikate alusel.</p>	<p><i>Vt. tegevus 3</i></p>	<p><i>Vt. tegevus 3</i></p>

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

				<i>Jätkub 2005 ja 2006 tegevus nr.3 osana.</i>		
<p>3. Tugiõpetuse andmine venekeelsetele õpilastele eestikeelses koolis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teema "Muukeelne laps eestikeelses koolis" raames anti toetused 5 koolile - Koolides teostati pilootuuring õpilaste, õpetajate ja lastevanemate kogemustest. 	<p>3. Tugiõpe muukeelsetele õpilastele eesti õppekeele koolis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koolidele mõeldud konkursi „Muukeelne laps eestikeelses koolis” raames toetati kokku 10 projekti 	<p>2. Tugiõpetus muukeelsetele õpilastele eestikeelses koolis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jätkati 5. klassi ajaloo ja loodusõpetuse ainesõnastike väljatöötamist - Konkursi „Muukeelne laps eestikeelses koolis” tulemusel toetati 7 projekti 				
					<p>1. Õpetajate õppeprogrammi uute koolitusmodelite väljaarendamine, õppeprogrammi jaoks koolitusmaterjalide väljatöötamine ja kirjastamine (sh 7-9 klassile täiendavad õppematerjalid, sh. ajalooõpetuses); sõnaseletavate ainesõnastike koostamine ja väljaandmine. Õppematerjalide koostamine kakskeelsele aineõppele üleminekuks gümnaasiumiastmes (õpetajaraamat töölehtedega).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Töötati välja kümme veebipõhist 2-ainepunktilist koolituskursust seeriast „Aineõpetus mitmekultuurilises klassis“ (TÜ, TLÜ, MEIS). - Eestikeelsete lisaõppematerjalide väljatöötamiseks sõlmiti leping Tartu Ülikooli ja TÜ Kirjastusega. - Muukeelse õppekeele koolide 7.-9. klasside õpilastele mõisteid 	<p>1. Õpetajate õppeprogrammi uute koolitusmodelite väljaarendamine, õppeprogrammi jaoks koolitusmaterjalide väljatöötamine ja kirjastamine (sh 7-9 klassile täiendavad õppematerjalid, sh. ajalooõpetuses); sõnaseletavate ainesõnastike koostamine ja väljaandmine. Õppematerjalide koostamine kakskeelsele aineõppele üleminekuks gümnaasiumiastmes (õpetajaraamat töölehtedega).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projekt "Õpetajate konkurentsivõime tõstmine muukeelses koolis": eesti kirjanduse, geograafia, muusika ja ühiskonnaõpetuse õpetajatele. Koolitus kestab 2006. a. oktoobrist 2008. a kevadeni. <p><i>Tegevus nii 2005 kui 2006 liiga pikalt sõnastatud. Kui sisaldab eelmiste aastate tegevusi, siis märkida see</i></p>

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

					seletavad sõnastikud 12 aines.	<i>ära lisaviitega, mitte kõigi koondatud tegevuste loeteluna.</i>
					<p>2. Eestikeelsele õppele üleminekust teavitamine ja õpetajate/koolijuhtide täienduskoolitus; nõustajate koolitus; vene ja eesti õppekeele koolide õpetajate koolitus teiste ainete õpetamises eesti keeles</p> <p>- TÜ Narva Kolledžis käivitus muukeelse kooli õpetajatele 40AP mahus ümberõppekoolitus „Loodus- ja inimeseõpetus eesti keele baasil“. (Koolitus lõppes jaanuaris 2006)</p> <p>- Sõlmiti leping TÜ Narva Kolledžiga õpetajate täiendkoolituse arendamiseks, eestikeelse aineõppe lisaeriala kursused (40 AP). (osales kokku 51 õpetajat)</p> <p>- täienduskursus mitmekultuurilise õppe läbiviimiseks. (osales 100 õpetajat ja kooli esindajat)</p>	<p>2. Eestikeelsele õppele üleminekust teavitamine ja õpetajate/koolijuhtide täienduskoolitus; nõustajate koolitus; vene ja eesti õppekeele koolide õpetajate koolitus teiste ainete õpetamises eesti keeles</p> <p>- Täienduskoolitus: seminar „Mitmekeelne gümnaasium 2007“, „Erivajadustega õpilane muukeelses koolis“</p> <p>- Projekt "Õpetajate konkurentsivõime tõstmise muukeelses koolis", käivitati teabeürituste sari</p> <p>„Kõikide sihtgruppide esindajad olid mingil määral üleminekust teadlikud, kuid see teadlikkus on liiga üldine ning seetõttu ei saa olla aluseks kavandatud muudatuste vastuvõtmiseks. -> <i>See kommentaar aruandes on väga positiivne. Selgitab teabeürituste jätkuvat vajadust.</i></p>
					<p>3. Projektitoetused koolidele eestikeelsele aineõpetusele üleminekuks ja muud tegevused vastavalt HTM tegevuskavale (sh stipendiumiprogramm ja projektitoetused Ida-Virumaa mitte-eestlastest õpilaste tähtjaliseks koolituseks ja tugiõpetuse korraldamiseks teises regioonis eesti õppekeele üldhariduskoolis)</p>	<p>3. Projektitoetused koolidele eestikeelsele aineõpetusele üleminekuks ja muud tegevused vastavalt HTM tegevuskavale (sh stipendiumiprogramm ja projektitoetused Ida-Virumaa mitte-eestlastest õpilaste tähtjaliseks koolituseks ja tugiõpetuse korraldamiseks teises regioonis eesti õppekeele üldhariduskoolis)</p>

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

					<ul style="list-style-type: none"> - Projektikonkurs „Muukeelne õpilane“. - Rahastati Sisekaitseakadeemia projekti, mis on suunatud Ida-Virumaa muukeelsete noorte keeleliseks ettevalmistamiseks tööks päästeteenistuses. - infopäev konkursi „Muukeelne õpilane“ edukalt läbinud projektide juhtidele. - voldiku <i>Keeled avavad uksi</i> tõlkimine vene keelde. 	<ul style="list-style-type: none"> - Projektikonkurs „Muukeelne õpilane“ - projektitoetuse saajate infopäev konkursi finantsaruandluse nõuete tutvustamiseks. <p><i>2006.a. aruandes korduv tegevus!</i></p>
<p><i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse teiste aastate tegevuste asetumise järgi.</i></p>	<p>3B. Eesti ja vene õppekeele koolide õppekavaarenduse koostöö</p>	<p>3. Eesti ja vene õppekeele koolide õppekavaarenduse koostöö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kooli õppekava kvaliteedi indikaatorite väljatöötamiseks moodustati ekspertrühm - Katsekoolide võrgustik, kuhu kuulub 17 vene õppekeele kooli - Peeti esimene katsekoolide arendusseminar <p><i>Kategooria sel aastal sõnastatud tegevusena.</i></p>	<p>3B. Eesti ja vene õppekeele koolide õppekavaarenduse koostöö</p>	<p>3B. Eesti ja vene õppekeele koolide õppekavaarenduse koostöö</p>	<p>3B. Eesti ja vene õppekeele koolide õppekavaarenduse koostöö</p>	<p>3B. Eesti ja vene õppekeele koolide õppekavaarenduse koostöö</p>
<p>4. Avatud õppekava programmi arendamine ja rakendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toimkonnaliikmete nõupidamised, projekti koordineerimine 	<p>1. Avatud õppekava programmi arendamine ja rakendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kooliarenduslik koolitus, mis lähiaastatel kujundatakse virtuaalseks töökeskkonnaks - Uute koolitusmudelite ja -sisude ning koolitusmaterjali väljatöötamine. - Mudelite koolitusmeeskondade koolitamine - Täiendusõppeprogrammid - õppekavaarendusliku metoodikasarja „Kutse dialoogile“ vihid 	<p>4. „Avatud õppekava“ programmi arendamine ja rakendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praktilised soovitusel koolide juhtkondadele ja õppekava arendusrühmadele, et arendada kooli õppekava uuendamist - Jätkus programmi dokumentatsiooni korrastamine. 	<p>1. „Avatud õppekava“ programmi arendamine ja rakendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kooli arengukava ja kooli õppekava alaseks koolituseks uuendati koolituspakette. 	<p>1. „Avatud õppekava“ programmi arendamine ja rakendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toetati Avatud Õppekava metoodikakabineti tegevust. 	<p>1. Avatud Õppekava programmi arendamine ja rakendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avatud Õppekava metoodikakabineti tegevus lõpetati, projekti raamatukogu ja dokumentatsioon anti üle Pedagoogika Arhiivmuuseumile. - Projekti kodulehekülge arhiveeriti CD-ROMile. 	<p>1. Uute õppekavaalaste trükiste koostamine ja trükk, õppekavaalaste kirjutiste elektroonilise annoteeritud andmebaasi täiendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raamat <i>Õpitulemuste kontroll ja hindamine koolis</i> ilmus üldhariduslike kogumike sarjas <i>Abiks õpetajale</i>. HPK toetab kogumiku väljaandmist vene keeles. Raamatu venekeelne versioon on kättesaadav MEISI kodulehel www.meis.ee. - Koolituskursus „Õpilase arengu hindamine“: tutvustati lühidalt teoreetilisi põhimõtteid ning

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
 PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	<p>- Koolide koostöövõrgustiku tugikeskuste väljaarendamine</p> <p>- Metoodikakabinet pedagoogidele ja koolijuhtidele</p> <p>- Koostati allprojekt „Tugikeskuste ja katsekoolide virtuaalvõrgustik”, mille arendamise käigus järgmistel aastatel luuakse eesmärgistatult toimiv ja jätkusuutlik virtuaalvõrgustik programmi kõigi subjektide vahel.</p> <p><i>Järgmiste aastate aruannetest sama tegevuse alt aga projekti käigu kohta kajastust ei leia.</i></p> <p>- Loodi katse- ja partnerkoolide püsiarendusrühmad, et tekitada koolides uurimistöö pädevusega isikute rühm kooli eneserefleksiooniks</p> <p><i>Antud kategooria kõik tegevused on esitatud ühe tegevusena. Segadusse ajab, kuna eelneval ja järgnevatel aastatel peitub selle üldtegevuse nimetuse taga erinev sisu, mis on konkreetsem. Antud tegevuse erinevad alategevused on teistel aastatel esitatud aruannetes eraldiseisvatena (või vähemalt nii võiks oletada nende sisu järgi, otsest viidet ei ole).</i></p>					<p>anti praktilisi soovitusi ja juhiseid õpilase arengu jälgimiseks ning hindamiseks. Antud teemal tehti ka jätkukoolitus.</p> <p>Kursuse põhiteemad: lapse sotsialiseerumine, töö andekate lastega, sotsiaalpedagoogiliste mängude roll ja tähtsus lapse arendamisel, „keeruliste“ laste enesemotivatsioon, toimetulek konfliktsetes keskkonnas jne.</p>
				<p>2. Uute koolitusmudelite ja –sisude, koolitusmaterjali väljatöötamine</p>	<p>2. Uute õppekavaalaste trükiste koostamine ja trükk, õppekavaalaste kirjutiste elektroonilise</p>	

RIIKLIKU INTEGRATSIOONIPROGRAMMI 2008-2013 VÄLJATÖÖTAMINE
 PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

				<ul style="list-style-type: none"> - Metoodilised juhendmaterjalid - Alustati Eesti-vene õppekavaalase terminoloogiasõnastiku koostamist. Trükkis ilmus veebruaris 2005. - Jätkati eesti- ja venekeelsete kooli õppekavaalaste publikatsioonide annoteeritud andmebaasi täiendamist. 	annoteeritud andmebaasi täiendamine - õppematerjalid: "Üldoskused – õpilase areng ja selle soodustamine koolis", "Klassijuhatajatööst koolis", "Õppe- ja kasvatustööst I kooliastmes" - Stipendiumkonkurss „Artiklid õpilase arengu hindamisest ja arenguveestluste läbiviimisest“ (vene ja eesti õppekeele koolide õpetajatele ja koolijuhtidele). Konkursi tähtjaks ei laekunud ühtegi taotlust. Konkursstunnistati ebaedukaks.
5 . Kooliarenduslik koolitus, koolitusprotokollide vormistamine ja arhiveerimine, lõputööde analüüs ja üldistamine - 3 õppekava koolitust, 3 meeskonna arendusseminari. - Avaldati koolituste materjalid		5. Kooliarenduskoolitus, koolitusprotokollide vormistamine ja arhiveerimine, lõputööde analüüs ja üldistamine - Töötati välja ettepanekud „Avatud õppekava“ subjektide võrgustiku arendamiseks - Koolitused õpetajatele	2. Kooliarenduslik koolitus, koolitusprotokollide vormistamine ja arhiveerimine, lõputööde analüüs ja üldistamine - Töötati välja strateegia, mis aitab koolidel edukalt arendada kultuurilis-integratsioonilise dominandiga kooli õppekava. - Tallinna koolidega edendati koostööd arengukava, õppekava ja integratsiooniprotsesside valdkonnas - Toimus seminar "Avatud õppekava - võti vene õppekeele kooli arengus"	3. Koolide arendustööd tutvustavate materjalide koondamine, ettepanekud avalikustamiseks, publitseerimiseks - Ilmus kogumik „Õppekavaarendustöö koolis: vahetõtted arendustööst ja eestikeelse õppe laiendamisest“ eesti ja vene keeles. - Koolitus "Õppekavaarenduse kogemusest teistele". - Toetati kahe kogumiku tõlkimist vene keelde: "Klassijuhataja tööst koolis" ja "Õppe- ja kasvatustööst esimeses kooliastmes"	
6. Uute koolitusmodelite ja -sisude, koolitusmaterjali väljatöötamine - 3 koolitusmodelit koos vastavate koolitusmeeskondadega		6. Uute koolitusmodelite ja -sisude ning koolitusvara väljatöötamine - Töötati välja ettepanekud „Avatud õppekava“ subjektide võrgustiku arendamiseks, juhtimiskäitumise	3. Uute koolitusmodelite ja -sisude, koolitusmaterjali väljatöötamine - Stipendiumikonkurss uute kooli õppekavaalaste kirjutiste koostamiseks.		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

		<p>hindamiseks ja kooli õppekava koostamise meetoodikaks</p> <p>- Koolitused: „Kooli missioon ja koht integratsiooniprotsessis”, „Hariduslik ekspertiis õppekavaarendustöös”</p>	<p>- 2003.a valmis venekeelne artikkel „Tõlketeooria ja –praktika abiks eesti keele ja kultuuri omandamisel”</p> <p>- 2004.a on valmimas kaks meetodilist juhendmaterjali</p> <p>- Valmis eesti- ja venekeelsete kooli õppekavaalaste publikatsioonide anoteeritud andmebaas (www.tpu.ee/epam/)</p>			
<p>7. Koolide koostöövõrgustiku tugikeskuste väljaarendamine, võrgustiku arendus, koolitus</p> <p>- 18 pilootkooli intervjuerimine kooli õppekava arendamiseks.</p> <p>- Ilmus ülevaade vene õppekeelega koolide õppekavatööst 2. ja 5. klassis, alustati materjali kogumist 3. ja 6. klassi õppekavatöö kohta.</p>		<p>7. Koolide koostöövõrgustiku tugikeskuste väljaarendamine, võrgustiku arendus, koolitus</p> <p>- Projekti „Avatud õppekava” raames loodi humanistlikule pedagoogikale rajaneva tugikeskuse nägemus</p>	<p>4. Koolide koostöövõrgustiku tugikeskuste väljaarendamine, võrgustiku arendus, koolitus</p> <p>- Toimus 2002.aastal välja valitud pilootkoolidele teine õppekavaarendustöö seminar</p>			
<p>8. Võrgustikukoolide arendustegevuse ja õppekavatöö analüüs, hindamiskriteeriumide väljatöötamine, nõustamine</p> <p>- Konsultatsioonide käigus töötati välja kriteeriumid</p>		<p>8. Võrgustikukoolide arendustegevuse ja õppekavatöö analüüs, hindamiskriteeriumide väljatöötamine, nõustamine</p> <p>- Analüüsiti 13 katsekooli hetkeseisu: mil määral täidetakse kooli õppekava edendavat rolli</p> <p>- Koostati kooli õppekava hindamise skeem</p>	<p>5. Võrgustikukoolide arendustegevuse ja õppekavatöö analüüs, hindamis-kriteeriumide väljatöötamine, nõustamine</p> <p>- Üldhariduskoolide õppekavaarendustööd üldistava kogumik</p> <p>6. Uute koolitusmudelite ja –sisude, koolitusmaterjali väljatöötamine, võrgustikukoolide arendustegevuse ja õppekavatöö analüüs, hindamis-kriteeriumide väljatöötamine, nõustamine</p> <p>- Töötati välja erinevad</p>			

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

			koolituspaketid <i>Kaks tegevust, mis on samasisulised – jääb selgusetuks, millistel põhjustel eraldi esitatud</i>			
9. Koolide arendustööd tutvustavate materjalide koondamine, ettepanekud avalikustamiseks, publitseerimiseks - Alustati 3 metoodilise õppekavaarendusmaterjali käsikirja koostamist - Materjali kogumine vene õppekeelega koolide õppekavatöö kohta		9. Koolide arendustööd tutvustavate materjalide koondamine, ettepanekud avalikustamiseks ja üllitamiseks - Trükiks valmistati ette brošüür „Kutse dialoogile“ nr 9 (ilmus 2003. a) - Süstematiseeriti „Avatud õppekava“ vältel välja töötatud ja õppekavaarendustöö valdkonna kohta käivad materjalid.	7. Koolide arendustööd tutvustavate materjalide koondamine, ettepanekud avalikustamiseks, publitseerimiseks - Alustati eesti ja vene õppekeele üldhariduskoolide viimaste aastate õppekavaarendustööd tutvustava ja analüüsiva, teavet koondava kogumiku koostamist. Kogumik ilmub 2004.a sügiseks nii eesti kui ka vene keeles. Kogumik jagatakse koolidele tasuta. - Anti välja projekti „Avatud õppekava“ brošüür „Kutse dialoogile“ nr 9			
10. Eesti keele kui teise keele õppe alustamine 1. klassist - Rühmatunnid				4. Eesti keele kui teise keele süvaõpe - Toetati Eesti Infotehnoloogia Seltsi projekti "EUCIP terminoloogia eesti-vene-inglise sõnaraamat" elluviimist. - Projekti tulemusena valmib sõnaraamatu käsikiri. <i>Eelnevatel ja järgnevatel aastatel on esitatud 1.3C kategooriana</i>	<i>Jätku osas vt. 3C tegevuse 1 viimast punkti</i>	
<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse teiste</i>	3C. Eesti keele kui teise keele süvaõpe	<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse teiste aastate tegevuste asetumise järgi.</i>	<i>2003.a aruandes 3C tegevusi esitatud ei ole</i>	3C. Eestikeelset aineõpetust ja eesti keele omandamist toetav õppevara <i>Tekitab segadust, miks 3C üheks aastaks muutus? Tegelikult 2004.a aruandes 3C puudub ja</i>	3C. Eesti keele kui teise keele süvaõpe, tööalane eesti keele õpetus	3C. Eesti keele kui teise keele süvaõpe, tööalane eesti keele õpetus

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
 PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<i>aastate tegevuste asetumise järgi.</i>				<i>esitatud on 3D tegevused. Vt. 3D</i>		
<p>11. Eesti keele süvaõppe arendamine ja rakendamine kutseõppeasutustes - Rakendati kutseõppeasutustes 4 erialal (135 õpilast).</p> <p>12. Eesti keele süvaõppe arendamine ja rakendamine kõrgkoolides - Intensiivkeelekursused - Kõrgkoolide raamatukogud täiendati õppekava toetavate materjalidega. - Viidi läbi projektide hindamine.</p>	<p>1. Eesti keele süvaõppe programmi rakendamine kutseõppeasutustes ja kõrgkoolides - Teeninduseriala õpilastele õpetati eesti keelt. <i>Miks ei ole tegevus sõnastatud vaid kutseõppeasutustele, kui kõrgkoolidele on oma tegevus ning sisuliselt tegeleti tegevuse raames teeninduseriala õpilastega?</i></p> <p>2. Eesti keele süvaõppe rakendamine kõrgkoolides - Üliõpilastele, kelle keeleoskuse tase ei võimaldanud kohe õpinguid alustada</p>	<p>10. Eesti keele süvaõppe programmi rakendamine kutseõppeasutustes ja kõrgkoolides - Telliti lähteülesanne teemal „Muukeelsete kutseõppeasutuste õpilaste eesti keele oskuste arendamine“.</p> <p>11. Eesti keele süvaõppe arendamine ja rakendamine kutseõppeasutustes - Teenindus-, sotsiaalteenuste ja meditsiinieriala õpilastele</p> <p>12. Eesti keele süvaõppe arendamine ja rakendamine kõrgkoolides - Meditsiini- ja teeninduseriala üliõpilastele</p> <p><i>Miks on esitatud (2000-2002) samasisulised tegevused eraldi? Sisuliselt peaks T10 hõlmama sama hästi ka tegevusi 11 ja 12 ning nende ühes tükis esitamine oleks selguse mõttes parem. Info liigne liigendatus teeb aruanded liiga raskesti järgitavaks.</i></p>			<p>1. Eesti ning mitte-eestikeelsete kutseõppeasutuste õpetajate vahetus; muukeelsete kutseõppeasutuste õpilaste koostöö eesti õppekeelega kutseõppeasutustes; eestikeelsete õppematerjalide väljatöötamine ja kirjastamine muukeelsete kutseõppeasutuste jaoks. Kutseõppeasutuste õpilaste vahetusprogrammi mudeli väljatöötamine ja projektide rakendamine <i>Tegevus selgelt liiga pikalt sõnastatud. Kui sisaldab eelmiste aastate tegevusi, siis märkida see ära lisaviitega, mitte kõigi koondatud tegevuste loeteluna.</i> - 6 eesti- ja 6 vene õppekeelega kutsekooli koostööprojekt - Kutsekoolide õpilastele koostati vene-eesti sõnastikud (meditsiin, turismiteenindus). Sõnastike potentsiaalsed kasutajad ka ettevõtted ja organisatsioonid. - Lõppes Eesti Infotehnoloogia Seltsi projekt "EUCIP terminoloogia eestivene-inglise sõnaraamat".</p>	
<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa.</i>	3D. Eestikeelset aineõpetust ja eesti keele omandamist toetav õppevara	<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis</i>	3D. Eestikeelset aineõpetust ja eesti keele omandamist toetav õppevara			

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<i>Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse teiste aastate tegevuste asetumise järgi.</i>		<i>paigutatud kategooriatesse teiste aastate tegevuste asetumise järgi.</i>				
	<p>1. Eestikeelset aineõpetust toetava õppevara väljatöötamine põhikoolidele ja gümnaasiumidele - Koostatakse ühtsetest põhimõtetest lähtuv õppevara sari. Materjali katsetatakse koolides aastail 2002–2003 ning trükivalmis käsikirjad esitatakse 2003. aastal.</p>	<p>13. Eestikeelset aineõpetust toetava õppevara väljatöötamine põhikoolidele ja gümnaasiumidele - Jätkati 2001. aastal alustatud muukeelse põhikooli 4.–9. klassi eesti keele õppekomplektide väljatöötamist. Käsikirjad valmivad 2003.a. - Telliti lähteülesanne eestikeelsete ainealaste töölehtede loomiseks muukeelse põhikooli kolmandale kooliastmele (7.–9. klass)</p>	<p>1. Eestikeelset aineõpetust toetava õppevara väljatöötamine põhikoolidele ja gümnaasiumidele - Töötati välja eesti keele õppekomplektide seeria venekeelsete koolide 4.–9. klassile. Materjale testiti Ida-Virumaa ja Harjumaa vene õppekeelega koolides 2002. ja 2003. aastal. Käsikirjad on illustreeritud ja toimetatud; komplektid ilmuvad trükist 2004. aastal</p>	<p>1. Eestikeelset aineõpetust toetava õppevara väljatöötamine põhikoolidele ja gümnaasiumidele - Eestikeelsete lisaõppematerjalide väljatöötamiseks sõlmiti leping Tartu Ülikooli ja TÜ Kirjastusega. - Muukeelse õppekeelega koolide 7.–9. klasside õpilastele luuakse eesti-vene seletavad sõnastikud 12 aines.</p>		
	<p>2. Eestikeelseks aineõpetuseks õppevara ja eesti keele omandamist toetavate meetodikamaterjalide väljatöötamine</p>		<p>2. Eestikeelseks aineõpetuseks koolitus- ja ainekavade ning materjalide väljatöötamine kutseõppeasutustele - Töötati välja eesti keele kui teise keele ainekavad kuuele kutsealale. - Koostati 15 komplekti õppematerjale, mis sisaldavad erialakeele tekste, harjutusi, sõnastikke, projektülesandeid jne 11 kutseala jaoks</p>			
<p>13. Eesti keele omandamist toetavate meetodiliste materjalide, sh kutseõppe-asutuste erialaterminoloogia sõnastike väljatöötamine - Valmisid ehituse ja õmbeluse erialade vene-eesti õppesõnastike</p>	<p>3. Eesti keele omandamist toetavate meetodikamaterjalide, sh kutseõppeasutuste erialaterminoloogiasõnastike väljatöötamine - 2 erialaõppesõnastikku: „Vene-eesti ehituse õppesõnastik” ja „Vene-eesti õmbeluse õppesõnastik”</p>		<p>3. Eesti keele omandamist toetavate meetodiliste materjalide soetamine - Näidisteks soetati Soome Koolivalitsuse soome keele kui teise keele õpetamise meetodikaalased materjalid.</p>			

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

käsikirjad (ilmuvad 2001.a.)						
	4. Ajaloo õppevahendi koostamine muukeelsetele kõrg- ja kutseõppeasutuste üliõpilastele - Alustati koostamist					

<p>14. Eestikeelse lugemismaterjali ja õppemetoodilise kirjanduse soetamine kooliraamatukogudesse - Koostati kodulooline materjal Narva legendidest; ilmub 2001. aastal.</p>	<p>5. Eestikeelse lugemisvara ning õppe- ja metoodikakirjanduse soetamine kooliraamatukogudesse - Grammatika tabelitega varustati 34 muukeelset kutseõppeasutust. - Teatmekirjandus jaotatakse kooliraamatukogudele 2002. aastal. - Vene õppekeele koolidele telliti eestikeelseid ajakirju.</p>	<p>14. Eestikeelse lugemisvara ja õppemetoodikakirjanduse soetamine kooliraamatukogudesse - Eestikeelsed entsüklopeediad, leksikonid, sõnaraamatud, kaardiatlased, seinapildid jms, kokku 46 nimetust - Vene õppekeele koolidele telliti eestikeelseid ajakirju: Täheke, Hea Laps, Akadeemia.</p>	<p>4. Eestikeelsete lugemismaterjalide ja õppemetoodilise kirjanduse soetamine - Vene õppekeele koolide raamatukogud varustati venekeelse Nikolai Baturini raamatuga „Karu süda“, mis on õppekavas kohustuslik kirjandus.</p> <p><i>Raamatukogud</i></p>		<p><i>3D on 2005. aruandes muutunud. Oleks vaja selgitust.</i></p> <p>3D. Laiendada eesti õppekeele kasutamist ainete õpetamisel senistes venekeelsetes kutsekoolides ja õpperühmades, et tagada kutsekooli lõpetajatele nende edasiseks tööks vajalik erialane eesti keele oskus</p> <p>- Euroopa Sotsiaalfondi projekt: vene õppekeele kutsekoolides eesti keele õppe ja eestikeelse õppe võimaluste toetamiseks.</p> <p>- Muukeelsete kutsekoolid saavad terve komplekti uusi õppevahendeid. Kooliraamatukogusid täiendatakse nii eesti keele õppeks kui ka eestikeelse eriala õppeks vajaliku õppekirjandusega.</p> <p>- Korraldatakse eesti keele kursusi vene õpetajatele ja administratsioonile. - Koolidele luuakse kakskeelsele erialaõppele ülemineku käsiraamat ja erialase eesti keele õpetamise käsiraamat.</p> <p>- Õpetajatele korraldatakse õppematerjalide loomise alane arvutikoolitus, mis võimaldab õppetööd muuta tulemuslikumaks ja mitmekesisemaks.</p>	<p>3D. Laiendada eesti õppekeele kasutamist ainete õpetamisel senistes venekeelsetes kutsekoolides ja õpperühmades, et tagada kutsekooli lõpetajatele nende edasiseks tööks vajalik erialane eesti keele oskus</p> <p>- Euroopa Sotsiaalfondi meetme 1.1 projekt „Eestikeelse õppe ja õppevara arendamine muukeelsetes kutsekoolides“ - Viidi lõpule grupitöö meetodite koolitus kutsekoolide 70 grupijuhile ja klassijuhatajale. - Täiendati kutsekoolide raamatukogusid 3905 eesti keele õpet toetava raamatu jm materjaliga. - ettevalmistused eesti erialakeele materjalide loomiseks ning raamatukogude sisustamiseks erialase eestikeelse kirjandusega.</p> <p>- Valmis "Eesti keele õppekomplekti" käsikiri ning audiomaterjal, alustati ettevalmistusi katsetamiseks. - Jätkus eestikeelse erialaõpetuse korraldamise käsiraamatu koostamine, (sh 4 koostööseminari kutsekoolide esindajatele)</p> <p>- õppematerjalide koostamise alane arvutikoolitus 60 õpetajale. Algas täiendkoolitus 28 eesti keele kui teise keele õpetajale. Käivitused eesti keele kursused õpetajatele ja juhtrühmadele.</p>
--	--	--	--	--	--	---

Mission/ Meede I.4

<p>1. Kutseõppeasutuste õpilaste vahetusprogrammi mudeli väljatöötamine ja projektide rakendamine - Töötati välja mudel "Muukeelsete kutseõppeasutuste õpilaste vahetusprogramm", mille raames korraldati 1-päevane arendusseminar - Mudeli edasiarenduseks telliti kaks eksperthinnangut. - Toimus teabepäev mudeli ja selle rakendamisvõimaluste tutvustamiseks</p>	<p>1. Kutseõppeasutuste õpilaste vahetusprogrammi mudeli väljatöötamine ja projektide rakendamine - Projekte hakatakse ellu viima 2002. aastal. - 2000. aastal väljatöötatud mudeliile „Muukeelsete kutseõppeasutuste õpilaste vahetusprogramm“ koostati eksperthinnang ning tehti sellest lähtuvalt täiendusi.</p>	<p>1. Kutseõppeasutuste õpilaste vahetusprogrammi mudeli väljatöötamine ja projektide rakendamine - Toetati kutsekoolide esitatud nelja vahetusprojekti, 33 keskhariduse baasil kutsega muukeelset noort, 3-6 nädalat</p>	<p>1. Kutseõppeasutuste õpilaste vahetusprogrammi mudeli väljatöötamine ja projektide rakendamine - Kuulutati välja kutsekoolidevaheline vahetusprojektide konkurss, 11 projekti, 122 õpilast</p>		<p>1. Sallivust ja mitmekultuurilisust käsitlevate õpilasürituste korraldamine ja materjalide väljatöötamine, pedagoogide (sh huvijuhtide) täienduskoolitus teemal erinevate rahvuste eripära arvestamisest koolis - Toetati rahvusvahelise seminari läbiviimist teemal „Holokausti teema käsitlemine koolis“ ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajatele. - Hankekonkursi „Muukeelse huvijuhi täienduskoolitus“ suhtlemine koolis“:täienduskoolitus us 32-le vene õppekeelega ja kakskeelse üldhariduskooli huvijuhile. Kursus lõpeb aprillis 2006.</p>	<p>1. Sallivust ja mitmekultuurilisust käsitlevate õpilasürituste korraldamine ja materjalide väljatöötamine; pedagoogide (sh huvijuhtide) täienduskoolitus teemal – erinevate rahvuste arvestamisest koolis - Täienduskoolituse „Muukeelse huvijuhi täienduskoolitus“ suhtlemine koolis“ lõputööde kaitsmine. Aastal 2005 läbiviidud hankekonkurs: Viljandi Kultuuriakadeemias 30le vene õppekeelega ja kakskeelse üldhariduskooli huvijuhile täienduskoolitus (4 AP). - Kuulutati välja uus hankekonkurs, mille tähtajaks laekus üks pakkumine Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemialt, kes tunnistati konkursi võitjaks: pakkuda 30le vene õppekeelega ja kakskeelse üldhariduskooli huvijuhile täienduskoolitust (2 AP). Õppegruppi ei õnnestunud komplekteerida ning MEISI ja TÜVKA vahel sõlmitud kokkuleppe alusel toimub koolitus 13le huvijuhile. Koolitus viiakse läbi perioodil september 2006 – jaanuar 2007. - Teenusleping TLÜ-ga: Kursus „Huvialategevus mitmekultuurilises koolis“, 20 eesti õppekeelega üldhariduskooli huvijuhti, 2 AP ulatuses teadmisi ja</p>
<p>2. Üldhariduskoolide õpilaste lühi- ja pikaajaliste vahetusprogrammide mudelite väljatöötamine ja rakendamine - Toetati 6 õpilasvahetusprogrammi</p>	<p>2. Üldhariduskoolide õpilaste lühi- ja pikaajaliste vahetusprogrammide mudelite väljatöötamine ning rakendamine - Analüüsiti analoogseid kogemusi ja kuulutati välja projektikonkurss. Projektid viiakse ellu 2002. aastal.</p>	<p>2. Üldhariduskoolide õpilaste lühi- ja pikaajaliste vahetusprogrammide mudelite väljatöötamine ning rakendamine - Toetati kuut projekti, milles osales vene õppekeelega koolide 22 õpilast</p>	<p>2. Üldhariduskoolide õpilaste lühi- ja pikaajaliste vahetusprogrammide mudelite väljatöötamine ning rakendamine - Programmi toetusel õppis 76 venekeelsete koolide õpilast 2–6 nädalat eestikeelsetes koolides.</p>	<p>1. Üldhariduskoolide õpilaste lühi- ja pikaajaliste vahetusprogrammide mudelite väljatöötamine ning rakendamine - Toetati Lohusuu Rannakultuuri Seltsi projekti, mille eesmärgiks oli eesti keele oskuse parandamine ja Eesti riikluse ning kultuurilase teadlikkuse tõstmine</p>	<p><i>Meede muutus keset rakenduskaava. Miks?</i></p>	
<p>3. Üldhariduskoolide õpetajate ümberõppeprogrammi väljatöötamine ja rakendamine - Koostööd TÜ ja TPÜ-ga, et kujundada läbitud koolituse arvestamise süsteem - Narva kolledžis eesti keele kui teise keele õpetajate individuaalõppekavad - Eesti keele kui teise keele õpetajate ümberõppe läbisid 45</p>	<p>3. Koostati üldhariduskoolide õpetajate ümberõppeprogramm</p>	<p>3. Eesti- ja muukeelsete koolide ühised ainevõistlused - Toetati eesti ja vene õppekeelega koolide ühise ajaloo-olümpiaadi korraldamist.</p>	<p>3. Eesti- ja muukeelsete koolide ühised ainevõistlused - 7.–12. klasside õpilastele viidi läbi interaktiivne (veebipõhine) Kodanikupäeva viktoriin</p>	<p>2. Eesti- ja muukeelsete koolide ühised ainevõistlused - Eesti ja vene õppekeelega koolide 7.–12. klasside õpilastele viidi läbi interaktiivne (veebipõhine) Kodanikupäeva viktoriin</p>		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

õpetajat.						oskusi eri kultuure esindavate õpilaste huvialategevuse korraldamiseks.
	4. Üldhariduskoolide õpetajate vahetusprogrammi mudeli väljatöötamine ja rakendamine - Valmistati ette keele- ja erialapraktika mudel venekeelsete koolide aineõpetajatele.	4. Üldhariduskoolide õpetajate ümberõppeprogrammi väljatöötamine ja rakendamine - Rahastati eesti ja vene õppekeelega koolide 12 koostööprojekti, mis võimaldavad muukeelse kooli aineõpetajal töötada lühikest aega eestikeelses koolis. - Projektid lõppesid 2003. aasta kevadel.	4. Üldhariduskoolide õpetajate vahetusprogrammi mudeli väljatöötamine ja rakendamine - Valmistati ette mudel venekeelsete koolide aineõpetajate keele- ja erialapraktikaks eesti koolis. - Viidi läbi kaksteist eesti- ja venekeelsete koolide koostööprojekti.			
Missioon / Meede I.5						
<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse 2001, 2005 ja 2006 aruannetes esitatud tegevuste asetumise alusel.</i>	5A. Kodanikukasvatuse kontseptsioon, mitmekultuurilise kooli kontseptsioon, materjalid	<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse 2001, 2005 ja 2006 aruannetes esitatud tegevuste asetumise alusel.</i>	<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse 2001, 2005 ja 2006 aruannetes esitatud tegevuste asetumise alusel.</i>	<i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse 2001, 2005 ja 2006 aruannetes esitatud tegevuste asetumise alusel.</i>	5A Kodanikukasvatuse kontseptsioon, mitmekultuurilise kooli kontseptsioon, materjalid	5A. Kodanikukasvatuse kontseptsioon, mitmekultuurilise kooli kontseptsioon, materjalid
1. Kodanikukasvatuse kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine riiklikus õppekavas - Inimese- ja kodanikuõpetuse kui aine kontseptsiooni väljatöötamine	1. Kodanikukasvatuse kontseptsioon, mitmekultuurilise kooli kontseptsioon, sellealased materjalid - Töötati välja kodanikukasvatuse kontseptsioon - Mitmekesisitati Estica õppevara.	1. Kodanikukasvatuse kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine riiklikus õppekavas - HPK juurde loodi kodanikukasvatuse juhrühm: kuidas korraldada kodanikukasvatuse ja mitmekultuurilise kooli alaseid tegevusi - Analüüs riiklikest dokumentidest, mis reglementeerivad kodanikukasvatuse, mitmekultuurilise kooli ja rahvuskultuurilise identiteedi valdkondi.	1. Kodanikukasvatuse kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine riiklikus õppekavas - Toetati Euroopa Liidu Põhiõiguste Harta selgitavate kommentaaride koostamist ja tõlkimist vene keelde - Telliti kodanikukasvatuse kontseptsiooni teoreetilise-metodoloogilise osa ja sellesse puutuva terminoloogia koostamine	1. Kodanikukasvatuse kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine riiklikus õppekavas - Aastal 2003.a. sõlmiti leping Eesti kodanikukasvatuse kontseptsiooni teoreetilise-metodoloogiliste lähtealuste ning kodanikukasvatuse alaste terminite seletava sõnastiku koostamiseks. Materjalid valmisid 2004. aastal		
2. Kodanikukasvatuse ja Estica	2. Kodanikukasvatuse ja Estica õppevara	2. Kodanikukasvatuse ja Estica õppevara	2. Kodanikukasvatuse ja Estica õppevara	2. Kodanikukasvatuse ja Estica õppevara		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<p>õppematerjalide mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valmis vene õppekeelega koolidele ülesannete kogu "Kodanikuõpetus praktikum 9.klassile" käsikiri (venekeelne), ilmub 2001.a. 	<p>mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trügis ilmus kaks õppematerjali - Õppematerjalide teemaline küsitlus, tulemused esitletakse 2002. aastal - Toetati Eesti Entsüklopeediakirjastuse väljaantavat venekeelset biograafilist entsüklopeediat „Estonia” - Toetati ajakirja Tallinn väljaandmist. - Toetati eesti väärtkirjanduse tõlkimist vene keelde sarjas „Kodumaa – Rodnoi Dom” 	<p>mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Põhikooli ning gümnaasiumi ajaloo- ja kodanikuõpetustundideks anti välja lisamaterjal „Eesti omariikluse arengust. Dokumentide kogumik” - Alustati kodanikukasvatuse ja Estica õppevara koondamise ning mitmekesistamise eesmärgi täitva teabepanga koostamist. - Töötati välja selleteemalise veebilehekülje struktuur ja kujundus 	<p>mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti ja vene keeles anti välja lisamaterjal põhikooli ning gümnaasiumiosa ajaloo ja kodanikuõpetuse tundideks „Eesti omariikluse arengust. Dokumentide kogumik”. 	<p>mitmekesistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valmistati ette ja toetati seaduse tundmise eksami erinevate õppematerjalide väljaandmist. 		
			<p><i>Aastaruannetest 2005 ja 2006 selgub, et Kodanikupäeva viktoriin toimus ka 2003.aastal – 2003.a. aruandes aga see tegevus ei kajastu.</i></p>	<p><i>Aastaruannetest 2005 ja 2006 selgub, et Kodanikupäeva viktoriin toimus ka 2004.aastal – 2004.a. aruandes aga see tegevus ei kajastu.</i></p>	<p>1. Kodanikukasvatusalaste projektide toetamine, sh Kodanikupäeva viktoriini läbiviimine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projektkonkurss „Kodanikupäeva ja sallivuse teemalised üritused ning interaktiivsed ühiskonnaõpetuse alased õppevahendid”: toetati 7 projekti. - Kodanikupäeva viktoriin 2004 võitjate autasustamine - „Kodanikupäeva viktoriin 2005”. osales 2932 õpilast 123 koolist. -ESTVA projekti "Multikultuursus. Integratsioon ja ressursid" kaasfinantseerimine 	<p>1. Kodanikukasvatusalaste projektide toetamine, sh Kodanikupäeva viktoriini läbiviimine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projektkonkurss „Kodanikuteadlikkuse ja sallivuse teemalised üritused ning materjalid”: toetatakse eesti ja vene õppekeelega koolide õpilaste ühistegevust - Kodanikupäeva viktoriin 2005 võitjate autasustamine - Kodanikupäeva viktoriin 2006 ettevalmistamine
					<p>2. Kodanikukasvatusalane õpetajakoolitus ja täiendkoolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toetati eesti ja vene õppekeelega üldharidus- ja kutsekoolide ühiskonnaõpetuse õpetajatele tasuta täienduskoolituse 	<p>2. Kodanikukasvatusalane õpetajakoolitus ja täiendkoolitus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ühiskonnaõpetuse õppematerjali tõlkimine ja õpetajate koolitus: HPK toetas eestikeelse ühiskonnaõpetuse õppematerjali „Inimene ja

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

					<p>läbiviimist. Koolitusel osales 110 õpetajat, neist 22 vene õppekeele koolidest.</p> <p>- Eestikeelne seminar 25-le vene õppekeele kooli ühiskonnaõpetuse õpetajale: läbivate teemade käsitlemine ühiskonnaõpetuse kaudu; enesejuhtimine; õpilaste individuaalsete iseärasustega arvestamine. Üks koolituspäev pühendati uimastite tarvitamisega ja HIV/AIDSiga seotud probleemidele ning nende ennetamisele.</p> <p>- Strasbourgis toimus Euroopa Nõukogu (EN) poolt korraldatud konverents "Kodanikuhariduse ja inimõiguste alane õpetajate koolitus".</p>	<p>ühiskond" tõlkimist vene keelde. Õppematerjal jõudis koolidesse 2006. aasta sügisel. Jaanuaris 2007 viiakse läbi koolitus, kus tutvustatakse õppematerjali 50le vene kooli ühiskonnaõpetuse õpetajale.</p>
<p>3. Mitmekultuurilise kooli kontseptsiooni kujundamine - Alustati Eesti mitmekultuurilise kooli kontseptsiooni väljatöötamist</p>		<p>3. Rahvuskultuurilist identiteeti toetavate materjalide väljatöötamine - Määrati eri rahvuste identiteeti toetava materjali sisu, struktuur ja kasutusvaldkonnad. 2003. aasta veebruaris kuulutati välja konkurss, mille tulemusena avaldatakse vihikute sari Eestis elav ate rahvusvähemuste kohta.</p>	<p>3. Rahvuskultuurilist identiteeti toetavate materjalide väljatöötamine - Alustati põhikoolile vihikute sarja koostamist, mis tutvustab õpilasele erinevate rahvuste kultuuri ja kombestikku.</p>	<p>3. Rahvuskultuurilist identiteeti toetavate materjalide väljatöötamine - Koostöös rahvuskultuurisiddega alustati põhikoolile vihikute sarja koostamist - Esimene rahvuste vihik „Rahvused Eestis. Leedulased“ ilmub 2005.a. alguses. <i>See tegevus on kirjas ka II alamprogrammis</i></p>	<p>3. Rahvusvahelise kodanikuõpetuse uuringu (küsitluse läbiviimine, küsimustike trükkimine, uurimuse lõpprapordi trükkimine, teavitamine) - Toetati rahvusvahelise IEA Civic uuringu läbiviimiseks vajalike küsimustike trükkimist ja küsitluse töö tasutamist ning lõpparuande trükkimist. <i>See punkt oli eraldi toodud, aga loogika järgi sobib siia.</i> - Toetatakse IEA CivEduEst Eesti kordusuuringu läbiviimist. (tulemused valmivad märtsis 2006)</p>	<p>3. Rahvusvahelise kodanikuõpetuse uuringu (küsitluse läbiviimine, küsimustike trükkimine, uurimuse lõpparuande trükkimine, teavitamine) - IEA CivEduEst Eesti kordusuuringu tulemuste esitlus.</p>
<p>4. Õpetajate ja koolijuhtide täiendkoolitus kodaniku ja</p>		<p>4. Mitmekultuurilise kooli kontseptsiooni kujundamine - Toetati Tartu Ülikooli</p>	<p>4. Mitmekultuurilise kooli kontseptsiooni kujundamine - Anti välja koostöös TÜ</p>	<p>4. Mitmekultuurilise kooli kontseptsiooni kujundamine - Raamatukogudele,</p>		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

<p>mitmekultuurilise kooli teemadel (s.h koolituskavad) - Kokku 200 koolitavat.</p>		<p>Narva Kolledži korraldatud seminari „Mitmekultuuriline kool Eestis“. Seminari materjalidest koostatakse kogumik - Kodanikukasvatuse juhtühmas kavandati tegevusi, et luua mitmekultuurilise kooli kontseptsioon 2003. aastal.</p>	<p>Narva Kolledžiga korraldatud seminari ettekannete kogumik „Mitmekultuuriline kool Eestis“ - Koostati kvalitatiivne uurimus/hinnang „Eesti ühiskonna mitmekultuurilisus“ - Viidi läbi „Uusimmigrantidest õpilaste toimetuleku uuring.“</p>	<p>haridusosakondadele, kohalikele omavalitsustele ja venekeelsetele üldhariduskoolidele jaotati TÜ Narva Kolledži poolt korraldatud seminari ettekannete kogumik „Mitmekultuuriline kool Eestis“ - Osaleti Euroopa Kodanikuaasta avakonverentsil Bulgaarias</p>		
<p><i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse 2001, 2005 ja 2006 aruannetes esitatud tegevuste asetumise alusel.</i></p>	<p>5B. Koolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel, teavitamine ja nõustamine</p>	<p><i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse 2001, 2005 ja 2006 aruannetes esitatud tegevuste asetumise alusel.</i></p>	<p><i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse 2001, 2005 ja 2006 aruannetes esitatud tegevuste asetumise alusel.</i></p>	<p><i>Alamprogrammi tegevused on RIP rakendamise aasta-aruandes esitatud missioonide kaupa. Järgnevalt tabelis paigutatud kategooriatesse 2001, 2005 ja 2006 aruannetes esitatud tegevuste asetumise alusel.</i></p>	<p>5B. Koolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel, teavitamine ja nõustamine</p>	<p>5B. Koolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel, teavitamine ja nõustamine</p>
<p>5. Huvialajuhtide ja noorsootöötajate täiendkoolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel - Kolmetsüklliline täiendkoolitus, 30 muukeelse kooli huvijuhti</p> <p>6. Noorte teavitamis- ja nõustamiskeskuste infobaasis integratsiooni alase teabe olemasolu tagamine - Infomessil „Teeviit“ tutvustasid end 12 vene õppekeele kooli.</p> <p>7. Kutseõppeasutustes õppimisvõimalustest teavitamine - Anti välja infomessi „Teeviit“ kataloog.</p>	<p>1. Täienduskoolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel, teavitamine ja nõustamine - Huvijuhtide koolituse ja täiendusõppe ümarlaud: 2002. aastal uuritakse eesti ja vene õppekeele koolides töötavate huvijuhtide haridustaset ja koolitusvajadusi - MEIS osales eraldi boksiga noorte infomessil „Teeviit 2001“ - Alustati integratsiooniteabe kajastamise plaanimist</p> <p>2. Õpetajate ja koolijuhtide täiendusõpe kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel - Korraldati koolitus „Kultuuridevaheline</p>	<p>5. Õpetajate ja koolijuhtide täienduskoolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel (sh koolituskavad) - Konverents „Mitmekultuuriline Eesti“, kus arutati kakskeelse õppe kogemusi Eestis, võimalikke arengustenaariume. Konverentsi materjalidest koostatakse kogumik.</p> <p>6. Huvijuhtide ja noorsootöötajate täienduskoolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel - Eesti Huvialajuhtide Liidu uuring: kavandatakse huvijuhtide edasise täienduskoolituse programmid</p>	<p>5. Õpetajate ja koolijuhtide täienduskoolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel - õppekeele koolide ühiskonnaõpetuse õpetajatel koolituskursus „Aktiivõppemeetodid ühiskonnaõpetuse tundides“ (2 ap) esimene moodul - Kodanikuõpetuse ja ajalooõpetajatele seminar „Mitmekultuuriline ühiskond – selle mõju ajaloo kui aine käsitlusele“ 6. Integratsioonilase teabe olemasolu tagamine - Avati veebiaadressil www.rus.delfi.ee/jti/ venekeelne Kodanikulehekülj eesmärgiga lihtsalt ja</p>	<p>5. Õpetajate ja koolijuhtide täienduskoolitus kodaniku ja mitmekultuurilise kooli teemadel - vene õppekeele koolide ühiskonnaõpetuse õpetajate koolituskursus „Aktiivõppemeetodid ühiskonnaõpetuse tundides“ (2 AP) teine moodul</p> <p>6. Õpetajate ja õpilaste kodanikuteadvuse arendamine (sh üritustega, filmidega, plakatitega jne) - Anti välja trükis „Abiks Eesti Vabariigi põhiseaduse õpetamisel“ - Õppematerjali tutvustamiseks korraldati ühiskonnaõpetuse õpetajatele koolitused. - Eesti Entsüklopeedia 11. köite väljaandmine vene</p>	<p>1. Estica, sh Eesti Entsüklopeedia 11. venekeelse köite väljaandmise toetamine - Eesti Entsüklopeedia 11. köite väljaandmine vene keeles: toetati tõlketööd.</p>	

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	kommunikatsioon ühiskonnas ja koolis"	7. Noorte teavitamis- ja nõustamiskeskuste infobaasis integratsiooniteabe olemasolu tagamine - Alustati infosüsteemi Rajaleidja täiendamist venekeelse karjäärinõustamisinfoga.	arusaadavalt selgitada inimõigusi ja erinevaid seadusi <i>Rakendusplaan jagab meetme 2 kategooriasse, aga aruandes see nii ei kajastu. Tegevused on aruandes läbi põimunud, raskendab analüüsi. Tegevuste jaotamisel on kasutatud 2001a aruannet.</i>	keeles - Vabadussõja ajaloo ja Eesti riigi sünniloo tutvustamine		
					2. Vabadussõja ajaloo ja Eesti riigi sünniloo tutvustamine - Konkursi eesmärgiks Vabadussõja ajaloo, Eesti riigi sünniloo ja arengu tutvustamine õpilastele, selle kaudu patriotismi ja lojaalsuse kasvatamine eri rahvustest noortes. - toetati „Vabaduse teekonna“ projektikonkursi raames 26 projekti: ekskursioonid vabadusvõitlusega seotud paikades. - Võrreldes eelmise aastaga, eraldati projektidele toetust 2 korda rohkem	1. Vabadussõja ajaloo ja Eesti riigi sünniloo tutvustamine - toetati „Vabaduse teekonna“ projektikonkursi raames 29 projekti: ekskursioonid vabadusvõitlusega seotud paikades (osales üle 920 noore eesti- ja venekeelsetest koolidest ja noorsooorganisatsioonidest). -Võrreldes eelmise aastaga, eraldati projektidele toetust kaks korda enam.
<i>Rakendusplaanis 2004-2007 esitati uus meede:</i>				Meede I.6		
			1. Uusimmigrantide ja pagulaste laste koolitamise süsteemi loomine - MATRA - Eesti-Hollandi koostööprojekt (2002–2004) - Uusimmigrantide laste hariduspoliitilisi põhimõtteid ning hariduskorraldust puudutav dokument „Uusimmigrantide lapsed Eesti hariduses“ - Käsiraamat eesti õppekeelele kooli	1. Uusimmigrantide ja pagulaste laste koolitamise süsteemi, õppekava loomine; pilootprojektide toetamine; koolitus - Projektikonkursid „Uusimmigrandid Eesti haridusasutustes“: 2004. aasta lõpus välja kuulutatud konkursile laekus 7 projekti, kõiki toetati. - projektikonkursi raames toetati 7 projekti (jätkuprojektid eelmisel		1. Uusimmigrantide ja pagulaste laste koolitamise süsteemi, õppekava loomine; pilootprojektide toetamine; koolitus - Projektikonkursid „Uusimmigrandid Eesti haridusasutustes“. - Hankekonkurss „Eesti keele kui emakeele õpetaja täienduskoolitus - Täienduskoolitus eesmärgiga tutvuda Soome haridussüsteemiga, sh immigrantide laste

<p>õpetajatele, koolijuhtidele ja haridusametnikele, õpetajaraamat ja õpilase tööraamat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Õpetajakoolituskursuse „Mitmekultuurne haridus“ koostamine ja rakendamine - Avalikkuse teavitamine võõrtööliste laste hariduskorraldusega seotud teemadest ja probleemidest (HTM ja MEIS) - Aasta lõpus kuulutati välja projektikonkurss „Uusimmigrandid Eesti haridusasutustes“ 	<p>aastal osalenud taotlejatelt)</p>	<p>koolitamisega.</p> <p><i>Liialt detailselt kirjeldatud (näiteks osalejate nimed ei ole kindlasti vajalik RIP rakendamise aastaaruandes esitada)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Infomaterjal “Õpin Eesti koolis” <p>2. Euroopa Pagulasfondi projekt „Pagulaste ja rahvusvahelise kaitse saajate laste Eesti haridussüsteemi integreerimise toetamine kohalikul tasandil“</p> <p>OÜ MindPark üle-eestiline uuring maavalitsuste, KOV haridusametnike ning üldhariduskoolide juhtkondade seas.</p> <p>Tulemuste põhjal töötatakse 2007. aastal välja ja viiakse läbi pagulaste ja rahvusvahelise kaitse saajate laste Eesti haridussüsteemi integreerimise koolitusprogramm KOV haridusametnikele ja haridusasutuste juhtkondadele.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koolitusprogrammi õppematerjalide põhjal töötatakse välja juhendmaterjal haridusametnikele pagulaste ja rahvusvahelise kaitse saajate laste integreerimiseks Eesti haridussüsteemi.
--	--------------------------------------	---

II Alamprogramm „Etniliste vähemuste haridus ja kultuur”

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Missioon / Meede II.1						
<p>1. Eesti mitmekultuurilisust tutvustavate materjalide väljaarendamine - Estica konkursi raames toetati 10 projekti, sh. dokumentaalfilm "Tere kallis kodu" ja kogumik „Integratsioonimaastik - ükskõiksusest koosmeeleni”</p>	<p>1. Eesti mitmekultuurilisust tutvustavate materjalide väljaarendamine - Estica konkursi raames said toetuse 13 projekti.</p>	<p>1. Eesti mitmekultuurilisust tutvustavate materjalide väljaarendamine - Estica konkursi korras toetati 17 projekti.</p>	<p><i>Ka 2003.aastaks RK2's vahendid planeeritud¹⁸</i></p>		<p><i>RK2: Miks rahastamine üheks aastaks katkestati?</i></p>	<p><i>RK2 järgi on planeeritud meetme rahastamisvahendid, kuid aastaaruandes pole tegevusi kajastatud.</i></p>
<p>2. Piirkondlike kodulooliste materjalide koostamine - eeltöö materjalide koostamiseks</p>						
	<p>2. Teadusuuringute tellimine mitmekultuurilisuse mudeli kujundamisel – Integratsioonimonitooringu ettevalmistused; venekeelse elanikkonna kultuuritarbimise uurimine</p>	<p>2. Teadusuuringute tellimine mitmekultuurilisuse mudeli kujundamisel - Eesti ja inglisekeelne kogumik „Integratsioon Eesti ühiskonnas. Monitooring 2002”</p>	<p><i>RK2 järgi vahendid planeeritud, aga</i></p>	<p><i>RK2 järgi vahendid planeeritud</i></p>	<p><i>MEIS/ RMB kommentaari järgi toimus Monitooring 2005. Tekib küsimus, millistel põhjustel ei ole see üsna oluline tegevus esitatud 2005.a. aastaaruandes II alamprogrammi tegevuste statistikas meede II.1 all?</i></p>	<p><i>RK2 järgi vahendid planeeritud</i></p>
	<p>3. Muuseumide pedagoogilised programmid – Projektide tulemusel valmivad erinevad materjalid Eesti muukeelsete koolide aineõppeks</p>	<p>3. Muuseumide pedagoogilised programmid – suunatud koolivälise õpetegevuse aktiveerimisele</p>	<p>1. Muuseumide pedagoogilised programmid – Valmisid riiklikust õppekavast lähtuvad õppematerjalid ja -programmid (sh elektroonilised) Eesti muukeelsete koolide õpilastele; Kakskeelne illustreeritud kataloog kooliprogrammivälise õppeprogrammide materjalidest ja programmidest; kataloogi tutvustav</p>	<p>1. Muuseumide pedagoogilised programmid – Anti taaskord välja kooliprogrammivälise õppeprogrammide materjale tutvustav kataloog <i>RK2's summad ei kajastu, kas 2003.a. projekti jätk?</i></p>		

¹⁸ RK2 – rakendusplaan 2004-2007

			infotund õpetajatele			
	4. Venekeelse teatri toetamine - Noortele ja lastele professionaalsed teatrietendused; ettevalmistused venekeelsete noorte õppima suunamiseks Moskva Kunstiteatri stuudiosse					
	5. Võõrkeelse perioodika tellimine etniliste vähemuste emamaadest					
Missioon / Meede II.2						
1. Rahvuskultuuri-seltside, kunstikollektiivide ja pühapäevakoolide projektide toetamine – Kahe projektikonkursi raames toetati 27 projekti	1. Rahvuskultuuri-seltside, kunstikollektiivide ja pühapäevakoolide projektide toetamine - toetati 36 projekti; Viidi ellu 2000. a konkursiga rahastatud 10 projekti; ilmus teatmik „Rahvusvähemuste kultuuriseltsid Eestis”	1. Rahvuskultuuri-seltside, kunstikollektiivide ja pühapäevakoolide projektide toetamine - iga-aastase konkursi raames toetati 58 projekti	1. Rahvuskultuuri-seltside, kunstikollektiivide ja pühapäevakoolide projektide toetamine - Iga-aastase konkursi raames toetati 32 projekti	1. Rahvuskultuuri-seltside, kunstikollektiivide projektide toetamine – Iga-aastase konkursi raames toetati 30 projekti	1. Rahvuskultuuri-seltside ja kunstikollektiivide projektide toetamine – Iga-aastase konkursi raames toetati 34 projekti	1. Rahvuskultuuri-seltside ja kunstikollektiivide projektide toetamine - Iga-aastase konkursi raames toetati 39 projekti
2. Rahvuskultuuri-seltside liidrite teavitamine ja koolitus - Konverents “Integratsioon ja rahvusvähemuste haridus Eestis” <i>Tegevus jaguneb edaspidi kaheks.</i> <u>Koolitus on läbiv tegevus 2001-2006.</u> <u>Teavitamine teiste tegevusnimetuste all: 2005.a.</u> <i>rahvuskultuuriseltside noorsootöötajate infopäev; 2006.a. pühapäevakoolide õpetajate infopäev</i>						
	2. Pühapäevakoolide tegevuse riiklik toetamine – Sõlmiti koostööleping rahvusvähemuste kultuuriseltse esindavate	2. Pühapäevakoolide staatuse määramine ja nende riikliku toetamise aluste väljatöötamine	2. Pühapäevakoolide staatuse määramine ja nende riikliku toetamise aluste väljatöötamine – koolituspäevad	2. Pühapäevakoolide staatuse määramine ja nende riikliku toetamise aluste väljatöötamine – trükis, kus tutvustatakse pühapäevakoolidele võimalus	2. Rahvuskultuuri-seltside tegevuse kaudu etniliste vähemuste keele ja kultuuri säilimise toetamine (baasfinantseerimine)	2. Pühapäevakoolide emakeele õpetajate koolitus, õpetajate täiendkoolitus – TÜ poolt 2003. a välja töötatud II kursuse programmi

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	organisatsioonidega, et kujundada pühapäevakoolide toetamise põhimõtted.		rahvuskultuuriseltside pühapäevakoolide esindajatele	registreerida end era-huvialakoolina; <i>toeta 34 pühapäevakooli (2005.a. kajastub eraldi tegevusena) RK2's summad ei kajastu</i>	- valmis RMB ettepanek 70 rahvusvähemuste kultuuriühenduse baasfinantseerimise kohta <i>RK2's summad ei kajastu</i>	kordamine; Pühapäevakoolide õpetajate seminar „Õpetaja eetika“ ja infopäev
	3. Pühapäevakoolide õpetajate metoodikaalase koolituse korraldamine	3. Pühapäevakoolide õpetajate koolitus – avalik konkurss, et leida rahvusvähemuste emakeele õpetajate metoodika- ning didaktikaalase täienduskoolituse materjali koostaja ja koolitaja.	3. Pühapäevakoolide õpetajate koolitus - rahvusvähemuste emakeele õpetajatele koolitus TÜ's (ainemetoodika, keeleõpetusdidaktika, ülldidaktika ja haridusteooria)	3. Pühapäevakoolide õpetajate koolitus – TÜ's rahvusvähemuste emakeele õpetajatele kursuse II moodul (hariduslike erivajadustega lastega töötamine)	3. Pühapäevakoolide emakeele õpetajate koolitus – HPK korraldas 3 kahepäevast seminari; TÜ poolt 2003.a välja töötatud I kursuse programmi kordamine.	
					4. Pühapäevakoolide ja rahvuskultuuriseltside emakeele ja kultuuritavade õpetamise projektide toetamine - toetati 8 projekt	3. Pühapäevakoolide ja rahvuskultuuriseltside emakeele ja kultuuritavade projektide toetamine - toetati 13 projekti
				<i>Vähemusrahvusi tutvustavate materjalide koostamine, trükk, levitamine - toetati telesarja „Etnomosaiik“ koostamist, tiražeerimist, koolidesse levitamist (valmis 9 filmi). -> Miks ei kajastu 2004.a. aruandes?</i>	5. Vähemusrahvusi tutvustavate materjalide koostamine, trükk, levitamine – Rahvuskultuuriseltside noorsootöötajate infopäev; Põhikooli vihikute sarjas „Rahvused Eestis“ ilmus I trükis „Leedulased“; toetati lühifilmisarja „Etnomosaiik“ (valmis 6 filmi)	4. Vähemusrahvusi tutvustavate materjalide koostamine, trükk, levitamine – Sarja „Rahvused Eestis“ II trükis „Kasahhid“; toetati lühifilmisarja „Etnomosaiik“ (alustati 5 filmi tootmist)
					6. Mustlaste päevakeskuste loomine Valgasse ja Tartusse	5. Mustlaste päevakeskuste loomine Valgasse ja Tartusse - valmis kodulehekül www.roma.ee .
Missioon / Meede II.3						
1. Presidendi Ümarlaua toetamine soovituste väljatöötamiseks riigi- ja ühiskonnaelu küsimustes - Analüüsiti vähemusrahvuse kultuuriautonoomia seaduse rakendamise ja muutmise vajadusi	1. Presidendi Rahvusvähemuste Ümarlaua tegevuse toetamine – Toimunud koosolekutel arutati Eesti seadusi rahvusvähemuste kohta; Konverents „Eesti haridussüsteem ja rahvusvähemused“; Seminar „Ümarlaua tegevuste	1. Presidendi Rahvusvähemuste Ümarlaua tegevuse toetamine – Ümarlaua prioriteedid: töötada välja rahvusvähemuste organisatsioonide finantseerimist puudutavad ettepanekud Riigikogule ja Valitsusele; arutada põhjalikumalt pühapäevakoole	MEIS/RMB kommentaar: Kuna ümarlaud ei ole viimastel aastatel koos käinud, pole ka tegevusi/rahastamis t aset leidnud RK1 järgi on planeeritud rahastamine, et soodustada seltside omavahelist koostööd	RK2 järgi on planeeritud rahastamine kuni aastani 2007, et soodustada seltside omavahelist koostööd ja koostööd riigiga, ent 2004-2006 aruannetes pole märgitud mitte ühtegi tegevust		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
 PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	tulemuslikkusest. Tallinna integratsiooniprogrammi analüüs ¹⁹	puudutavad seadusandlust.	<i>ja koostööd riigiga, ent aruandes pole märgitud mitte ühtegi tegevust</i>			
			<i>RK1¹⁹ järgi on planeeritud missiooni II.4 tegevuskava koostamine 2003.aastal. Aastaaruandes see ei kajastu.</i>	<i>Meede II.4 puudub 2004-2007 tegevuskavas ning aastaaruandes. Ei ole põhjendatud.</i>	<i>Meede II.4 puudub 2004-2007 tegevuskavas ning aastaaruandes. Ei ole põhjendatud.2004</i>	<i>Meede II.4 puudub 2004-2007 tegevuskavas ning aastaaruandes. Ei ole põhjendatud.</i>

¹⁹ RK1 – rakendusplaan 2000-2003

III Alamprogramm “Täiskasvanute eesti keele õpe”

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Missioon / Meede III.1						
<p>1. Keeleeksameid ja eksamikorda tutvustavate materjalide koostamine ja levitamine - Anti välja neli harjutustestide komplekti koos heliintidega eesti keele tasemeeksamiteks</p>	<p>1. Keeleeksameid ja eksamikorda tutvustavate materjalide koostamine ning levitamine Eesti keele eksami katseksam, kuhu registreerus 100 osalejat. <i>Kuigi sellekohast viidet dokumentidest ei leitud, võib oletada, et tegevus jätkub 2001-2003 eesti keele tasemeeksami süsteemi arendamise raames</i></p>	<p>1. Keeleeksameid ja eksamikorda tutvustavate materjalide koostamine ning levitamine - Trükiti ja levitati 5000 eksemplari venekeelset infoteatmikku.</p>	<p>1. Keeleeksameid ja eksamikorda tutvustavate materjalide koostamine ning levitamine - Venekeelne brošüür projekti “Interest” kohta - Teabelehed keeleeksami ja –õppe infoga</p>	<p>1. Keeleeksameid ja eksamikorda tutvustavate materjalide koostamine ning levitamine - Teabelehed praktilise infoga riiklike keeleeksamite ja –õppe kohta.</p>	<p>1. Keeleeksameid ja eksamikorda tutvustavate materjalide koostamine ning levitamine - Teabelehed: mida peab keeleõppija teadma seadustest ja keeleõppeasutuste kontaktandmed regioonide lõikes.</p>	<p><i>2006.a aruandes tegevuste loend puudub, aga RK2 järgi planeeriti vahendid aastateks 2006 ja 2007 eesti keele taseme eeltestimise ja nõustamise jaoks keeletaseme eksami valiku osas, mis on uus tegevuse meetme III.1 all.</i></p>
<p>2. Eesti keele tasemeeksami materjalide koostajate, hindajate, eksami läbiviijate, ekspertide (täiend)koolitus</p>						
<p>3. Eesti keele tasemeeksami arendus koostöös ALTE, Euroopa Nõukogu ja Eesti ekspertidega - põhikoolieksami kui ühitatud eksami arendus</p>	<p>2. Eesti keele tasemeeksami süsteemi arendamine - Testiarendus-programmi (DevProTHELL) Eesti-poolne finantseerimine; tasemeeksami korraldajate koolitus; keeleeksameid tutvustavate materjalide levitamine; tasemeeksami tulemuste analüüs</p>	<p>2. Eesti keele tasemeeksami süsteemi arendamine – tasemeeksamite materjalide koostamine</p>	<p>2. Eesti keele tasemeeksami süsteemi arendamine - Toetati testiarendusprojekti „DevProTHELL“ läbiviimist; Tõlgiti ja kohandati Eesti oludele Euroopa Testijate Assotsiatsiooni (ALTE) keeletasemeeksami analüüsimiseks vajalikud materjalid.</p>			
<p>4. Eesti keele tasemeeksami tulemuste analüüs - Sisestati põhikooli ja gümnaasiumi eksami tulemused. <i>Alates 2001.aastast koondatud tegevus 1 alla.</i></p>	<p><i>Positiivne, et 2000.aastal eraldi esitatud tegevusi on alates 2001. koondatud ühise laiema nimetaja alla.</i></p>					

5. Eksamimaterjalide koostaja käsiraamatu ja hindaja käsiraamatu koostamine - valmis põhikoolieksami käsiraamat						
6. Eesti keele oskuse hindamist puudutava teabe levitamine - Anti välja eksami analüüsi kogumik ning eesti- ja venekeelset eksamikorraldust tutvustav infoleht						
Mission /Meede III.2						
1. Täiendkoolituse korraldamine täiskasvanute eesti keele õpetajatele –üle 120 täiskasvanute keeleõpetajale toimusid regulaarselt koolituspäevad	1. Keeleõppe-motivatsiooni käsitlevate uuringute tellimine - "Interest" projektis osalenute ankeetküsitlus; Kaardistati keelekursused ja 2000. aasta tulemused õppurite voolavuse kohta; analüüsiti 2001.–2002. aasta eesti keele koolituse mahtu.	1. Keeleõppe-motivatsiooni käsitlevate uuringute tellimine - Uuring: kui palju on inimesi, kelle kohta ameti tõttu kehtivad riiklikud keelenõuded; "Interest" projektis osalenute ankeetküsitlus;	1. Keeleõppe-motivatsiooni käsitlevate uuringute tellimine - Muukeelse elanikkonna eesti keele õppe vajadusuuring	<i>RK2's meedet III.2 alates 2004 ei ole. Kas Phare rahastuse lõppemine?</i>	<i>MEIS/ RMB kommentaar: PHARE lõppes 2005, 2006 tuli uus tagasimakse-süsteem</i>	
2. Metoodiliste ja didaktiliste juhendite koostamine õpetajatele - 22 keelefirmat Ida-Virumaal ja Tallinnas varustati kaasaegsete õppematerjalidega	2. Metoodika- ja didaktikajuhendite koostamine õpetajatele - Ilmus metoodikakäsiraamat, mis sisaldab 24 kirjutist eesti keele õppevara kohta.	2. Metoodika ja didaktikajuhendite koostamine õpetajaile - Ilmus käsiraamat eesti keele kui võõrkeele oskuse mõõtmisest.	2. Metoodika- ja didaktikajuhendite koostamine õpetajaile - Ilmusid käsiraamatud: „Keeleoskuse mõõtmine“, „Eesti ja „Vene keele kontrastiivgrammatika väike käsiraamat“			
3. Eesti keele tasemekirjelduste rajaneva õppevara koostamine - Komplekt "Avatud ukSED" ilmub trükis 2001.a.	<i>3. Eesti keele tasemekirjelduste rajaneva õppevara koostamine – ilmus trükis 2001.a. (2000.a. aruande andmetel,aga 2001.a. aruandes ei kajastu)</i>					
	4. Õpetajate täiendusõppevajaduste selgitamine ja täiendusõppemudelite väljatöötamine - Töötati	3. Õpetajate täiendusõppevajaduste selgitamine ja täiendusõppemudelite väljatöötamine – Ilmus				

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	välja eesti keele kui teise keele õpetaja pädevusmodel.	väljatöötatud mudeli ja selle koostamise aluseid kirjeldav trükis				
Missioon / Meede III.3						
1. Sotsiaalselt prioriteetsete gruppide (meedikud, ajateenijad, politsei, päästeteenistus) keeleõppe doteerimine - 1279 avaliku teenistuse töötajat	1. Sotsiaalselt prioriteetsete rühmade keeleõppe doteerimine - 192 ajateenijat said tasuta eesti keele algtaseme õpet	1. Sotsiaalselt prioriteetsete rühmade keeleõppe doteerimine - 45 ajateenijat; Konkursis: tasuta eesti keele kursused 600 töötajale. Kursused toimuvad 2003. aastal.	1. Sotsiaalselt prioriteetsete rühmade (meedikud, politsei, päästeteenistus) keeleõppe toetamine - Eesti suhtluskeele kursused	1. Sotsiaalselt prioriteetsete rühmade (meedikud, politsei, päästeteenistus) keeleõppe toetamine - Tasuta keeleõpe politseiametnikele, päästetöötajatele, vanglaametnikele, meditsiinipersonalile ja muukeelsete koolide pedagoogidele Ida-Virumaal, Tallinnas ja Harjumaal. Kursused toimuvad 2005 a. kevadel.	1. Sotsiaalselt prioriteetsete rühmade (meedikud, politsei, päästeteenistus) keeleõppe toetamine - Kokku koolitati 2005.aastal 1522 inimest	2006.a aruandes meetme III.3. tegevuste loend puudub
2. Sotsiaalsete riskigruppide (töötud, töötajad) keeleõppe doteerimine - 63 puuetega inimest said eesti keelt õppida soodustingimustel, 1381 töötut tasuta kursustel	2. Sotsiaalsete riskirühmade keeleõppe toetamine - Noortele suunatud tööturu-teenuste projekt "Muukeelsed noored Eesti ühiskonnas."	2. Sotsiaalsete riskirühmade keeleõppe doteerimine - Keeleõppe intensiivkursused 600 töötule ja töötajale Ida-Virumaal				
3. Ulatuslik keeleõppe tulemuspõhine doteerimine - "Interest" - Jätkus 1999.a. käivitatud eesti keele õppekulude kompenseerimise süsteem ehk projekt <i>Interest</i> . Kursused on läbinud 4800 inimest.	3. Ulatuslik keeleõppe tulemuspõhine doteerimine – „Interest”- 2001. aastal said tagasimakse 2012 keeleõppijal	3. Ulatuslik keeleõppe tulemuspõhine doteerimine - Jätkati 1999. aastal EL Phare eesti keele õppe programmi käivitatud tagasimaksesüsteemi „Interest”, tagasimakseid 2472 keeleõppijale.			3. Laiulatuslik keeleõppe tulemuspõhine doteerimine - 743 Eesti Vabariigi kodakondsuse taotlejale kompenseeriti keeleõppekulud 100% vastavalt Kodakondsuse seadusele.	MEIS/ RMB kommentaar: <i>2006. aastal, kui EL Phare programm tulemuspõhise keeleõppetoetuse lõpetab, jätkab Eesti riik keeleõppekulude 100%-st hüvitamist kodakondsuse taotlejatele.</i>
			2. Ulatuslik keeleõppe tulemuspõhine doteerimine – "Interest" - Jätkati 1999. aastal EL Phare eesti keele õppe programmi käivitatud tagasimaksesüsteemi "Interest", tehti 2064 tagasimakset.	2. Ulatuslik keeleõppe tulemuspõhine doteerimine – "Interest" - 2004a toetati 1717 õppuri eesti keele kursuseid. - Seoses EL liitumisega on huvi programmi vastu kasvanud	2. Ulatuslik keeleõppe tulemuspõhine doteerimine - "Interest" - 2005. aastal anti tulemuspõhist keeleõppetoetust 1736 õppurile. - Tehti uuring toetuse saajate kohta: mis kodakondsus, keeleaste, keeleõppe põhjus	
4. Tööjõuvahetus-programmi	4. Tööjõuvahetus-programmi	4. Tööjõuvahetus-programmi	3. Tööjõuvahetus-programmi	3. Tööjõuvahetus-programmi		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

väljatöötamine, rakendamine ja arendamine - 2000.a alustati 1999.aastal väljatöötatud mudeli testimistega; Toetati 3 projekti	väljatöötamine, rakendamine ja arendamine - Tööjõuvahetusmudeli uus täiendatud trükk - Rahastati 6 projekti, osales tööjõulähetustes Ida-Virumaa 82 avalikku teenistajat	väljatöötamine, rakendamine ja arendamine - Tööjõulähetuses osales 13 Ida-Virumaa avaliku sektori töötajat	väljatöötamine, rakendamine ja arendamine - Rahastati 2 tööjõuvahetusprojekti, kokku osales 26 inimest.	väljatöötamine, rakendamine ja arendamine - Kokku osales tööjõulähetuses 49 muukeelset ja 49 eestikeelset inimest - Alustati artiklite kogumiku koostamist. Kogumik annab ülavaate muukeelse elanikkonna tööjõuturul toimetulekust ja ilmub 2005.a.		
5. Tugiisikute programmi loomine täiskasvanute eesti keele õppeks - Avaliku konkursi raames valiti välja kolm projekti, mida võiks tinglikult klassifitseerida pereõppeks, keelelaagriks ja keeleklubiks.	5. Tugiisikute programmi loomine täiskasvanute eesti keele õppeks - Sarnaselt laste ja noorte keelelaagrite ja pereõppeprojektidega katsetati analoogset õppevormi ka täiskasvanute puhul (pereõpe, keelelaager ja keeleklubi)					
Missioon / Meede III.4						
1. Sotsiaalreklaami kampaania keelelis-kommunikatiivse integratsiooni soodustamiseks - Viidi läbi teavitamis- ja reklaamikampaania „Interest”, voldikud ja infolehed, avalikud üritused	1. Sotsiaalreklaami kampaaniad keelelis-kommunikatiivse integratsiooni soodustamiseks - „Interest” tutvustamiskampaania	1. Sotsiaalreklaami kampaania keelelis-kommunikatiivse integratsiooni soodustamiseks - „Interest” reklaamikampaania; - Loodi venekeelne kodulehekülg www.interest.edu.ee - Levitati 20 000 infovoldikut ning paigaldati inforiulid peamistesse infokeskustesse	1. Sotsiaalreklaami kampaania keelelis-kommunikatiivse integratsiooni soodustamiseks - Jätkus kampaania “Keel toidab!”, mille eesmärgid olid anda piisavat infot keeleõppevõimaluste kohta, edendada projekti “Interest”, suurendada keelekursustele registreerujate voogu	1. Sotsiaalreklaami kampaania keelelis-kommunikatiivse integratsiooni soodustamiseks - Algatati kampaania “Lugu sellest, kuidas ma eesti keelt õppisin”. Kampaania kutsub inimesi kirja panema oma eesti keele õppimise lugu.	1. Sotsiaalreklaami kampaania keelelis-kommunikatiivse integratsiooni soodustamiseks - Toetustegevus projektile <i>Interest</i> , keeleõppijate informeerimine võimalusest, keeleeksamitest, uutest keeleõppe materjalidest. - Kampaania „Lugu sellest, kuidas ma eesti keelt õppisin”	2006.a aruandes (lk.98) pole märgitud mitte ühtegi tegevust. MEIS/ RMB kommentaar: INTEREST lõppes ära, 2006 on uus tagasimaksesüsteem, mille eesti vastutab REKK. Pole informatsiooni, kas kampaaniad on tehtud.
	2. Teabepäevade ja infoürituste organiseerimine keeleõppe sihtrühmadele - Finantseeriti tasuta infotelefoni keeleõppijaile (200 kõnet kuus) - Regulaarselt uuendatakse keelefirmade ja nende korraldatavate	2. Teabepäevade ja infoürituste organiseerimine keeleõppe sihtrühmadele - Finantseeriti tasuta infotelefoni keeleõppijaile (200 kõnet kuus) - Regulaarselt uuendatakse keelefirmade ja nende korraldatavate	2. Teabepäevade ja infoürituste organiseerimine keeleõppe sihtrühmadele - Finantseeriti tasuta infotelefoni keeleõppijaile. - Korraldati teabe- ja koolituspäevi.	2. Teabepäevade ja infoürituste organiseerimine keeleõppe sihtrühmadele - Finantseeriti tasuta infotelefoni keeleõppijaile. - Korraldati teabe- ja koolituspäevi. - Toimusid regulaarsed kokkusaamised	2. Teabepäevade ja infoürituste organiseerimine keeleõppe sihtrühmadele - Narvas korraldati 2005.a. mais suur perepäev InterFest 2005	

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	keeleturva ja nende pakutavate eesti keele kursuste andmebaasi - Teabepäevad keeleõppijatele ja koolitusfirmadele. - Phare programmi infovoldik (eesti ja vene keeles)	eesti keele kursuste andmebaasi - Korraldati 25 teabe- ja koolituspäeva	- Organiseeriti avalikke üritusi, et informeerida avalikkust programmi tegevuste tulemustest.	keeleturva esindajatega. - Organiseeriti avalikke sündmusi, et informeerida avalikkust projekti tegevustest		
	3. Elektrooniliste infokanalite arendamine - www.meis.ee täiendati pidevalt infoga käimasolevate Phare programmi konkursside ja tegevuste kohta.	3. Elektrooniliste infokanalite arendamine - www.meis.ee juurde loodi eraldi EL PHARE eesti keele õppe programmi veebilehekülge www.meis.ee/phare . - Veebilehekülge pidev täiendamine	3. Elektrooniliste infokanalite arendamine - www.meis.ee/phare täiendati pidevalt infoga käimasolevate Phare programmi konkursside ja tegevuste kohta.	3. Elektrooniliste infokanalite arendamine - www.meis.ee uuendati nii sisuliselt kui vormiliselt		
					3. Meedia - Kakskeelne telesaade „Dilemma“, 30 saadet ETV-s 2004.a ja 2005.a sügisel. - Toetati venekeelsetele noortele suunatud ühiskonnaelu käsitleva saate „Kontakt“ tootmist ja eetrisseminekut Raadio 4 eetris. - Anti välja kuus numbrit kakskeelset ajalehte „Ruupor“	
					4. Uuringud – koguti tagasisidet nii programmi tegevuste kui integratsiooniprotsessi kohta üldiselt <i>RK2 järgi pole meedet 2005.aastal rahastatud</i>	
Missioon / Meede III.5						
		Missioon III.5: <i>Analüüsida erinevate inimrühmade keelesuhete ja sotsiokultuurilise pädevuse arengut erinevates eluvaldkondades ning selle alusel välja töötada meetmed eesti keele</i>	Missioon III.5 kajastub RK1-s, aga mitte 2003.a. aruandes.			Meede III.5 peaks saama rahastuse 2007a: <i>tegevuseks: Uuringu teostamine muukeelsete elanike keelekasutuse analüüsimiseks Eestis, kollektiivide sisemiste keelesuhete analüüsimiseks, erinevate</i>

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

		<i>ühiseks suhtluskeeleks kujundamise kiirendamiseks ja mitmekeelsuse arenguks</i> <i>Missioon III.5 kajastub RK1-s, aga mitte 2002.a. aruandes.</i>				<i>keelekasutusvaldkondade väljaselgitamiseks</i>
--	--	---	--	--	--	---

IV Alamprogramm "Ühiskonnapädevus"

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Missioon / Meede IV.1						
<p>1. Arendada mitte-eestlaste integratsioonialast koostööd kolmanda sektori ja riigi institutsioonide vahel - Toetati 10 projekti</p>	<p>1. Arendada mitte-eestlaste integratsioonialast koostööd kolmanda sektori ja riigi institutsioonide vahel - toetati 3 projekti, sh venekeelne vabatahtlikul algatusel toimiv hingeabitelefoni.</p>	<p>1. Arendada mitte-eestlaste integratsioonialast koostööd kolmanda sektori ja riigi institutsioonide vahel - toetati 36 projekti</p>	<p>1. Arendada mitte-eestlaste integratsioonialast koostööd kolmanda sektori ja riigi institutsioonide vahel - toetati 26 projekti</p>	<p>1. projektide toetamine üldkonkursi kaudu - toetati 24 projekti; Finantseeriti 11 kolmanda sektori ja kohalike omavalitsuste integratsiooniteemalist projekti.</p>	<p>1. projektide toetamine üldkonkursi kaudu - toetati 24 projekti üldkonkursi ja 11 projekti avalike konkursite kaudu.</p>	<p><i>RK2's on summad planeeritud kuni aastani 2007 (sh)</i></p>
	<p>2. Info levitamine, teabepäevad MTÜdele - „Teeviit“</p>	<p>2. informeerimine sihtasutuse tegevusest - MEIS töötajad esinesid erinevatel teavitusüritustel üle Eesti</p>	<p>2. informeerimine sihtasutuse tegevusest - MEIS töötajad esinesid erinevatel teavitusüritustel üle Eesti</p>	<p>2. informeerimine sihtasutuse tegevusest - MEIS töötajad esinesid erinevatel teavitusüritustel üle Eesti</p>	<p>2. informeerimine sihtasutuse tegevusest - infopäevad MTÜdele <i>(RK2's ei ole summat planeeritud)</i></p>	<p>1. informeerimine sihtasutuse tegevusest - MEIS annab integratsiooni-tegevuste kohta infot ajakirjanduse kaudu, igakuises elektroonilises uudiskirjas eesti ja vene keeles ning koduleheküljel <i>RK2's on arendusstipendiumite real summad planeeritud aastateks 2006 ja 2007, aga 2006.a. aruandes ei kajastu.</i></p>
<p>2. arendusstipendiumid Toetati murelaste ja probleemsete noorukite toetajate ühingut OMOS. Projekti Noorukite Infokool raames valmis signaaleksplar lehest "Sa/Ты/You". Toetati teatristuudiot "Ilmarine" - näidendite kaudu eesti kultuuri tutvustamine vene lastele. <i>RK1's tegevus MTÜde integratsioonialase tegevuse rahastamise printsiipide analüüs ja täiendamine - vahendeid ei ole planeeritud ei RK1's ega RK2's.</i></p>	<p>3. Parimate integratsiooniprojektide arendusstipendiumid - 2 projektistipendiumi</p>	<p>3. Parimate integratsiooniprojektide arendusstipendiumid - stipendium 3 parima 2001.a. projekti organisatsioonile</p>	<p><i>RK1's on ka 2003.aastal planeeritud vahendid arendusstipendiumite väljaandmiseks, aga aastaaruandes ei kajastu.</i></p>	<p>3. Parimate integratsiooniprojektide arendusstipendiumid - anti välja 6 stipendiumi</p>	<p>3. Parimate integratsiooniprojektide arendusstipendiumid - anti välja 3 stipendiumi <i>RK2's ei ole summat planeeritud</i></p>	

Missioon / Meede IV.2

<p>1. Noorteühingute ja õpilasmavalitsuste liidrite regulaarne koolitus - Toetati põhilise koostööpartnerina Eesti Õpilasmavalitsuste Liitu</p>	<p>1. Noorteühingute ja õpilasmavalitsuste liidrite regulaarne koolitus - Toetati põhilise koostööpartnerina Eesti Õpilasmavalitsuste Liitu</p>	<p>1. Noorteühingute ja õpilasmavalitsuste liidrite regulaarne koolitus - teabe- ja koolitusmaterjali koostamine</p> <p><i>RK1's on sees, 2002.a. aruandes ei kajastu</i></p>	<p><i>RK1's on sees, 2003.a. aruandes ei kajastu</i></p> <p><i>RK1's on sees, 2003.a. aruandes ei kajastu</i></p>	<p>1. Noorteühingute ja õpilasmavalitsuste liidrite regulaarne koolitus – koostöös Eesti Noorteühingute Liiduga</p>	<p>1. Noorte koostöö ergutamine ja toetamine programmide ning projektitoetus-skeemide kaudu – projektikonkursid "Noorteühingute ja õpilasmavalitsuste liidrite koolitus" (koolitused, infopäevad, infovoldik) ja "Noorte omaalgatuslikud projektid" (9 toetuse saanud projekti raames korraldatud ettevõtmistel osales 1600 noort) <i>(projektide lõpetamine 2006.aastal)</i></p>	<p>Riikliku noorte projektide konkursi prioriteediks „noorte osaluse ja kaasatuse suurendamine, teadlikkuse tõstmine noorsootöö võimalustest läbi selle tutvustamise noortele ja avalikkusele” <i>–Ei ole selge, aga võib olla noorte koostöö ergutamise ja toetamise tegevus.</i></p>
<p>2. Toetati noorteühingute ja õpilasmavalitsuste tegevust.</p>	<p>2. Uute regionaalsete õpilasmavalitsuste alaliitude/ noorteühingute moodustamine/ tugevdamine – õppe- ja infomaterjalide ettevalmistamine, kursuste teemade valik</p>	<p>2. Noorte koostöö ergutamine ja toetamine programmide ning projektitoetuskeemide kaudu – eeltöö 2003.aastal avatud noortekeskuste arengukava koostamise, rakendamise ja hindamise koolituseks. <i>Kas tegevus ühendati teiste EÕOLi ja ENTK tegevustega (koolitused ja koostöö ergutamine)?</i> <i>RK1's on sees</i></p>	<p>1. Noorte koostöö ergutamine ja toetamine programmide ning projektitoetuskeemide kaudu - avatud noortekeskuste arengukava koostamise, rakendamise ja hindamise koolitus (48 noorsootõtajat 34 avatud noortekeskusest, valmisid noortekeskuste arengukavad); toetati 4 koostööprojekti.</p> <p><i>RK1's on sees, 2003.a. aruandes ei kajastu</i></p>	<p>2. Noorte koostöö ergutamine ja toetamine programmide ning projektitoetus-skeemide kaudu – 8 projekti raames korraldati 139 üritust, millest võttis osa 2807 noort.</p>	<p>2. noorteühingute arengukavade uuring – teostati uuringud: Avatud Noortekeskuste olukorra kaardistamine; Alaealiste probleemkäitumine ja alaealiste komisjonide tegevus <i>(lõpetamine 2006.aastal)</i></p>	<p>Vabariigi Valitsus kiitis heaks Noorsootöö strateegia 2006-2013, milles olulisteks arengusuundadeks noorsootöö valdkonnas on noorsootöösse kaasatus ning noorte osalusvõimalused.</p>
<p>3. Noorte koostöö ergutamine ja toetamine programmide ja projektitoetuskeemide kaudu – 2 projektikonkurssi</p>	<p>3. Noorte koostöö ergutamine ja toetamine programmide ning projektitoetuskeemide kaudu – 2 projektikonkursi raames toetati 18 projekti; toetati 2 õpilasmalevat</p>	<p>3. noorteühingute arengukavade uuring - ettevalmistus</p>	<p>3. noorteühingute arengukavade uuring – valmis uuring ning käsiraamat</p>	<p>3. noorteühingute arengukavade uuring – uuringutulemuste alusel viidi läbi koolitused noorteühingute liidritele (tegevus 1)</p>		
<p>4. noortele suunatud teabematerjal omaalgatusest</p>	<p>4. Omaalgatust toetav teabematerjal – Telliti ajakirju vene õppekeele koolidele.</p>					<p>Sotsiaalkampaania inimõiguste ja multikultuursuse alase kampaania „Kõik erinevad, kõik võrdsed”</p>

Missioon / Meede IV.3

<p>1. Ajakirjanike koolituste ja stipendiumikonkursside läbiviimine – 2 ajakirjanikule stipendium, toetati projekti „Ajaleht ajalehele”, mille raames Postimees ja Estonija tegid koostööd.</p>	<p>1. Ajakirjanike koolituste ja stipendiumikonkursside korraldamine – 5 seminari ajakirjanikele</p>	<p>1. Ajakirjanike koolituste ja stipendiumikonkursside korraldamine - seminari Eesti ajakirjanikele „Ajakirjanduseetika standardid eesti- ja venekeelses ajakirjanduses”. Viimase kohta üllitati eesti- ja venekeelne trükis „Ajakirjanduskonflikti lahendamise”</p>				
<p>2. Eesti- ja venekeelsete hooajaliste (sh interaktiivsete) telesaadete tootmine – interaktiivne „Sputnik”</p>	<p>2. Eesti- ja venekeelsete hooajaliste (sh interaktiivsete) telesaadete tootmine – „Unetus”, „Eetris on Eesti”, „Sputnik”</p>	<p>2. Eesti- ja venekeelsete hooajaliste (sh interaktiivsete) telesaadete tootmine - „Unetus”, „Parim rahvaintegraator”, „Loomakliinik”, „Kevad Narvas”, „Uudistaja</p>	<p>1. Eesti- ja venekeelsete hooajaliste (sh interaktiivsete) telesaadete tootmine – „Subboteja+press”, “ЭТО Я/See olen Mina”, “Inter-Aktiiv”, “Subjektiiv”, „Uudistaja”</p>	<p>1. Eesti- ja venekeelsete hooajaliste (sh interaktiivsete) telesaadete tootmine - “Eestimaa Vene Muuseum: aastajaad”, “Vaata mind”, “Loomakliinik”, „Dilemma”</p>		<p>1. Eesti- ja venekeelsete hooajaliste (sh interaktiivsete) telesaadete tootmine - toetati ETV saatesarja „Kes teab”.</p>
<p>3. Vene keeles Eesti lehtede refereeringute süsteemi ettevalmistustöö - Refereeringute süsteem rakendub 2001.aastal.</p>	<p>3. Refereeringute süsteem - Konkursi korras rahastati nelja eesti- ja venekeelsete ajalehtede toimetuste koostööprojekti.</p>	<p>3. raadiokanalite venekeelsete programmide ühiskonnaelu- ja integratsioonitee-maliste saadete toetamine – toetati Raadio Ruut, Kuku, Raadio 4; Otsitakse konkursiga uusi saateideid</p>	<p>3. raadiokanalite venekeelsete programmide ühiskonnaelu- ja integratsioonitee-maliste saadete toetamine - “Seriaal”, “Päevavargad/ Zevaki”, kuuldemäng “Mis teha, Ann?”; saated juudi kogukonnale ja ukrainlastele Raadio 4’s</p>	<p>3. raadiokanalite venekeelsete programmide ühiskonnaelu- ja integratsioonitee-maliste saadete toetamine – saated juudi kogukonnale ja ukrainlastele Raadio 4’s</p>	<p>3. raadiokanalite venekeelsete programmide ühiskonnaelu- ja integratsioonitee-maliste saadete toetamine – Raadio 4 interaktiivne saade noortele „Kontakt” (Phare 2003)</p>	

Missioon / Meede IV.4

<p>1. Meediahariduse-programmi väljatöötamine ja rakendamine venekeelsetele põhi- ja keskkoolidele - toetus neljale vene üldhariduskoolide õpetajatele suunatud meediakoolituse projektile.</p>	<p>1. Meediahariduse-programmi väljatöötamine ning rakendamine venekeelsetes põhi- ja keskkoolides – Raamatud ja film Rein Maranist venekeelsetele koolidele.</p>	<p>1. Meediahariduse-programmi väljatöötamine ning rakendamine venekeelsetes põhi- ja keskkoolides - Analüüsi koolide meediaõpetajatele vajalike täiendusõppe valdkondi, koostati vastavad õppematerjalid; töötati välja vene õppekeelele põhikoolide</p>	<p>1. Meediahariduse-programmi väljatöötamine ning rakendamine venekeelsetes põhi- ja keskkoolide – venekeelsete koolide koolilehtede tegijate koolitus; õpetajatele juhend meediaõppest</p>	<p>1. Meediahariduse-programmi väljatöötamine ning rakendamine venekeelsetes põhi- ja keskkoolide – venekeelsete koolide koolilehtede tegijate koolitus; õpetajate täiendkoolitus; õppematerjalid; õpetajatele juhend meediaõppest</p>	<p>1. Meediahariduse-programmi vene- ja eestikeelsetele põhi- ja keskkoolidele Toetati eesti- ja vene õppekeelele üldhariduskoolide õpetajate täienduskoolituskursusi „Avalik intervjuu” (20AP) ja „Meediaõpetuse didaktika III kooliastmele”</p>	
--	--	--	---	---	--	--

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

		ja gümnaasiumide õpetajate meediahariduse täiendusõppekava ning õppevara „Meediaharidus vene õppekeelega üldhariduskoolides“.			(20AP). Kursused viis läbi TÜ Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond; abimaterjalide ettevalmistamise seminaril valmis meediaõpetuse käsiraamat põhikoolidele	
Missioon / Meede IV.5						
1. Kakskeelsete etenduste lavastamineb – VAT teatri „save our souls“	1. Kakskeelsete ajalehtede ja trükiste väljaandmine – „Ruupor“ nr 1-3	1. Kakskeelsete ajalehtede ja trükiste väljaandmine – „Ruupor“ nr 4-5; Laagrileht nr1	„Ruupor“ nr 6-7 väljaandmine ei kajastu 2003.a. aruandes, kuid on üleval MEISi veebiarhiivis.	1. Kakskeelsete ajalehtede ja trükiste väljaandmine – „Ruupor“ nr 8	1. Kakskeelsete ajalehtede ja trükiste väljaandmine - „Ruupor“	1. Kakskeelsete ajalehtede ja trükiste väljaandmine - „Ruupor“
2. Kakskeelsete telesaadete tootmine – „Eetris on Eesti“	2. Keeleõppesaadete loomise taustauuringud	2. keeleõppe telesaadete ja videomaterjali loomise konkurss	2. Keeleõppe telesaated - “Teine keel”, “ A & O”, “Vaata, kuula, räägi!”		2. Vene- ja kakskeelsete telesaadete tootmine – toimus telesaadete konkurss, mille tulemusel 2006.a. saatesari; „Dilemma“ (Phare 2003)	
3. Sotsiaalreklaami kampaania – „Palju toredaid inimesi“	3. Sotsiaalreklaami kampaania – „Naeratuses algab sõprus“; fotokonkurss”naeratus“	3. Sotsiaalreklaami kampaania - „Riik on kodanike ühine looming“ (kodanikupäeva raames)				
	4. Ettevalmistused MTÜde korraldatavate mitmekultuuriliste ürituste konkursi korraldamiseks	2002.a. aruandes ei kajastu, kas ettevalmistused toimusid ning kas mitmekultuuriliste ürituste konkurs toimus.				
2. kodakondsuseksami sooritamiseks ja kodakondsuse taotlemiseks vajaliku praktilise informatsiooni kohta teavitamisprogrammi väljatöötamine ja rakendamine - eksami ekspertis	2. Kodakondsuseksami sooritamiseks ja kodakondsuse taotlemiseks vajaliku praktilise informatsiooni kohta teavitamisprogrammi väljatöötamine ja rakendamine - eksami ekspertis ning uue eksami mudeli väljatöötamine	2. Kodakondsuseksami sooritamiseks ja kodakondsuse taotlemiseks vajaliku praktilise informatsiooni kohta teavitamisprogrammi väljatöötamine ja rakendamine - REKKi toetamine uue mudeli lansseerimisel	2. Kodakondsuseksami sooritamiseks ja kodakondsuse taotlemiseks vajaliku praktilise informatsiooni kohta teavitamisprogrammi väljatöötamine ja rakendamine- Alustati „Kodaniku käsiraamatu“ koostamist.	2. Kodakondsuseksami sooritamiseks ja kodakondsuse taotlemiseks vajaliku praktilise informatsiooni kohta teavitamisprogrammi väljatöötamine ja rakendamine- valmis „Kodaniku käsiraamat“		1. „Kodaniku käsiraamat“ tiraaz 5000 EL Üleminekutoetuse 2004 projekti „Määratlemata kodakondsusega isikute integratsiooni toetamine Eestis“ raames on laialdaselt teavitatud kodakondsuse saamise tingimustest.
3. EV Põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksam - valmistujatele uue õppematerjali koostamine ja väljaandmine				3. EV Põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksam - valmistujatele uue õppematerjali koostamine ja väljaandmine	2. EV Põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksam uuring “Määratlemata kodakondsusega isikute suhtumisest Eesti kodakondsuse saamise: teadmised ja soovid”;	REKK kaudu kodakondsuseksamite eduka sooritamise järel ettevalmistuskulude 100%-line katmine (alates 2006. aastast kuni 6000 eek ulatuses)

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

					töötati välja ettevalmistuskursuse läbiviimise nõuded	
		3. aktiivsete tööturumeetmete rakendamine muukeelsete noorte lõimimiseks tööturule – toetati 2 projekti (TTA, Ida-Virumaa Tööhõiveamet) -> <i>2005 aruandes meede 7 all</i>				
			4. töö määratlemata kodakondsusega isikutega - toetati MTÜ "Lapsele oma kodu" Narva tööühma projekti "Dokumenteerimata inimeste integreerimine Eesti ühiskonda"		3. Töö määratlemata kodakondsusega isikutega - isikute andmebaasi loomine ja andmete uuendamine üle X-tee sihtgrupi täpsustamiseks koolituse eesmärgil	
					4. infosüsteemide ühildamine - MEISI keeleõppijate registri ühildamine määratlemata kodakondsusega isikute andmebaasiga REKK-i tagasimaksüsteemi kontrolli eesmärgil	
	3. Noorte ühisüritused - Toetati Eesti Väitlusseltsi projekti „Venekeelne väitlus Eestis“ muukeelsete noorte kaasamiseks	4. Noorte ühisüritused – toetati MTÜ Jõhvi Noortekeskuse ja Eesti Väitlusseltsi tegevusi	5. Noorte ühisüritused – toetati 5 kodanikupäevaga seotud projekti; seminar ühiskonnaõpetuse õpetajatele	3. Noorte ühisüritused – toetati 4 kodanikupäevaga seotud projekti		
Meede IV.7						
<i>Rakendusplaan 2000-2003 (RK1) sisaldab Missiooni IV.7. järgmises sõnastuses: Tõsta muukeelse elanikkonna toimetulekut, võimaldades neile vältimatut psühholoogilist abi venekeelse usaldustelefoni kaudu</i>		<i>Olulisemate arengute alapeatükis on antud ülevaade olukorrast tööturul. Jääb selgusetuks, miks just IV alamprogrammi all, kui vastavat meedet ei ole.</i>		<i>2006.a. aruandes on kirjutatud, et olulist osa töötuse vähenemisel on etendanud ESF kaasfinantseeritud tööturuprojektid Eestis, sh on Ida-Virumaal 2004-2005. aastatel toetatud kokku 11 projekti kogumahus 91 mln krooni, mille kasusaajateks on enamikus mitte-eestlased. Miks ei kajastu tööturuprojektid 2004. ja 2005.aasta aruandes, 2004.aastal on loodud</i>	1. aktiivsete tööturumeetmete rakendamine muukeelsete noorte lõimimiseks tööturule – ESF projekti „Eesti-sisesed keelepraktika eesmärgil“ raames osales riigikeele tasemeõppes 255 muukeelset politsei- ja päästetöötajat.	1. aktiivsete tööturumeetmete rakendamine muukeelsete noorte lõimimiseks tööturule – ESF projekti „Eesti-sisesed tööjulähetused keelepraktika eesmärgil“ raames osales riigikeele tasemeõppes 255 muukeelset politsei- ja päästetöötajat Töötutele osutab riiklike tööturuteenuseid ning

RIIKLIKU INTEGRATSIOONIPROGRAMMI 2008-2013 VÄLJATÖÖTAMINE
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOI, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

				<i>uus meede ning kui 2006.aastal on peetud oluliseks see info esitada?</i>		maksab tööturutoetusi TTA. Lisandus 10 ESF kaasfinantseeringuga projekti
<i>On antud ülevaade eestlaste ja mitte-eestlaste tööhõivest ning sissetulekutest. Jääb selgusetuks, miks ei ole loodud vastavat meedet 2000.aastal, kui on peetud oluliseks kajastada tööturuintegratsiooni olukorda.</i>				<i>„Eesti valmisoleku suurendamine asüülitaotlejate sulandamiseks ühiskonda ESF EQUAL programmi raames” 2006.a. aruande põhjal algas projekt juba 2004.a. RK2’s ja 2004.a. aruandes ei kajastu.</i>	<i>„Eesti valmisoleku suurendamine asüülitaotlejate sulandamiseks ühiskonda ESF EQUAL programmi raames” 2006.a. aruande põhjal kestis projekt ka 2005.a. RK2’s ja 2005.a. aruandes ei kajastu.</i>	<i>„Eesti valmisoleku suurendamine asüülitaotlejate sulandamiseks ühiskonda ESF EQUAL programmi raames” – eesmärgiks välja töötada ettepanekud valitsusasutustele, KOVdele ja 3. sektori org’dele, kuidas korraldada asüülitaotlejate sotsiaalset ja tööalast integratsiooni.</i>
Missioon / Meede IV.8						
<i>Rakendusplaan 2000-2003 (RK1) sisaldab Missiooni IV.8. järgmises sõnastuses: Tõsta muukeelsete kurtide toimetulekut, aidates neil jätkata õpinguid ja saavutada tööalane karjäär</i>	<i>Tegevusi ei ole kajastatud</i>	<i>Tegevusi ei ole kajastatud</i>	<i>Tegevusi ei ole kajastatud</i>	<i>Rakendusplaan 2004-2007 (RK2) sisaldab Meedet IV.8. järgmises sõnastuses: Luu muukeelsetele noortele ja täiskasvanutele nende sotsiaalset, etnilist ja keelelist eripära arvestavad võimalused, mis vähendavad nende osalust sotsiaalsetes riskirühmades, sh narkomaania, HIV/AIDS, kuritegevus, tööpuudus <i>Meetme sõnastus on sama, mis üks seatud uutest eesmärkidest.</i> <i>Tegevusi RK2 ei sisalda ja arengukava ei kajasta</i></i>		1. Keelelaagrite juhtide koolitus HIV-ennetuse-alase infoõrituse läbiviimiseks keelelaagrites – koolitati 43 laagrijuhiti. 2. „Kodaniku käsiraamatu” täiendamine HIV-ennetuse teemaga.
Missioon IV.9						
<i>Rakendusplaan 2000-2003 (RK1) sisaldab Missiooni IV.9: Tõsta pimedate muulaste meelelise, intellektuaalse ja</i>	<i>Tegevusi ei ole kajastatud</i>	<i>Tegevusi ei ole kajastatud</i>	<i>Tegevusi ei ole kajastatud</i>	<i>RK2 ei sisalda vastavat meedet.</i>		

<p><i>sotsiaalse funktsioneerimise taset võimalikult kõrgele, arendades neis suuremat iseseisvust, võimaldades neil lugeda punktkirja või kuulata heliinformatsiooni teel ilukirjandust, erialaraamatuid, õpikuid, noodikirja, perioodikaväljaandeid, teatmeteoseid.</i></p>						
Mission IV.10						
<p><i>Rakendusplaan 2000-2003 (RK1) sisaldab Missiooni IV.10: Töötada välja koolitusmallid, et toetada pagulaste ja muude vähemuste integratsiooni Eesti ühiskonda</i></p>	<p><i>RK1's on planeeritud Soome Tööministeeriumi vahendid, kuid 2001. aasta arengukavas tegevuste teostamine ei kajastu.</i></p>	<p><i>Tegevusi ei ole kajastatud</i></p>	<p><i>Tegevusi ei ole kajastatud</i></p>	<p><i>RK2 ei sisalda otseselt sama meedet. Küll aga võib seostada Meetmega IV.7, mis on suunatud muukeelsete töötute integreerumisele tööturule.</i></p>		

V alamprogramm „Riikliku programmi juhtimine, hindamine ja asutuste tegevusvõime tõstmine”

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Missioon / Meede V.1						
1. Meedia- ja üldmonitooring	1. Integratsiooni meediamonitooring <i>3.aasta kokkuvõtte avaldatakse 2002.aastal</i>	1. Integratsiooni meediamonitooring	1. Integratsiooni meediamonitooring - Eesti-, vene- ja inglisekeelne kokkuvõtte „Integratsiooniprotsessi kajastumine Eesti meedias 2002. aastal“	1. Integratsiooni meediamonitooring		
		2. Elektrooniline meediamonitooring, mille toel on iga päev võimalik saada ülevaade nii eesti- kui venekeelses pressis ilmunud materjalidest	2. Telliti elektrooniline meediamonitooring			
	2. Integratsiooni üldmonitooring				1. "Integratsiooni Monitooring 2005"	1. Integratsioonialaste uuringute ja projektihindamiste korraldamine, aastaraamatu jm trükiste väljaandmine, ettekanded konverentsidel
2. MEIS aastaraamat	3. Toetati RIP ülevaateraportite koostamises rahvastiku-ministri büroo tööd	3. Toetati RIP ülevaateraportite koostamist	3. Toetati RIP 2002.a. ülevaateraportide koostamist	2. Aastaraamatu väljaandmine	2. RIP aastaaruande koostamine; iga-aastase rakendusplaani täitmise järelevalve	2. RIP aastaaruande koostamine; iga-aastaste tegevuskavade täitmise järelevalve.
3. Vahehindang välisabist rahastatavate projektide kohta.		4. Rahvusvah. konverents „Mitemekultuuriline Eesti”	4. Avaldati rahvusvahelise konverentsi "Mitemekultuuriline Eesti" ettekannete kogumik	3. Integratsioonialaste uuringute ja projektihindamiste korraldamine	3. RIP vahehindang ja uute projektide raamplaani koostamine	
				4. Integratsiooni Sihtasutuse nõukogu töö korraldamine, projektide hindamine		3. MEIS nõukogu ja auditi komitee töö korraldamine, projektide hindamine konkurssidel
4. MEIS riigieelarvelised tegevuskulud	4. MEIS riigieelarvelised tegevuskulud, sh Põhjamaade, Suurbritannia ja ÜRO Arenguprogrammi projekti ning Phare		5. Sihtasutuse tegevuskulud	5. Integratsiooni Sihtasutuse riigieelarvelised tegevuskulud	5. MEIS tegevuskulud, sh uute projektide ettevalmistamine	4. MEIS tegevuskulud, sh uute projektide ettevalmistamine

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOO, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

	programmi tegevuskulude finantseerimine					
						5. Rakendati EL Üleminekutoetuse 2004 projekti, käivitusid EL Üleminekutoetuse 2006 projekti tegevused
5. Multi 1 ja Multi 2 tegevuskulud		5. MEIS integratsiooni-projektide juhtimine, sh Multi 1 ja Multi 2 ning Phare 1 ja Phare 2 tegevuskulud.	6. välisabiprojekti „Mitmekultuuriline Eesti“ kaasfinantseerimine	6. välisabiprojekti „Mitmekultuuriline Eesti“ tegevuskulud	4. Välisabiprojekti „Mitmekultuuriline Eesti“ juhtimine	
6. Phare 1 ja Phare 2 tegevuskulud		6. EL Phare 2003 programmi projekti „Eesti keele õpe ja eestikeelne õpe muukeelsele elanikkonnale“ koostamine	7. Phare programmi tegevuse korraldamise finantseerimine 8. EL Phare programmi kaasfinantseerimine, tegevuste planeerimine ja täideviimine; EL Phare 2003juhtimis- ja halduskulud	8. EL Phare programmi kaasfinantseerimine - EL Phare 2003 juhtimis- ja halduskulud.	5. EL Phare programmi „Eesti keele õpe ja eestikeelne õpe muukeelsele elanikkonnale 2003/004-582.03.04“ kaasfinantseerimine	
					6. Jätkus osalemine Euroopa Komisjoni 6.raamprogrammi 7.prioriteedi projektis "Kogukondlike konfliktide rahuprotsessid: konfliktide põhjuste mõistmiselt konfliktide lahendamisele"	- Jätkus osalemine Euroopa Komisjoni 6.raamprogrammi 7.prioriteedi projektis "Kogukondlike konfliktide rahuprotsessid: konfliktide põhjuste mõistmiselt konfliktide lahendamisele"
					7. Projekti "Kodakondsuseta isikute integratsiooni toetamine" tugiüksuse juhtimine	
Mission / Meede V.2						
	1. Rakendati RIP tegevuskavu <i>Kas selliselt tegevuse esitamisest, faktist piisab? Kui edukalt/efektiivselt rakendamine läheb?</i>		<i>Sama aruanne, mis eelmisel aastal?</i> 1. Rakendati RIP tegevuskavasid	<i>Sama aruanne, mis eelmisel aastal?</i> 1. Rakendati RIP tegevuskavasid	1. Rakendati RIP rakendusplaani	1. Rakendati RIP tegevuskavasid
1. Programmi suunamine ja koordineerimine, programmi arendusnõupidamised ja koolitus (int. nõunik)		2. Programmi suunamine ja koordineerimine, programmi arendusnõupidamised ja koolitus;	2. Programmi suunamine ja koordineerimine, programmi arendusnõupidamised ja koolitus;	2. Programmi suunamine ja koordineerimine, programmi arendusnõupidamised ja koolitus;		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

		3. Tegevuskavade koostamine ning nende elluviimise jälgimine ja hindamine;	3. Tegevuskavade koostamine ning nende elluviimise jälgimine ja hindamine;	3. Tegevuskavade koostamine ning nende elluviimise jälgimine ja hindamine;		
		4. Programmi ja üksikute projektide tulemuste hindamise kriteeriumide edasiarendamine ja programmi raames tellitavate uuringute koostamine;	4. Programmi ja üksikute projektide tulemuste hindamise kriteeriumide edasiarendamine ja programmi raames tellitavate uuringute koostamine;	4. Programmi ja üksikute projektide tulemuste hindamise kriteeriumide edasiarendamine ja programmi raames tellitavate uuringute koostamine;		
		5. Konkreetsete projektide juhtimine ja koordineerimine koostöös	5. Konkreetsete projektide juhtimine ja koordineerimine koostöös	5. Konkreetsete projektide juhtimine ja koordineerimine koostöös		
		6. Arendusseminarid RIP 2004–2007 tegevuskava koostamiseks				
2. Haridusvaldkonna detailised tegevuskavad aastateks 2000-2003	1. Haridusprogrammide keskuse tegevuskulud 2. Korraldati integratsiooniprogrammi hariduse valdkonna arendusseminar.				2. HPK töötajate koolitused	2. HPK töötajad osalesid täienduskoolitustel
3. Toetati EL Phare "Eesti keele õppe programmi" juhtimist						3. Riikliku programmi „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2008-2013“ strateegiadokumendi tööversiooni aruteludes.
Missioon / Meede V.3						
	1. Kaasfinantseeriti MEIS Interneti-lehekülje arendus- ja hoolduskulusid	1. Loodi välisabi projekti „Mitemekultuuriline Eesti“ veebilehekülje, uuendati MEIS kodulehe administreerimise keskkonda	1. Jätkus sihtasutuse veebilehekülje administreerimise keskkonna uuendamine	1. Jätkus sihtasutuse veebilehekülje administreerimise keskkonna uuendamine	<i>Tegevused aruandes ei kajastu.</i>	<i>Tegevused aruandes ei kajastu.</i>
1. Ida-Virumaa maavalitsuse ja KOV ametnike koolitus				2. Koostati KOV institutsioonide esindajaid integratsiooni küsimustes abistav käsiraamat.		
2. Ida-Virumaad puudutavate uuringute andmebaasi loomine						
				3. Töötati välja meetmed ja mõõdikud integratsiooni-protsessi tõhustamiseks kohaliku omavalitsuse tasandil ja koostöökis riikliku integratsiooni-		

Riikliku integratsiooniprogrammi 2008-2013 väljatöötamine
 PRAXIS, TARTU ÜLIKOOL, BALTI UURINGUTE INSTITUUT, HILL&KNOWLTON, GEOMEDIA

				programmiga. Tulemuste tutvustamiseks korraldati avalik foorum.		
	2. Toetati RIP raames 2003. aasta tegevuste plaanimise tööseminari					
			2. MEIS-i 5. aastapäev: ettekanded, kontsert, trükiste väljapanek.			
	3. Toetati infovoldiku väljaandmist					
3. MEIS juhtkonna ja töötajate koolitus ning tehnilise baasi tugevdamine			3. Mitmeetapiline lepinguõiguse koolitus MEIS töötajatele	4. MEIS juhtkonna ja töötajate koolitus, tehnilise baasi tugevdamine		
	4. KMA ametnike koolitused	2. KMA ametnike koolitus	4. KMA ametnike koolitus	5. KMA ametnike koolitus		
	5. Toetati KMA uue projekti „Eestis illegaalselt viibivate isikute informeerimine ja legaliseerimine“					
			5. Koolitus teistele ministriumidele	6. Koolitused teistele ministriumidele ja riigiasutustele		

LISA 3 – Riikliku Integratsiooniprogrammi „Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007” eesmärkide puu

